

Nr. 51

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1999-2000

4 april 2000

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

BELEIDSNOTA SPORT 1999-2004

BELEIDSNOTA BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN 1999-2004

Inhoud

Nr. 51

Dinsdag 4 april 2000

Berichten van verhindering	1
Ontwerp van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstel van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstellen van resolutie	
Indiening en verwijzing	1
Beleidsnota	
Indiening	1
Verslagen	
Indiening	2
Met redenen omklede moties	
Indiening	2
Voorstellen van normatieve rechtshandelingen van de EG	
Verwijzing	3
Voorontwerp van decreet	
Indiening	3
Mededeling van de federale regering	
Indiening	3
Jaarverslagen	
Indiening	3
Mededeling van het Rekenhof	
Indiening	4
Mededelingen van de Vlaamse Geschillenraad voor Radio en Televisie	
Indiening	4
Mededeling van gemeenten	
Indiening	4
Arresten van het Arbitragehof	
Indiening	4
Kennisgevingen van het Arbitragehof	
Indiening	4

Beleidsnota Sport 1999-2004, ingediend door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport – 157 (1999-2000) – Nr. 1	
Bespreking	5
Sprekers : de heren Eric Van Rompuy, Joachim Coens en Kris Van Dijck, mevrouw Mieke Van Hecke, de heren André Denys, Felix Strackx, Pieter Huybrechts, André Van Nieuwkerke, Frans Ramon, Chris Vandenbroeke, Jos Stassen en Francis Vermeiren, Jan Loones en minister Johan Sauwens	
Met redenen omklede moties	23
Beleidsnota Binnenlandse Aangelegenheden 1999-2004, ingediend door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport – 158 (1999-2000) – Nr. 1	
Bespreking	23
Sprekers : de heren Mark Van Der Poorten, Jos Stassen, Francis Vermeiren, Eric Van Rompuy, André Moreau en Joachim Coens, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Hilde De Lobel, de heren Cis Schepens, Gilbert Van Baelen, Herman De Loor, Dirk Holemans en Dirk De Cock, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en minister Johan Sauwens	
Met redenen omklede moties	46
Regeling van de werkzaamheden	46

VOORZITTER : De heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.01 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Niki De Gryze, Johan Weyts : gezondheidsredenen ;

Paul Wille : buitenslands ;

Dominiek Lootens-Stael : ambtsverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende ontwerp van decreet werd ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 – 252 (1999-2000) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.

- Voorstel van decreet van de heer Carl Decaluwe c.s. houdende algemene bepalingen aangaande het beleid inzake mobiliteit, verkeersveiligheid en verkeersleefbaarheid – 255 (1999-2000) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heren Jo Vermeulen en Peter Gysbrechts, mevrouw Margriet Hermans en de heer Tuur Van Wallendael betreffende een Europese regelgeving in verband met reclame rond kinderprogramma's – 254 (1999-2000) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport.
- Voorstel van resolutie van de heren Patrick Lachaert en Bruno Tobback, mevrouw Isabel Vertriest en de heer Herman Lauwers betreffende de problematiek van de weekendverblijven – 256 (1999-2000) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.
- Voorstel van resolutie van de heren Joachim Coens, Jef Van Looy en Erik Matthijs betreffende de problematiek van de weekendverblijven – 257 (1999-2000) – Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.

VOORSTEL VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende voorstel van decreet werd ingediend :

BELEIDSNOTA**Indiening**

De voorzitter : Het volgende addendum bij een beleidsnota werd ingediend :

Voorzitter

- Addendum : Een nieuw bestuurlijk beleid. Principebeslissingen omtrent de Vlaamse overheid, bij de beleidsnota Ambtenarenzaken 1999-2004 – 160 (1999-2000) – Nr. 1-Addendum.

in plenaire vergadering besproken beleidsnota Media 1999-2004

– 153 (1999-2000) – Nr. 2.

- Met redenen omklede motie van de heren Marino Keulen, Tuur Van Wallendael en Jo Vermeulen en mevrouw Margriet Hermans tot besluit van de op 28 maart 2000 in plenaire vergadering besproken beleidsnota Media 1999-2004 – 153 (1999-2000) – Nr. 3.

VERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting uitgebracht door de heren Joachim Coens en Robert Voorhamme over de gedachtewisseling inzake het auditrapport Verdieping Westerschelde van het Rekenhof en de Algemene Rekenkamer – 37 (1999-2000) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid uitgebracht door de heren Dirk Holemans en Jan Penris over het verzoekschrift betreffende de verkoop van grond van de Vlaamse Gemeenschap aan de stad Oostende – 253 (1999-2000) – Nr. 1.

- Met redenen omklede motie van de heren Jacques Iaverge, Robert Voorhamme, Jos Stassen, André-Emiel Bogaert en Frans De Cock tot besluit van de op 29 maart 2000 in plenaire vergadering besproken beleidsnota Economie 1999-2004 – 154 (1999-2000) – Nr. 2.

- Met redenen omklede motie van de heren Roland Van Goethem en Mathieu Boutsen tot besluit van de op 29 maart 2000 in plenaire vergadering besproken beleidsnota Economie 1999-2004 – 154 (1999-2000) – Nr. 3.

- Met redenen omklede motie van de heren Eddy Schuermans en Jan Laurys en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot besluit van de op 29 maart 2000 in plenaire vergadering besproken beleidsnota Economie 1999-2004 – 154 (1999-2000) – Nr. 4.

- Met redenen omklede motie van de heer Carl Decaluwe tot besluit van de op 30 maart 2000 door de heer Carl Decaluwe in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de gevolgen voor het personeel van De Lijn van de invoering van het derdebetalerssysteem voor 65-plussers – 258 (1999-2000) – Nr. 1.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES**Indiening**

De voorzitter : De volgende met redenen omklede moties werden ingediend :

- Met redenen omklede motie van de heren Patrick Lachaert en Bruno Tobback, mevrouw Isabel Vertriest en de heer Herman Lauwers tot besluit van de op 28 maart 2000 in plenaire vergadering besproken beleidsnota Ruimtelijke Ordening 1999-2004 – 152 (1999-2000) – Nr. 2.
- Met redenen omklede motie van mevrouw Marijke Dillen tot besluit van de op 28 maart 2000

- Met redenen omklede motie van de heren Dirk De Cock, Herman De Loor en Etienne Van Varenbergh, mevrouw Dominique Guns en de heren Mark Van der Poorten en Dirk Holemans tot besluit van de op 30 maart 2000 door de heer Dirk De Cock in commissie gehouden interpellatie tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de vraag van de minister om een interministeriële conferentie Binnenlandse Zaken bijeen te roepen – 259 (1999-2000) – Nr. 1.

VOORSTELLEN VAN NORMATIEVE RECHTSHANDELINGEN VAN DE EG

Verwijzing

De voorzitter : De volgende voorstellen van normatieve rechtshandelingen van de EG werden naar de bevoegde commissies verwezen :

- EU-wetgevingsvoorstel inzake de vrijwillige deelname van organisaties aan een communautair milieubeheer en milieu-auditsysteem (herziening van de EMAS-verordening, 1836/93) (EG 1/1999).
- EU-wetgevingsvoorstel betreffende de ozonlaag afbrekende stoffen (EG 2/1999).
- EU-wetgevingsvoorstel houdende vaststelling van een communautair kader voor samenwerking op het gebied van de verontreiniging van de zee door ongevallen (EG 1/1999-2000).
- EU-wetgevingsvoorstellen inzake nationale emissiemaxima voor bepaalde luchtverontreinigende stoffen en betreffende ozon in de lucht (EG 2/1999-2000).
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.

VOORONTWERP VAN DECREET

Indiening

De voorzitter : Het volgende voorontwerp van decreet werd ingediend :

- Voorontwerp van decreet houdende dringende maatregelen betreffende het lerarenambt (VR 5/1999-2000).

Dit voorontwerp van decreet ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN DE FEDERALE REGERING

Indiening

De voorzitter : De volgende mededeling van de federale regering werd ingediend :

- Economische hervormingen van de product-, diensten- en kapitaalmarkten – Belgisch rapport voor de Europese Unie – december 1999 (DOC 113/1999-2000).

Deze mededeling van de federale regering ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

JAARVERSLAGEN

Indiening

De voorzitter : De volgende jaarverslagen werden ingediend :

- Jaarverslag 1999 van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie (DOC 115/1999-2000) ;
- Jaarverslag van de Vlaamse regering omtrent de naleving van het Verdrag van de Rechten van het Kind in die landen, waarmee de Vlaamse Gemeenschap een decretaal goedgekeurd exclusief en algemeen samenwerkingsverdrag heeft gesloten (DOC 117/1999-2000) ;
- Jaarverslag 1999 van de Vlaamse Raad voor het Toerisme (DOC 118/1999-2000).

Deze jaarverslagen liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN HET REKENHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van het Rekenhof werd ingediend :

- Inzage- en informatierecht van de parlementsleden – Overzicht van de door de Vlaamse volksvertegenwoordigers geraadpleegde dossiers (DOC 116/1999-2000).

Deze mededeling van het Rekenhof ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELINGEN VAN DE VLAAMSE GESCHILLENRAAD VOOR RADIO EN TELEVISIE**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededelingen van de Vlaamse Geschillenraad voor Radio en Televisie werden ingediend :

- Beslissing van de Vlaamse Geschillenraad voor radio en televisie van 13 maart 2000 inzake de klacht van 15 december 1999 van de heer D. Lootens-Stael tegen TV-Brussel (DOC 111/1999-2000) ;
- Beslissing van de Vlaamse Geschillenraad voor radio en televisie van 13 maart 2000 inzake de klacht van 7 januari 2000 van de heer Van Pe-teghem tegen VRT (DOC 112/1999-2000).

Deze mededelingen van de Vlaamse Geschillenraad voor Radio en Televisie liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN GEMEENTEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van gemeenten werd ingediend :

- Brief d.d. 13 maart 2000 van het arrondissement vijfhoeksoverleg Leuven betreffende het roesproductenaanbod (DOC 114/1999-2000).

Deze mededeling van een gemeente ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Arrest nr. 27/00 van 21 maart 2000 ;
- Arrest nr. 28/00 van 21 maart 2000 ;
- Arrest nr. 29/00 van 21 maart 2000 ;
- Arrest nr. 30/00 van 21 maart 2000 ;
- Arrest nr. 31/00 van 21 maart 2000 ;
- Arrest nr. 32/00 van 21 maart 2000.

KENNISGEVINGEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Rolnummers 1840, 1844, 1847, 1848, 1854, 1856, 1874, 1882, 1884, 1890 en 1896 (samengevoegde zaken) ;
- Rolnummers 1857 en 1866 (samengevoegde zaken) ;
- Rolnummer 1869 ;
- Rolnummer 1875 ;
- Rolnummer 1881 ;
- Rolnummer 1889 ;

Voorzitter

- Rolnummers 1899 en 1900 (samen gevoegde zaken);
- Rolnummer 1903.

BELEIDSNOTA Sport 1999-2004, ingediend door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport
– 157 (1999-2000) – Nr. 1

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de beleidsnota Sport 1999-2004, ingediend door de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

De bespreking is geopend.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : De minister is nog niet aangekomen. Ik stel voor om de vergadering gedurende vijf minuten te schorsen.

De voorzitter : Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

De vergadering wordt geschorst gedurende vijf minuten.

- *De vergadering wordt geschorst om 14.02 uur.*
- *De vergadering wordt hervat om 14.07 uur.*

De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, mijnheer de minister, uw negationisme begint toch wel hilarische vormen aan te nemen. In de vorige legislatuur hadden wij in dit parlement een traditie in sport over de fracties heen. Zo kunnen we toch het sportbeleid van de vorige legislatuur samenvatten. We denken hierbij aan het Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen van uw voorganger Martens. Het is een dik boekdeel dat uit heel wat wetenschappelijk onderzoek tot stand gekomen is. De parlementaire commissie had het degelijk besproken. Het was

door de verschillende fracties goed onthaald en zelfs goedgekeurd in een unanieme resolutie.

Mijnheer de minister, u slaagt erin om daar in uw beleidsnota Sport met geen woord over te reppen. U verwijst niet naar dat plan dat uw voorganger samen met dit parlement op gang heeft gebracht en ingediend. Het was een erg belangrijk document en we vinden het bijzonder jammer dat er zo weinig naar verwezen wordt. U hoeft dit niet te duiden naar een bepaalde politieke partij, want we ondersteunden met zijn allen in de resolutie dit Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen.

Des te opmerkelijker is dat uw beleidsnota wel het stramien volgt van het strategisch plan. U hebt er wel degelijk uw inspiratie uitgehaald. We herkennen het een beetje in het scenario en de volgorde. Uiteindelijk is uw beleidsnota echter een flauw afkooksel van dat Strategisch Plan. In vergelijking ermee is het eerder een beleidsbrief dan een beleidsnota. Het is in één of twee jaar af te handelen, terwijl het strategisch plan toch een ruimere tijds-horizon had. Het was een veel duidelijker document. Er wordt niet naar verwezen, maar de beleidsnota is er wel op geïnspireerd.

Inhoudelijk stellen we vragen bij het aangekondigde sportparticipatie-onderzoek. In het Strategisch Plan is dat aan bod gekomen. Drie jaar geleden is er een behoefteonderzoek gebeurd. Na de verkiezingen van 13 juni is alles veranderd. De wereld is paars-geel-groen gekleurd. Ik neem echter aan dat de sportbehoeften van de mensen op 3 jaar tijd niet totaal zijn omgeslagen en dat ze daarom anders zouden oordelen over hun participatie. Men moet een ander signaal geven en niet nog eens een sportparticipatieonderzoek lanceren. In het Strategisch Plan zijn heel wat zaken aangenomen. De actie die daarop moest volgen is echter heel wat belangrijker. De vraag hoe we die participatie aan verschillende aspecten kunnen bevorderen, moet aan bod komen. Een van de delen is de sportpromotiecampagne. Dit actiemiddel is in uw nota veel te weinig uitgewerkt en veel te onduidelijk. De vraag waarop het beleid is gericht, hoe de drempels voor de participatie moeten worden weggewerkt, wat een efficiënte wijze is om die participatie te verhogen en welke rol de promotie daarin speelt, wordt niet beantwoord.

Mijnheer de minister, slechts een op vier gemeenten hebben een sportbeleid voor senioren. We moeten een middel zoeken om die groeiende bevolkingsgroep met een enorm potentieel aan vrije tijd te laten participeren. In de nota had men zich kunnen afvragen hoe de drempels kunnen worden

Coens

weggewerkt en op welke manier de federaties hierin een rol kunnen spelen. Er is wel onderzoek maar geen actie om de participatie te bevorderen.

We waarschuwen u ook voor het toekennen van kwaliteitslabels. Dit mag geen sterrenslag worden. Wanneer men her en der in Vlaanderen rondrijdt, dan ziet men bij verscheidene scholen een bordje met daarop 'sportieve school'. Dat hangt daar al van in de jaren '70. Nu is het geel-groen-zwarte bord enigszins verkleurd. Op zich was dit een geslaagde actie. We moeten echter opletten dat het niet blijft bij het toekennen van een etiket of een label. U hebt een aanzet gegeven met het IK-sportproject. Wat is de evaluatie daarvan? Hoe kunnen we mensen volgen in hun kwaliteitsbenadering?

De implementatie van het decreet op de sportfederaties werd na lang wachten eindelijk doorgevoerd. De uitvoeringsbesluiten zijn zelfs met terugwerkende kracht van toepassing. Op het veld scheidt dit uiteraard nogal wat wrevel. Daarenboven werd er lang getalmd om duidelijkheid te creëren over de sporttakken. Het duurde heel lang voor de sporttakkenlijst door de Sportraad werd bekendgemaakt. Daarna duurde het een hele tijd vooraleer men besliste om die al dan niet te volgen.

Los van dit feit stellen we vast dat een aantal sportorganisaties uit de boot vallen, zoals de volkssportconfederatie, de petanquebond, de kruisboog en de liggende wip, de hengelsport, en de handboogschutters. Het gaat om 40.000 sporters die in het huidige decreet zijn opgenomen maar niet meer in het toekomstige. U zou een opvangnet creëren. Dit stond trouwens ook in het advies van de sportraad. De raad zei dat het feit dat een bepaalde tak niet op die lijst stond, geen appreciatie inhield.

Mijnheer de minister, we zullen zelf een voorstel van decreet indienen over de competitieve, recreatieve sportorganisaties. Dit is belangrijk, zeker wat de aard van de sporten betreft. Het zou jammer zijn indien juist de volkseigen sporten zouden wegvallen ten voordele van een aantal nieuwkomers van over de oceaan die wel zouden worden opgenomen. We pleiten dan ook voor een steunpunt voor de Vlaamse volkssport, zodat we zeker niet de duimen moeten leggen voor de meer commerciële sporten uit het buitenland. Dit lijkt ons in het kader van de sportfederaties niet onbelangrijk.

Het tweede decreet is het langverwachte en ook tijdens de vorige legislatuur bepleitte decreet op de hervorming van Bloso. Om dit debat te stimuleren

zullen we zelf een voorstel van decreet indienen. Zo kan een antwoord worden gegeven op wat in het Strategisch Plan is opgenomen, in het bijzonder met betrekking tot de taken van de verschillende actoren binnen de sport. Het is belangrijk na te gaan wat de afdeling Jeugd en Sport precies kan doen, wat Bloso kan doen en wat de federaties kunnen doen.

Het derde decreet is het decreet op de gemeentelijke en provinciale sportdiensten. U hebt het in uw beleidsnota reeds over een aanpassing. We hebben daar een aantal vragen bij: in welke zin moet die aanpassing gebeuren, hoe, wanneer, waarom, enzovoort? Wat moet er gebeuren met de provinciale sportdiensten? Misschien zijn er nog leden die een brief hebben ontvangen van de Vereniging van Vlaamse Provincies met de vraag naar de visie van de minister over het provinciaal sportgebeuren. Daarover wordt met geen woord gerept in deze beleidsnota.

Tot slot vraag ik me af of de aanpassing van het decreet op de gemeentelijke en provinciale sportdiensten betekent dat het provinciale niveau niet meer zal worden betrokken bij de uitvoering ervan.

De beleidsnota blijft in het algemeen nogal vaag: zo heeft de minister het over een efficiënte aanwending van de beschikbare middelen. We zijn daar voorstander van, wie niet trouwens? Het snel inspelen op nieuwe behoeften lijkt me vrij logisch. U bent echter heel concreet als het gaat over zaken die niet tot uw bevoegdheid behoren, zoals bijvoorbeeld de uitbreiding van het aantal uren lichamelijke opvoeding op school. Dit is een bevoegdheid van de minister van Onderwijs.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Als dit geen bevoegdheid is van de minister van Sport, dan is het ook geen bevoegdheid van de minister van Onderwijs. Het aantal uren van elk onderwezen vak, in het bijzonder in het lager onderwijs, is niet decretaal vastgelegd. Dit is de verantwoordelijkheid van de inrichtende macht en het schoolbestuur.

In die optiek meen ik dat een minister van Sport wel degelijk signalen kan geven. Ik zou het betreuren indien hij het tegenovergestelde zou doen.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Het is goed dat de beleidsnota's naar elkaar verwijzen. We mogen niet

Sauwens

langer in hokjes denken. Er moet een algemeen maatschappelijk draagvlak zijn om een aantal maatschappelijke fenomenen onder controle te krijgen en positieve impulsen te geven. We stellen immers vast dat de bewegingsarmoede bij jongeren – en vooral bij jongens – enorm toeneemt. Wetenschappers zeggen me dat in die cruciale periode van 12 tot 18 jaar de attitude tegenover beweging en sport erg belangrijk is voor de fitheid, maar ook voor de persoonlijkheidsontwikkeling. Topsport moet dus worden gedragen door een brede sportende basis, en daarom moeten de scholen meewerken.

U zegt dat ik daar niet bevoegd voor ben. Welk standpunt neemt uw fractie in ?

De voorzitter : De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens : We vinden dat een goede zaak, maar op het terrein wordt daarmee gelachen. Men heeft daar immers al zo dikwijls horen spreken over een uitbreiding zonder dat er iets van in huis komt. Onze fractie heeft al in 1992, op voorstel van de heer Dhoore, een voorstel van resolutie uitgewerkt om het aantal uren sport uit te breiden. Toen hebben we ons voorstel niet kunnen realiseren omdat toenmalig minister van Onderwijs Van den Bossche ons had gevraagd die resolutie niet ter stemming voor te leggen.

Mijnheer de minister, vandaag vormen vier partijen de coalitie. Ik zou graag weten welk standpunt de regering hierover inneemt, wetende dat u dat in uw nota vermeldt, maar dat de VLD die het onderwijs onder haar bevoegdheid heeft, dat niet doet. U hebt dit voorstel in de pers gelanceerd, maar dat mag u enkel als u weet dat u het ook kunt realiseren. Anders versterkt u de mening van de mensen op het veld : er worden ballonnetjes opgelaten, maar er zal toch niets van in huis komen.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : De minister heeft het over de 12- tot 18-jarigen. Voor die jongeren zijn de vakken decretaal omschreven. In het basisonderwijs gebeuren er in de praktijk al veel inspanningen om, naast het uurtje LO, de leerlingen te laten bewegen. De minister heeft gelijk als hij zegt dat de problemen zich situeren bij de 12- tot 18-jarigen. Uitgerekend daar is het onderwijsaanbod verankerd in een decreet. Dan ontstaat er een discussie over welk vak er moet wijken voor LO. Er zijn

natuurlijk wel mogelijkheden om actieplannen voor de Vlaamse schoolsport uit te werken, maar het uurrooster is wel degelijk een bevoegdheid van de minister van Onderwijs.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : De essentie van mijn uiteenzetting zal gaan over het VLD-standpunt over dit probleem.

De voorzitter : De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens : Ik stel dus vast dat er binnen de meerderheid geen eensgezindheid heerst over deze zaak.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : U stelt het voor alsof er grote meningsverschillen in de schoot van de meerderheid zijn. U hebt echter zelf gezegd dat u in 1992 een resolutie hebt uitgewerkt, maar dat ze niet ter stemming mocht worden voorgelegd van uw toenmalige coalitiepartner. De pot verwijt de ketel dat hij zwart ziet.

De heer Joachim Coens : Meningsverschillen op zich zijn geen probleem, maar als een regering bij monde van een minister een uitspraak doet, hebben we het recht te verwachten dat het niet om loze intenties of beloften gaat. Ons eigen voorstel hebben we nooit als een realiseerbaar project voorgesteld, omdat we dat toch niet konden. Hetzelfde geldt voor de inzet van leerkrachten LO in de sportclubs. We vinden dat voorstel prima. Maar waar zijn de kredieten in de begroting 2000 die dat mogelijk moeten maken ? De idee is goed, maar hoe zit het met de realisatie ?

Mevrouw Galle heeft in de periode van de begrotingsbesprekingen beloofd om een inventaris van de sportinfrastructuur aan de commissie over te maken. We hebben die nog altijd niet gekregen. Is die ondertussen klaar ? En hoe staat het met de splitsing van de nationale sportbonden en het BOIC ?

Ik wil hier benadrukken dat er in de nota ook een aantal positieve elementen zitten. De nieuwe klemtoon is de introductie van het medisch verantwoord sporten. We zijn tevreden dat dit nu ook tot de bevoegdheid van de minister behoort, maar toch wil ik enige verduidelijking over het standpunt van de meerderheid over de verlaging van de minimumleeftijd in de wielersport. U hebt daarover uitspraken gedaan. Tijdens de vorige zittings-

Coens

periode hebt u daarover een motie ingediend. Er werd een voorstel neergelegd door de heer Denys. Ik lees nochtans in de beleidsnota dat voor sommige sporten topprestaties op zeer jonge leeftijd niet kunnen. Wil deze meerderheid een leeftijdsverlaging, wil ze een wijziging van het decreet of niet? Wil ze een uitvoeringsbesluit? Wil ze een wieleropleiding door Bloso of door Medisch Verantwoord Sporten? Wil ze convenants?

Minister Johan Sauwens : Misschien is het belangrijk de volgende zin uit de beleidsnota te lezen, namelijk dat het noodzakelijk is dat er een concreet actieplan wordt opgesteld en uitgewerkt waarin de volgende deelaspecten van het medisch verantwoord sporten zijn opgenomen, met onder meer het bepalen van de leeftijdsgrenzen en van de risicosporten. Tot nu bestaat promotie enkel voor het wielrennen. Er bestaat ook een uitvoeringsbesluit voor de gevechtssporten. Voor de overige sporten is geen algemene benadering voorhanden. Dat is precies waar ik voor pleit.

De heer Joachim Coens : Het is me nog steeds niet duidelijk wat de meerderheid nu precies bedoelt. Misschien moet het debat worden opengetrokken. Er moet een kader zijn waarin de voorwaarden voor een gezonde en kwaliteitsvolle jeugdsportopleiding en een competitie sport voor jongeren duidelijk worden bepaald. Daarin kunnen bijvoorbeeld minimumleeftijden worden opgenomen en allerlei andere omkaderende voorwaarden zoals de medisch-technische begeleiding.

De Vlaamse Sportraad werd door middel van een decreet opgericht. Vandaar dat door de gebruikelijke adviesraden voorafgaandelijk geen advies werd verstrekt. Het is jammer dat dit orgaan geen advies kon geven bij het opstellen van deze beleidsnota.

De voorzitter : De heer Van Dyck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, deze beleidsnota is een van de laatste die wordt besproken. Ik hoop dat dit louter toevallig is. De ervaring leert echter dat sport dikwijls stiefmoederlijk wordt behandeld. Ik betreur dit omdat sport de hele maatschappij omvat. Het is dikwijls een eerste gespreksonderwerp tussen mensen. Elk journaal, elke krant heeft wel een sportrubriek. Sport bevordert de intermenselijke activiteit en heeft een positieve invloed op de volksgezondheid. Sport kan een hefboom zijn voor integratie van mindervaliden, kansarmen en allochtonen. Op het sportterrein vervaagt immers

elke afkomst. Sport moet kansen krijgen. Het feit dat nu een minister sport in zijn vaandel voert, heeft dan ook meer dan een louter symbolische betekenis. In de Vlaamse Gemeenschap wordt nu een departement Jeugd en Sport opgericht. Het Vlaams Parlement is reeds tijdens de vorige zittingsperiode, over de partijgrenzen heen, tot dit inzicht gekomen. De heer Coens heeft daarnet al naar een aantal resoluties verwezen die tijdens de vorige legislatuur over de grenzen van meerderheid en oppositie zijn goedgekeurd. De beleidsnota en een aantal in het recente verleden gestelde daden en ingenomen stellingen tonen aan dat we dezelfde richting kunnen uitgaan.

In de logische opbouw van de nota zelf onderken ik drie grote rubrieken. De nota gaat eerst na hoe de mensen sport beleven, waar de sport zich bevindt in de totaliteit der ervaringen en wat de intrinsieke waarde en mogelijkheden van sport zijn. Vervolgens specificceert de nota in vier doelstellingen waar het beleid naartoe wil. Ten slotte legt de nota, door het aantonen van een aantal pijnpunten en basisvoorwaarden om deze doelstellingen te realiseren, de vinger op de wonde. In de korte tijdspanne die me rest, zal ik de nota even in vogelvlucht overlopen. Ik zal hierbij een achttal bemerkingen, suggesties en vragen formuleren.

Mijnheer de minister, mijn eerste opmerking is alvast een punt van kritiek. Het stoort me dat een Vlaams minister van Sport in zijn beleidsnota een aantal Engelse termen hanteert waarvoor ongetwijfeld ook mooie Vlaamse woorden bestaan. De nota heeft het over 'tv-minded', over 'return' en over 'life-time sporten', terwijl men dit laatste, bijvoorbeeld, toch makkelijk door levenslang sporten kan vervangen. Ik denk dat dit begrip inhoudelijk dezelfde lading dekt.

Ik zou ook even de in de beleidsnota vooropgestelde missie willen citeren : 'zoveel mogelijk mensen in Vlaanderen zo regelmatig mogelijk laten sporten op ieder prestatieniveau'. Dit klinkt mooi, maar de inhoud van deze woorden reikt heel ver. Onze fractie is het erme eens dat iedereen moet kunnen sporten. Ik heb het daarnet al over de intrinsieke waarde van de sport gehad. Iedereen moet hierbij worden betrokken, zowel kansarmen als kanshebbers, zowel mindervaliden als validen, zowel allochtonen als autochtonen. Dit moet een rode draad door de beleidsnota vormen. Sport is een vorm van integratie.

Onze fractie kan zich ook vinden in de in de beleidsnota uitvoerig besproken subsidiariteit. Wat op een lager niveau goed kan gebeuren, moet dan ook

Van Dijk

op dit lager niveau gebeuren en niet op een hoger niveau. De beleidsnota legt terecht de klemtoon op de gemeenten als voornaamste actor in het uitbouwen van een sportbeleid. Dit standpunt is uiteraard niet nieuw. De meeste fracties in dit parlement beklemtonen dat de gemeente de hefboom van een uitgebouwd sportbeleid vormt.

Wat de gemeenten betreft, moeten we echter een pijnpunt vaststellen. Ik zal hier straks overigens nog op terugkomen. Slechts 48 procent van de Vlaamse gemeenten beschikt over een erkende sportdienst. Het gaat dan naar alle waarschijnlijkheid vooral over de grotere gemeenten. Mijns inziens moet dit euvel worden verholpen.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer Van Dijk, u hebt gelijk. Dat is trouwens ook de reden, waarom ik het decreet wil herzien.

Het aantal gemeenten die we via een sportdienst kunnen bereiken, daalt overigens nog. Slechts 48 procent van de gemeenten beschikt over een erkende sportdienst, maar slechts 46 procent van de gemeenten ontvangt hiervoor ook subsidies. Het is onze taak om het sportbeleid zo uit te voeren dat we ongeveer alle gemeenten bereiken.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Ik zou deze mogelijke kritiek op de gemeenten willen afzwakken. Ik stel vast dat de gemeenten samen op jaarbasis 12 miljard frank aan sport besteden. De Vlaamse overheid besteedt aan sport slechts 1,8 miljard frank. We mogen bijgevolg niet doen alsof de gemeenten zich amper inspannen.

De heer Kris Van Dijk : Mijnheer Denys, ik ben blij dat u het zo formuleert, want ik ben tot dezelfde conclusie gekomen. Er gebeurt in de gemeenten heel veel op het gebied van sport. Ik ken echter gemeenten met waardevolle sportdiensten met drie personeelsleden die er doelbewust voor kiezen om geen erkenning aan te vragen. Ze vragen doelbewust geen erkenning aan, omdat wat hen wordt opgelegd om erkenning te krijgen de moeite niet loont. Wanneer echter slechts 48 procent van de gemeenten over een erkende sportdienst beschikt, heeft de minister onvoldoende aanspreekpunten om zijn beleid te concretiseren. Ik ben het wel volkomen met u eens wanneer u zegt dat er in de gemeenten zeer veel gebeurt, maar er moet worden gewerkt aan de opgelegde beperkingen.

Uw beleidsnota besteedt veel aandacht aan het onderwerp school en sport. Dit staat voor een stuk in correlatie met de functie van de gemeenten. We hebben het zojuist reeds gehad over het verhogen van het aantal uren lichamelijke opvoeding op school, maar er zijn nog veel meer mogelijkheden voor een school om intra muros en tijdens de uren het sportaanbod te vergroten.

Wat de sportinfrastructuur betreft zou een plan worden opgesteld. In de nota wordt bovendien gesproken over het geven van eventuele incentives om de sportinfrastructuur te verbeteren. We weten dat zich in Vlaanderen terzake een aantal problemen voordoen en dat er een aantal witte vlekken bestaan, maar hoe moet ik me die verbetering voorstellen ? Zal die voor een stuk verlopen zoals een aantal jaren geleden, toen Vlaanderen besliste om bijvoorbeeld de rioleringsstelsels te verbeteren ? Er waren toen gemeenten met een zeer degelijk rioleringsstelsel en andere waar dat niet het geval was. Die laatste zijn toen gestimuleerd en er is heel wat vooruitgang geboekt. Zal dit voor de sportinfrastructuur ook zo gebeuren ?

De minister brengt ook nieuwe ideeën aan wanneer hij verwijst naar de SIF-middelen. Deze middelen kunnen inderdaad heel goed worden besteed voor de integratie van kansarmen in stedelijke gebieden via sport.

In uw beleidsnota besteedt u aandacht aan sport in Brussel en de Vlaamse Rand. Signalen uit Brussel leren ons dat het daar erg is gesteld met het sportgebeuren van de Vlaamse Gemeenschap. U begrijpt dan ook dat dit voor onze fractie een belangrijk aandachtspunt moet blijven.

Een van de belangrijkste punten in uw beleidsnota is de sportethiek. U spreekt van een code, en ik denk inderdaad dat we die steeds in ons achterhoofd moeten houden wanneer we in Vlaanderen een sportbeleid willen voeren.

Ik stelde u de afgelopen week nog een mondelinge vraag over doping en ik denk dat het onderwerp uiterst belangrijk is. We moeten ons bezighouden met het waardevolle van de sport en ons in het beleid ook bekommeren om die honderdduizenden amateursporters die zich recreatief bezighouden, zonder natuurlijk de topsport te vergeten. De klemtoon moet echter bij die honderdduizenden liggen. We moeten ze meer laten sporten en de kwaliteit van dat sporten verhogen.

Deze beleidsnota bevat een groot aantal waardevolle elementen. De essentie moet zijn dat wij als

Van Dijk

spreekbuis, met de nuancering van de heer Denys in gedachten, trachten meer gemeenten bij de sport te betrekken. Anderzijds moeten we ervoor zorgen dat alle sportfederaties worden erkend. De heer Coens maakte daar trouwens reeds een allusie op. Ons standpunt daarover is dat niet het decreet moet veranderen, maar wel de sportfederaties zelf. Om een degelijk sportbeleid te voeren, moeten we de totale bevolking bereiken. Wanneer we erin slaan meer gemeenten bij het sportgebeuren te betrekken, mogen de reeds erkende daar niet de dupe van worden. Als de middelen over meer organisaties moeten worden verdeeld, dan vind ik dat die middelen moeten toenemen.

Naast enkele nieuwe klemtonen gaat deze beleidsnota verder op de reeds ingeslagen weg. Dat verheugt ons : door de resoluties uit het verleden wisten we reeds enige tijd waar we heen wilden. Nu moet dit verder worden geconcretiseerd. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, in mijn uiteenzetting wil ik twee punten behandelen. Ten eerste wil ik zeggen wat voor de VLD prioriteit moet krijgen bij de uitvoering van uw beleidsnota. Ten tweede wil ik het hebben over het fragiele spanningsveld tussen sport en politiek.

Algemeen bekeken vindt de VLD-fractie de beleidsnota zeer goed, omdat het voorgestelde beleid een perfect antwoord biedt op wat de overheid anno 2000 het sterkst moet bezighouden op het vlak van sport, namelijk de zogenaamde sportparadox. Nog nooit hebben er zoveel mensen aan sport gedaan als nu. Ik ben het dus niet eens met de pessimistische visie inzake sport van de heer Coens. In de voorbije 20 jaar is het aantal mannen die minstens 1 uur per week aan sport doen, gestegen van 50 percent naar 70 percent. Bij de vrouwen was er in dezelfde periode een stijging van 30 percent naar 50 percent, maar paradoxaal genoeg gaat de fysieke conditie van jongeren tussen 12 en 18 jaar er sterk op achteruit. Dit moet ons allen verontrusten. Ik denk, mijnheer de minister, dat uw beleidsnota daar een antwoord op biedt.

De achteruitgang van de fysieke toestand van jongeren moet ons allen ten zeerste bekommeren. Er is geen tegenstelling tussen de inspanningen van jongeren om hun fysieke conditie te verbeteren en de studeerinspanningen van jongeren. Deze in-

spanningen zijn complementair. Via sport kan men een goed evenwicht krijgen tussen studeren en vrije tijd. Sport helpt eveneens bij de preventie van druggebruik. Sport bevordert niet alleen de lenigheid en het fysieke uithoudingsvermogen, maar ook de wilskracht en de mentale weerbaarheid, die zo belangrijk zijn in het groeiproces van jongeren.

Daarom moet de overheid volgens mijn fractie als absolute prioriteit aandacht geven aan het versterken van de actieve sportbeoefening bij de jeugd. Ik wil deze problematiek vandaag eens vanuit een andere invalshoek benaderen, namelijk vanuit het perspectief van de jongeren zelf. Gisteren kregen we in het kader van het scholierenparlement de Technische Handelsschool Sint-Joris uit het West-Vlaamse Menen op bezoek. Als thema van hun scholierenparlement hadden ze gekozen voor 'Meer sport op school.' Samen met leden van andere fracties, zoals de heer Ramon, hebben we de jongeren beluisterd, en hen ook een beetje uitgedaagd, om te weten wat er bij hen leefde. Dat heeft ons alvast geleerd dat de overgrote meerderheid van deze jongeren uit het technisch onderwijs vragende partij is voor meer sport op school. De jongeren beseffen dat een nauwe samenwerking tussen clubs, scholen en gemeentelijke sportdiensten een meerwaarde biedt. Ze willen echter niet worden verplicht om meer te sporten. Ten slotte zijn ze er blijkbaar nog niet helemaal uit of meer uren lichamelijke opvoeding al dan niet mag leiden tot minder uren algemene vakken. Dat zijn de conclusies die men kan trekken uit wat er op dat scholierenparlement is gezegd.

De heer Joachim Coens : Mijnheer Denys, wat is dan de conclusie van de VLD-fractie ?

De heer André Denys : Mijnheer Coens, u moet iets meer geduld oefenen. Ik kom zo meteen tot mijn conclusie.

Mijnheer de minister, rekening houdend met die vier conclusies stellen we ons echt wel vragen over de haalbaarheid van uw intentie om inzake school en sport het accent te leggen op het verplicht verhogen van het aantal uren LO. Dat druist immers in tegen de vrijwilligheid die de jongeren vragen. Bovendien zit men zo ook met het probleem dat die extra uren LO op een of andere manier in het huidige lessenspakket moeten worden ingepast. Misschien is het de bedoeling de leerkrachten LO te verplichten naschoolse lessen te geven ?

Volgens onze fractie kan men de jongeren alleen aansporen om meer te sporten als men een kader creëert waarin ze worden gestimuleerd. Er moet

Denys

een samenwerking ontstaan tussen de school, de sportclub en de gemeentelijke sportdienst. Mijnheer de minister, met uw besluit van enkele weken geleden hebt u daar al een aanzet toe gegeven. Volgens de VLD-fractie moet die samenwerking zo snel mogelijk verder worden uitgebouwd en geïntensifieerd.

De leerkracht LO speelt daarin een uiterst belangrijke rol. Via de scholen bereikt men immers alle jongeren, wat niet geldt voor de sportclubs of voor de gemeentelijke sportdiensten. Daarom moet men de flexibele opdracht van de leerkracht LO – deeltijds school en deeltijds sportclub – zo snel mogelijk verder promoten. Dat is immers van cruciaal belang.

Ook het gemeenschappelijk benutten van de infrastructuur en het creëren van een grotere verwevenheid van de activiteiten in de sportclub en op school is van het allergrootste belang. De jongeren ervaren dit in ieder geval als zeer positief.

De heer Joachim Coens : Mijnheer Denys, u zegt dat de VLD het een schitterende beleidsnota vindt. Het strategisch project van de minister bestaat echter in het uitbreiden van het aantal uren LO. Uit wat u zegt, kan ik alleen maar afleiden dat u het daar niet mee eens bent.

De heer André Denys : Mijnheer Coens, als ik zeg dat het een schitterende beleidsnota is, dan heb ik het over de algemene visie die erin naar voren komt. Binnen die visie is er een logica waar we het volledig mee eens zijn. Het sluit trouwens ook sterk aan bij een aantal beslissingen van dit parlement in het verleden.

De bespreking van deze beleidsnota biedt ons de mogelijkheid accenten te leggen. Ik vind het goed dat de Vlaamse regering zich niet als geheel over deze beleidsnota's heeft uitgesproken. Het gaat immers om een beleidsnota van minister Sauwens. Wij krijgen nu de kans om bepaalde accenten te leggen. Een debat dat zich uitsluitend zou richten op een beleidsnota waarin alles helemaal moet worden goedgekeurd, zou ons niet interesseren. De bedoeling moet zijn om onze accenten te kunnen aanbrengen.

De voorzitter : De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens : Uw mening is natuurlijk zeer belangrijk, aangezien uw partijgenoot minister van Onderwijs is.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Ik stel te veel vast dat de oppositie details uitvergroot en daardoor het geheel in een slecht daglicht stelt. Dat wil ik vermijden.

Mijnheer de voorzitter, ik besluit met een laatste punt over politiek en sport. De verhouding tussen politiek en sport blijft een fragiel evenwicht dat zowel positieve punten als gevaren omvat. Het is een goede zaak dat de Vlaamse overheid in de voorbije jaren het sportbeleid op de voorgrond heeft gebracht. Vroeger waren politici enkel te zien op sportmanifestaties, terwijl het debat over het sportbeleid het lelijke eendje bleef in het algemeen maatschappelijk en politiek debat. Vandaag is dat veranderd en dat verheugt ons.

Ik ontken niet dat er iets is dat mij angst inboezemt. Zondag volgde ik de Ronde van Vlaanderen. Ik heb vele collega's gezien langs het parcours. Ik vind het goed dat er politici te vinden zijn op plaatsen waar het hart van het volk klopt. Het stoort mij echter dat een sportieve hoogdag misbruikt wordt om een bepaalde politieke ideologie te promoten. Ik doel op de actie van de Vlaamse Volksbeweging die, ondersteund door enkele parlementsleden van het Vlaams Blok, van de Ronde van Vlaanderen een Vlaams-nationalistische manifestatie willen maken. Ik voel me een Vlaming zonder complexen en ben tegelijk een sportfan. Sport en ideologie moeten gescheiden blijven. Evenals de boycot van de sportmanifestaties in Oostenrijk vanuit een politieke instelling, betreur ik ook de interferentie van het Vlaams-nationalisme in de Ronde van Vlaanderen. Waar het begint, weet men, maar niet waar men eindigt. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we wisten al uit een vorige legislatuur, toen hij nog op de oppositiebanken zat, dat de huidige minister een visie op sport heeft die goed aansluit bij de onze. De beleidsnota die we vandaag bespreken, bevestigt dat. Ook onze fractie ziet sport niet louter als het verbeteren van de fysieke conditie, maar tevens als middel tot het leggen van sociale contacten of als middel tot het aanleren van bepaalde normen en waarden.

Nochtans verdient op dit ogenblik vooral de steeds slechter wordende conditie van onze jeugd de meeste aandacht. Werken aan een grotere sportparticipatie van jongeren is momenteel de grootste prioriteit. U kunt dan ook op onze steun rekenen,

Strackx

mijnheer de minister, in uw ijver voor meer sport op school. We willen u zelfs aanmoedigen om zich niet te beperken tot de eis van een of twee lesuurtjes meer per week. Mits de nodige creativiteit moet het mogelijk zijn om de vakantiedagen en het lesurenpakket zodanig te herschikken, dat twee namiddagen per week vrijgemaakt kunnen worden voor sportbeoefening op school. Vanzelfsprekend kan ook de naschoolse opvang, en eventueel de middagpauze, worden benut voor sportactiviteiten.

Om dit alles te verwezenlijken zal een grotere samenwerking tussen scholen en sportclubs noodzakelijk zijn. De clubs moeten naar de scholen, en de scholen naar de clubs. Deze integratie van sportclubs en scholen vereist uiteraard een grotere flexibiliteit van beide partners.

Studenten in het hoger onderwijs stimuleren en kansen geven om aan sport te blijven doen, is een ander paar mouwen. Vaak betekent het begin van hogere studies het einde van de sportbeoefening, al is het met pijn in het hart. De studenten zijn soms ver weg van huis en van de sportclub waarbij ze zijn aangesloten. Ze kunnen niet meer meetrainen, en dus ook niet meer deelnemen aan de competitie in het weekend. Het zal ons benieuwen hoe u dit denkt te remediëren. Het lijkt ons noodzakelijk dat hiervoor een initiatief wordt genomen, bijvoorbeeld om het mogelijk te maken dat de studenten trainen bij de club in de buurt van hun kot, en deelnemen aan de competitie bij de club thuis. Dat lijkt onwaarschijnlijk, maar het moet mogelijk zijn de nodige flexibiliteit in te bouwen om te voorkomen dat jongeren noodgedwongen afhaken.

Mijnheer de minister, u kondigt aan dat u de sportbeoefening meer zult promoten door middel van een campagne op Vlaams niveau, in samenwerking met alle actoren. Het wordt inderdaad tijd om nog eens een degelijke campagne te voeren. We hopen dat het ditmaal wat meer wordt dan alleen maar het lanceren van een slogan van het genre 'Als het kriebelt, moet je sporten.' Mag ik met enige nostalgie terugdenken aan de dynamische campagnes van de heer Van Mechelen destijds, met zijn fit-o-meter en het olympisch minimum? Die hebben destijds alleszins mij tot meer sportbeoefening aanzet.

Woorden wekken, maar voorbeelden strekken. Beter nog dan eender welke sportpromotiecampagne is de voorbeeldfunctie van onze topsporters. Niets kan onze jongeren meer sensibiliseren voor het beoefenen van sport, dan de goede resultaten

van de topsporters. Daarom is het heel belangrijk dat u talenten opspoorst en beter ondersteunt, niet alleen tijdens, maar ook na hun sportcarrière. Over dat laatste zegt u niets in uw nota. Toch is het heel belangrijk, omdat een aantal talenten nu afhaakt, wellicht omdat ze vrezen na een sportcarrière met lege handen te zullen staan.

De uitbreiding van het aantal sporten in de topsportscholen is zeker een mogelijkheid om een groter aantal getalenteerde jongeren aan te trekken. Hierbij mogen we echter de essentiële voorwaarde niet uit het oog verliezen, dat onze eigen jonge sporttalenten ook in de clubs voldoende kansen moeten krijgen. Want wat heeft het voor zin dat een jong sporttalent gedurende vele jaren alles doet voor de sport, om op het moment van de waarheid te moeten vaststellen dat hij wordt gepasseerd door een buitenlandse speler die voor een appel en een ei naar hier wordt gehaald. Dat fenomeen werkt ontzettend ontmoedigend op onze eigen jongeren, die niet altijd de kansen krijgen die ze verdienen. U erkent dit probleem wel in uw nota, maar trekt er verder geen conclusies uit. Indien we onze eigen jongeren meer kansen willen bieden, zal het noodzakelijk zijn een limiet te stellen aan het aantal buitenlandse spelers.

Mijnheer de minister, we stellen met voldoening vast dat u ook van plan bent iets te doen voor de sportfederaties die bij het nieuwe decreet uit de boot zijn gevallen. Daar zitten zeker een groot aantal waardevolle organisaties bij, die verdienen verder te worden gesteund. Eveneens met voldoening stellen we vast dat u een initiatief zult nemen om tot een grotere bewaking van de kwaliteit te komen in de fitnesscentra. Waarom daar ook geen kwaliteitslabel voor ontwikkelen, zoals u dat van plan bent voor de sportclubs?

We vernemen ook met genoegen dat u iets wilt doen voor de gemotoriseerde sporten. Het werd hoog tijd, want de beoefenaars van deze sporten, worden hoe langer hoe meer weggejaagd of weggepest. Het moet mogelijk zijn een aantal locaties te vinden, waar deze mensen hun sport kunnen beoefenen met een minimum aan geluidshinder.

Over de verdere bestrijding van het hooliganisme staat bijzonder weinig in uw nota. We mogen echter niet ophouden met creatief nadenken over deze problematiek zodat we dit gedrag kunnen voorkomen.

Een strengere bestrijding van dopinggebruik is nodig. Politiebele bevoegdheid voor de controleurs van de Vlaamse Gemeenschap en een betere sa-

Strackx

menwerking met de parketten zijn daarbij absolute vereisten. Desnoods moet worden overwogen om het dopinggebruik opnieuw in het strafrecht op te nemen. Er moet een dopinglijst worden opgesteld waarbij een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen doping en medische verzorging. Ook een sportbeoefenaar heeft immers recht op de meest gepaste medische behandeling.

Mijnheer de minister, tot slot van dit korte betoog wil ik het graag nog even hebben over de splitsing van de grote sportbonden. U hebt terzake reeds een initiatief genomen dat, net als alle andere pogingen sinds 2 maart 1977, met een sisser is afgelopen. Al 23 jaar weigeren deze bonden zich halsstarrig aan te passen aan de realiteit in dit land. U kondigt nu een actieplan tot splitsing van de unitaire bonden aan. Ik ben niet zonder enig scepticisme, maar het benieuwt me om van u te vernemen welke strekking dit actieplan dan wel mag hebben.

De splitsing van de sportbonden is een *conditio sine qua non* opdat Vlaamse sportmensen op termijn aan internationale competities en wedstrijden kunnen deelnemen onder het symbool van de Vlaamse Gemeenschap. De meeste Vlamingen zijn immers de constante recuperatie van de internationale prestaties van de Vlaamse atleten door de Belgische constructie meer dan beu. Ik verwijs even naar het betoog van de heer Denys. De sport staat onder constante druk van de unitaristen om tegenover het buitenland de zogenaamde Belgische eenheid te symboliseren. De sport wordt hierdoor misbruikt voor politieke doeleinden. Vlaanderen moet als volwaardige natie kunnen deelnemen aan alle internationale wedstrijden.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Strackx, wilt u dat de Rode Duivels worden afgeschaft ?

De heer Felix Strackx : Mijnheer Van Rompuy, ik vind dat we een Vlaamse nationale voetbalploeg moeten hebben.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Strackx, u vindt dus dat de Vlamingen, net als de Schotten en de Noord-Ieren rechtstreeks moeten kunnen deelnemen aan internationale wedstrijden ?

De heer Felix Strackx : Ja, en ik hoop dat u ons daarbij zult steunen.

De heer Eric Van Rompuy : Dat zal ik zeker niet doen. U wilt dus dat de Vlamingen deelnemen aan het WK wielrennen in een ploeg zonder Tchmil ?

De heer Felix Strackx : Wij pleiten voor de ontbinding van het BOIC en voor de oprichting van een Vlaams Olympisch team.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, wat de heer Strackx zegt, sluit op een bepaalde manier aan bij wat ik daarnet heb verteld over het zeer fragiele evenwicht tussen politiek en sport. Mijnheer Strackx, u vraagt naar separatisme in de sport. Dat standpunt heeft een politiek-ideologische basis en geen sportieve.

Ik ben het wel eens met minister Sauwens om de jeugdwerking van de wiel- en voetbalbond te defederaliseren. Ik ben ervan overtuigd dat dit tot een betere jeugdwerking kan leiden. Ik ben er echter absoluut tegen om naar internationale manifestaties zoals de Olympische Spelen of een WK te trekken met een niet-Belgische ploeg.

U noemt uw partij een volkspartij. Ik ben ervan overtuigd dat het volk zich in een referendum niet zou uitspreken als voorstanders van uw voorstel. Op internationale manifestaties verwacht het volk een Belgische ploeg. (*Opmerkingen van het VB*)

De voorzitter : De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx : Mijnheer Denys, ik zie niet goed in waarom landen als Schotland en Wales wel aan internationale competities kunnen deelnemen onder hun eigen vlag, maar Vlaanderen niet. Sport is trouwens een exclusieve Vlaamse bevoegdheid. We blijven dus pleiten voor de ontbinding van het BOIC en voor de oprichting van een Vlaams Olympisch team. Mijnheer de minister, in 2004 zijn er opnieuw verkiezingen en Olympische Spelen. Indien u ervoor kunt zorgen dat onze Vlaamse sporters in 2004 achter de leeuwenvlag het stadion binnenstappen, dan bent u volgens mij volledig geslaagd. Voor ons part mag u dan zelf de vlag het stadion binnendragen, en uw contract voor een periode van 5 jaar verlengen. (*Applaus bij het VB*)

De heer Joachim Coens : De discussie die daarnet werd gevoerd en de reactie van de heer Denys, zetten me ertoe aan opnieuw een vraag te stellen over de beleidsnota. Volgens de heer Denys moet enkel de jeugdwerking van de sportbonden worden aangepast aan de staatsstructuur en aan het decreet op de sportfederaties. Volgens mij strookt dit niet met de visie in de beleidsnota. Daarin staat een andere benadering voorop. Ik vraag me af of ook over dit punt onduidelijkheid bestaat in de volgens de heer Denys zeer goede beleidsnota. In elk geval wijkt

Coens

zijn standpunt af van hetgeen in de beleidsnota staat.

Minister Johan Sauwens : Ik stel vast dat het decreet op de sportfederaties op dit ogenblik door 89 sportbonden wordt toegepast. Ze hebben zich aangepast aan de Vlaamse regelgeving en een aparte VZW opgericht, waardoor ze ook een subsidie krijgen. Intussen is dit bedrag sterk opgetrokken. Er werd een discussie gevoerd over de gemeenten, waarvoor het relatief kleine voordeel niet zou opwegen tegen de administratieve rompslomp. Dezelfde redenering geldt voor de sportbonden, zeker voor de grote. Indien de kredieten blijven toenemen, zoals in de sportbegroting 2000 met 300 tot 400 miljoen frank, dan wordt het ook voor de grote federaties interessant om mee te doen.

Anderzijds werd door de sprekers verwezen naar het belangrijk maatschappelijk fenomeen van de mondialisering van de topsport en de fenomenale geldstromen voor de vergoedingen van de topsporters en het commerciële circuit rond de televisierechten. Dit gaat gepaard met een grote druk op de kleine clubs om te overleven. De huidige fusiebeweging aan de basis van een aantal populaire volkssporten zet zich jammer genoeg door omdat de kleine clubs de opleiding van de jeugd niet meer zelf kunnen betalen.

De rol van de overheid was tot nu toe op bovenlokaal vlak substantieel, terwijl de 308 Vlaamse gemeenten een eigen sportbeleid voerden. Op federaal vlak wordt geen sportbeleid gevoerd. Voor het statuut van de sportbeoefenaar zou in de loop van deze legislatuur een oplossing moeten worden gevonden. Vlaanderen heeft ervoor geopteerd het sportbeleid mee te ondersteunen rond een aantal prioriteiten die vooral met jeugdsport te maken hebben. De Vlaamse overheid wil een sportbeleid voeren samen met alle Vlaamse gemeenten, en niet enkel met de 48 gemeenten die over een erkende gemeentelijke sportdienst beschikken.

We moeten ook met zoveel mogelijk sportbonden een beleid voeren. Men zal hier wel nooit voor 100 percent in slagen. Momenteel is dit reeds het geval voor twee derde van de sportclubs, maar niet voor het voetbal, wielrennen en basket. De motorcrossfederatie heeft in september een beslissing genomen. De ruitersport bereidt een beslissing voor. De wielerbond heeft mij deze week zijn ontwerpstatuten bezorgd. Voor het basket wordt de discussie volop gevoerd. Wat het voetbal betreft, heb ik de indruk dat de organisatie van Euro 2000 op dit

ogenblik voorrang krijgt, maar dat het debat nadien intern zal worden gevoerd.

Hoe sterker het Vlaams sportbeleid, hoe beter voor de Rode Duivels. Hoe sterker het sportbeleid dat we voeren met het onderwijs, Bloso, de federaties en de gemeentebesturen, hoe sterker de basis voor het imago van de topsport. Het één is niet strijdig met het ander. Ik wil niet zo ver gaan als de heer Strackx. Ik streef niet naar de oprichting van een Vlaamse nationale voetbalploeg. De nationale wielerploegen bestaan sowieso al niet meer. De ritwenwedstrijden behoren al een hele tijd tot het verleden.

We moeten vooral de kwaliteit aan de basis versterken zodat de topsport groeit ten gunste van de Belgische federatie. Dat moet wel op een correcte manier gebeuren : niet uit concurrentiële overwegingen, maar vanuit de erkenning van de politieke structuur van dit land. Jammer genoeg zien veel te weinig federaties het op die manier.

De heer Joachim Coens : De heer Denys verdedigt de afsplitsing van de jeugdafdeling van een federatie. Dat komt toch niet overeen met de geest van het decreet ?

Minister Johan Sauwens : De heer Denys zal zijn uitspraken zelf wel verdedigen. Als we de jeugdsport inderdaad prioriteit willen geven, dan hebben we de medewerking van de federaties nodig. Het zou jammer zijn als een aantal grote federaties niet zou meewerken. Dan zou het beleid falen. We zitten in een overgangsjaar. Ik wil de stille diplomatie volop laten werken. Ik hoop dat ik daarin op de medewerking van het parlement kan rekenen. Het overleg is cruciaal.

Ik wil een einde maken aan de dubbelzinnigheid van de vorige regering. Men pleitte voor samenwerking en aanpassing van de decreten, terwijl men 250 miljoen frank wou vrijmaken voor een nieuw voetbalstadion. Ik zal een rechtere lijn volgen. We kunnen niemand verplichten om zich aan te passen, in dit land bestaat vrijheid van vereniging. Maar wie zich nationaal of internationaal organiseert, zal het zonder subsidies moeten stellen. Ik wil niet dat de lokale clubs daar het slachtoffer van worden, maar de subsidiëring van infrastructuur zal ook op dat niveau afhangen van de navolging van het decreet.

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Heb ik het goed begrepen dat u als bevoegd minister tegen de oprichting van een Vlaamse nationale voetbelploeg bent ?

Minister Johan Sauwens : Een Vlaamse nationale voetbelploeg is niet mijn absolute doelstelling. Ik pleit wel voor een eigen Vlaamse competitie zoals in het volleybal. Dat bestaat ook in Wallonië. Ze kunnen dan gerust samen een nationale competitie organiseren. Dat staat hen vrij. Ik kan echter niemand verplichten. Vandaag hebben negentig federaties zich aangepast aan het decreet.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Ik heb steeds gepleit voor een federalisering van de jeugdafdelingen van de federaties. Nu blijkt de minister ook te denken aan een federalisering van de bonden en van de deelname aan internationale competities.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Het parlement gaat geen beslissingen treffen over de voetbalbond, eens die is gefederaliseerd. We kunnen ons daar niet rechtstreeks mee bemoeien.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : De minister en een aantal collega's hebben me al heel wat gras van voor de voeten gemaaid. Het is inderdaad zo dat onze fractie zich globaal achter de visie stelt van de beleidsnota. Ik geef de heer Coens gelijk dat het fundament ervan werd gelegd door de minister en het parlement van de vorige legislatuur.

Inzake sportparticipatie moeten alle actoren zich inschrijven in het Vlaams sportbeleid met het oog op kwaliteitsverbetering en verdere responsabilisering. Ik heb hierbij vragen want dit is een inclusief, maar ook uiterst noodzakelijk beleid. Het is al aan bod gekomen voor Onderwijs en Welzijn, dus voor bevoegdheden buiten de sport. Er spelen hier en daar ook wat federale bevoegdheden, zoals de vrijstelling of compensatie voor de ambtenaren om aan het sportgebeuren te participeren, en het geld om dit te stimuleren. Een belangrijk element is de afdeling Jeugd en Sport van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap die zou worden geoperationaliseerd. Ik had graag van de minister vernomen hoe hij precies die takeninvulling ervan ziet. Dit is niet onbelangrijk want ook andere collega's

hebben de bezorgdheid geuit dat iedereen met de neus naar dezelfde kant moet staan.

We hebben het al gehad over de rol van de provincie in het sportgebeuren. Het hangt uiteraard af van provincie tot provincie, maar er zijn toch een aantal sportdiensten die verdienstelijk werk leveren. Ze vullen bepaalde hiaten op en doen inspanningen op bovenlokaal niveau. Bovendien zorgen ze voor opleidingen. Er zijn heel wat monitoren die overal actief zijn op gemeentelijk vlak, in de clubs en in de scholen. Ook Bloso heeft een convenant afgesloten met de provincies inzake sportpromotie. Het is een belangrijke actor in het hele gebeuren.

Uiteraard is het gouden driehoekje van groot belang in deze visie. De uitvoeringsbesluiten van de sportfederaties zijn eindelijk binnen. Op dat vlak zullen we ook een discussie voeren en dit is tevens een randvraag over het sporttakkenbeleid. Die sporttakken worden omschreven als sportieve vrijetijdsbesteding. Moeten we dat per definitie opvangen in een nieuw sportdecreet over recreatief sporten ? Valt dat niet eerder onder volkswontwikkeling ? De voorbije jaren hebben we een duidelijk beleid gevoerd rond sport. Het gaat dan ook in tegen het principe, wanneer we bepaalde federaties die in aanmerking komen, onder de bevoegdheid sport willen kanaliseren. Dit druist enigszins in tegen de wil om te rationaliseren. In het parlement moeten we de discussie aangaan over de klasse waartoe die activiteiten behoren. Dit is een principiële zaak voor de mensen die zich bezighouden met sport.

De federalisering van de materie is een goede zaak. Het sportbeleid in Vlaanderen kan daar wel bij varen. Dit geldt des te meer voor de jeugdsport. Tijdens dit debat wordt vooral gesproken over topsport. Topclubs en voetbelploegen laten zich weinig in met de regionale opleiding van jeugdspelers. Men richt nationale en provinciale competities in. Gewestelijke en regionale competities vallen echter uit de boot. Bepaalde grote bonden die federaliseren hebben op dat vlak een taak. Niet alleen de jeugd maar ook de ouderen die niet meer actief sporten, moet men opvangen. Dit kan gebeuren binnen de huidige federaties die zich bezighouden met amateur- en voetbalsport. Sport 'in de breedte' is belangrijk. Topsport staat op een ander niveau, ongeacht of dit nu op Vlaams of Belgisch niveau wordt georganiseerd. We moeten meer aan de basis werken.

In de beleidsnota staat enkel dat de uitvoeringsbesluiten van het gemeentelijk en provinciaal sportdecreet moeten worden aangepast. Er moet de-

Van Nieuwkerke

creetgevend werk worden verricht om projectsubsidies voor bijvoorbeeld jeugdsport mogelijk te maken. Door de vergrijzing van de bevolking zal men nog andere prioriteiten moeten vastleggen. Het volstaat niet enkel de uitvoeringsbesluiten te wijzigen. Bij de clubs moet dit gebeuren via de federaties en bij de gemeenten via een aangepast decreet op gemeentelijke en provinciale sportdiensten. De provinciale sportdiensten kunnen de blinde vlekken opvullen. Men zal immers steeds gemeenten vinden die niet voldoen aan het decreet.

Het derde deel van de gouden driehoek is de school. Ook dit moet het onderwerp uitmaken van een debat in het parlement. De stichting Vlaamse Schoolsport neemt goede initiatieven alhoewel ze zich in bepaalde takken beperkt tot leerlingen die reeds in clubs actief zijn. Ze laat die nog maar eens participeren in interscolaire competities. De werking in de breedte kan nog beter. Op dat vlak is er nog heel wat werk aan de winkel. Wel wordt er door de stichting reeds zinvol werk verricht via de competities voor het buitengewoon onderwijs.

Men moet er stapsgewijs voor zorgen dat de leerkrachten lichamelijke opvoeding van het basisonderwijs een kwalificatie hebben. Dit element is in het debat nog niet naar voren gekomen. Heel wat 'gewone' onderwijzers of kleuterleidsters geven lichamelijke opvoeding. De verhouding is ongeveer 50 procent. Men moet de mensen hiervoor sensibiliseren zodat de leerkrachten in het lager onderwijs een aanspreekpunt worden voor de gemeenten en de clubs om de jongeren verder te begeleiden. In het lager onderwijs wordt immers het fundament gelegd om aan sport te doen. De sensibilisering moet niet zozeer worden gericht op grote wijzigingen in het lestijdenpakket. De toegankelijkheid van de schoolinfrastructuur is belangrijk. Het zou interessant zijn om ook op dat vlak de stand van zaken te kennen.

De sportproblematiek moet als één geheel worden bekeken. Het is een goede zaak dat het medisch verantwoord sporten en de dopingproblematiek allemaal onder de bevoegdheid van één minister worden samengebracht. Maar ik heb een concrete vraag. Men heeft het over een nieuw adviesorgaan, de Vlaamse dopingraad. Zal de werking ervan decretaal worden verankerd? Welke taken zal dat orgaan krijgen?

Een van de belangrijkste zinnen van de beleidsnota is deze: 'Sportbeleving dient te primeren op het commerciële en economische aspect van de sport-

beoefening.' Ik spreek daarom liever over Sportief Vlaanderen 2002 dan over Topsport Vlaanderen 2002. Zo een benaming verwoordt beter onze strategische doelstelling. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens : De heer Van Nieuwkerke heeft iets over de uren LO gezegd. Heb ik het goed begrepen dat u geen voorstander bent om uren te herschikken? Deelt u de mening van de heer Denys, en bent u geen voorstander van meer uren LO op school?

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Het basisonderwijs moet voor de problematiek worden gesensibiliseerd, en er moeten gekwalificeerde leerkrachten aan de slag kunnen. Vele kleuterleidsters en onderwijzers zijn niet gekwalificeerd om sportlessen te geven. Ik ken de precieze cijfers niet uit het hoofd, maar ongeveer 50 procent van de lesgevers is niet gekwalificeerd. Als dit kan worden verholpen, zouden we al veel vooruitgang boeken. Verder moet in elke school iemand voltijds met sport bezig zijn. Die persoon moet zorgen voor de contacten met de gemeentelijke sportdiensten.

Deze zaak ligt moeilijk, en ik wil dat realistisch benaderen. Het was een moeilijk debat met minister Van den Bossche, het ligt moeilijk met minister Vanderpoorten, en dat zal zo blijven. De Stichting Vlaamse Schoolsport kan daarom een cruciale rol vervullen. Die stichting moet ertoe worden aangezet dynamisch op te treden.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Ik maak van de gelegenheid gebruik om hier te antwoorden op alle vragen over schoolsport. Het is evident dat de minister van Onderwijs terzake de belangrijkste actor is. Voorts stellen we vast dat de bewegingsarmoede bij jongeren toeneemt: de cijfers zijn ondubbelzinnig. Daarom mag en moet ik als minister van Sport zeggen dat de ideale oplossing erin bestaat meer sportlessen in het verplichte urenpakket van zowel lager als secundair onderwijs op te nemen. De jongeren die we nu al bereiken via de clubs en de jongeren die vrijwillig op het bestaande aanbod ingaan, behoren immers niet tot onze doelgroep. Onze doelgroep zijn de jongeren die niet sporten, en die kan men eigenlijk alleen maar verplichten om meer te sporten.

Sauwens

U hebt gelijk als u zegt dat in een aantal lagere onderwijs scholen de verplichte sportlessen niet altijd worden gegeven. Dikwijls gebruikt men de sporturen om bijvoorbeeld de stoelen voor het schoolfeest klaar te zetten. Vaak worden de sportlessen gegeven door niet-gekwalificeerd personeel, en daarop wordt geen controle uitgeoefend. Ik heb daarom met de minister van Onderwijs afgesproken dat de kwaliteit van de bestaande uren LO zal worden gecontroleerd. Dat moet leiden tot een grote vooruitgang.

Ten tweede : in vergelijking met de ons omliggende landen hebben we te weinig uren LO op school. Dat geldt zowel voor het lager onderwijs als voor het secundair onderwijs.

Ten derde, ik verwijs naar het probleem van de middaguren en van de buitenschoolse opvang. Ik refereer hierbij aan het Duitse voorbeeld. Er zijn heel wat scholen waar op vrijdag de lessen reeds om 14.30 u stoppen. Men zou een uur extra sport in de eigen lesrooster kunnen opnemen. Op die manier wordt een verhoogde sportparticipatie en een verhoogd sportaanbod mogelijk binnen de schooluren. De werkgroep die in dit verband werd opgericht, zal voor de zomer zijn concrete bevindingen rapporteren. Maximale inschakeling van de beschikbare sportinfrastructuur – dit staat expliciet in het regeerakkoord – is hierbij een essentieel uitgangspunt. Ik hoop dat zoveel mogelijk gemeenten vóór 15 mei gebruik zullen maken van het aanbod met betrekking tot Jeugdsport 2000. Het parlement en de regering hebben 100 miljoen frank uitgetrokken om dit project financieel te ondersteunen.

De heer Coens heeft gelijk als hij zegt dat de verdienste erin bestaat dat het debat wordt opengetrokken. Dit gebeurde reeds in 1992 met het voorstel van zijn partij. Het is belangrijk om nu op vrij korte termijn vooruitgang te boeken.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op zijn minst twee berichten in de krant trokken de voorbije weken mijn aandacht. Vooreerst het bericht waarin een sportarts onomwonden zegt dat topsport ongezond is en dat een gecontroleerd gebruik van epo ook toprenners ten goede zou komen. Ten tweede is er het bericht dat via internet voetballers gekocht en verkocht kunnen worden. Clubs kunnen aan het surfen gaan. E-commerce doet zijn intrede in de wereld van het voetbal.

Topsport heeft een voorbeeldfunctie, lees ik verder. Ik had me dit wel anders voorgesteld. Staan we met die berichten niet mijlenver van de missie zoals deze in de beleidsnota wordt voorgesteld. Staan we met deze voorbeelden niet ver van het imago dat we van sport willen bepalen ? In de beleidsnota zie ik twee grote lijnen. Enerzijds wordt de klemtoon gelegd op de integrale kwaliteitszorg en op een kwaliteitsvolle sportbeoefening.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Topsport heeft twee aspecten. Ten eerste een commercieel aspect, dat niet altijd even fraai is, en ten tweede een voorbeeldfunctie. Veel jongeren kiezen een sport naar aanleiding van het voorbeeld van topsporters. Sport mag niet eenzijdig worden voorgesteld. Ik ontken niet dat er negatieve aspecten aan zijn verbonden. Maar tegelijkertijd kan het een hefboom zijn om meer jongeren aan te zetten tot het beoefenen van sport.

De heer Frans Ramon : Ik denk dat u gelijk hebt. Wat ik net zei over sport is bedoeld als inleiding. Het imago dat van sport gegeven wordt, trof me in deze artikels.

De heer Chris Vandenbroeke : Ik sluit me aan bij de heer Denys. Topsport heeft los van de negatieve kanten, een zeer positieve voorbeeldfunctie.

De heer Frans Ramon : Ik denk dat we het eens zijn. Ik zal hier straks nog even op terugkomen.

Ik beschouw de integrale kwaliteitszorg en de kwaliteitsvolle sportbeoefening als een belangrijke lijn in de beleidsnota. Dat heeft te maken met het aanbod, dat als een kwaliteitsproduct wordt omschreven en dat geschikt is voor recreatie, competitie en topsportbeoefening. Dat heeft eveneens te maken met kwaliteitsvolle omstandigheden, zoals de infrastructuur, het materiaal, de begeleiding en de regelgeving. Al deze omstandigheden zijn voorwaarden om een betere kwalitatieve werking van de sportactoren mogelijk te maken. Kwaliteit betreft de gezonde, de gezondmakende en de maatschappelijk integrerende sportvormen.

De participatie vormt een tweede belangrijke lijn in de beleidsnota. Een aantal andere sprekers hebben het belang hiervan al beklemtoond. De beleidsnota schenkt dan ook de nodige aandacht aan de promotie van die participatie.

Bij de bespreking van deze beleidsnota, wil ik toch vijf elementen onderstrepen die mijn fractie belangrijk vindt. Het eerste element is het sportcon-

Ramon

sumentisme. De sportmarkt heeft goed ingespeeld op het shoppende individu, en heeft voor elke sport wel een outfit en een resem attributen ontworpen. Beide zijn volgens de fabrikanten uiteraard levensnoodzakelijk. Bovendien hebben ze ook de kapitaalkrachtige markt der senioren ontdekt. Ik vraag me dan ook af of er geen grenzen zijn aan deze groei. Moeten we niet eens dringend nadenken over de individualisering in de sport zelf? Moeten we beleidsmatig niet meer aandacht schenken aan de teamsporten?

Een tweede element is de economisering van de sport. De competitie sport en zeker de topsport is, mede door de determinerende rol van de media, big business geworden. Sportief gedrag en prestaties op het eigen niveau staan soms haaks op economische belangen. Een aantal betrokkenen is bekommerd om de verlaging van de leeftijd voor het wielrennen. Moeten er geen garanties worden ingebouwd om te beletten dat de druk op jonge sporters onredelijk hoog wordt opgevoerd?

Gelukkig zegt de beleidsnota dat de sportbeleving op het commerciële en het economische aspect dient te primeren. De heer Van Nieuwkerke heeft hier daarnet overigens al aan gerefereerd. De sportbeoefening in de commerciële sector dient te worden bewaakt en, waar nodig, kwalitatief te worden bijgestuurd.

Mijnheer de minister, u zou in overleg met de minister van Media commercieel niet zo aantrekkelijke kijksporten een ruimer aandeel kunnen bieden. Deze kijksporten genieten weinig commerciële aandacht, en dreigen in een minoritaire positie terecht te komen. U zou op dit vlak een positieve stimulant kunnen geven.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer Ramon, ik ben het met u eens dat sporten die minder belangstelling genieten, wat meer aandacht in de media mogen krijgen. Maar wat bedoelt u nu net met kijksporten? (*Opmerkingen van minister Johan Sauwens*)

De heer Frans Ramon : Het gaat om sporten waar niet zoveel belangstelling voor is. De mensen die eraan deelnemen, gaan er echter wel in op. Het handbal en het hengelen zijn hiervan voorbeelden. Deze sporten komen op de televisie niet vaak aan bod.

De heer Jos Stassen : Twee van mijn kinderen turnen. Zij klagen er vaak over dat televisiezenders nooit aandacht aan het turnen besteden, maar steeds voetbal- en wielervedstrijden uitzenden. Het gaat inderdaad om een sport die vrij veel wordt beoefend maar in de verslaggeving nooit aan bod komt. Zelfs als in Vlaanderen een internationaal tornooi plaatsvindt, zullen de VRT of de VTM hier hoogstens 30 seconden van hun zendtijd aan besteden. Een aantal mensen vindt turnen evenwel minstens even mooi, spectaculair en aangenaam om naar te kijken als voetbal.

Een ander voorbeeld is volleybal. Maaseik heeft nu reeds driemaal na elkaar aan de Final Four deelgenomen. In het beste geval wordt dit tornooi door de televisiezenders in vijf minuten samengevat. Mocht het hier om een voetbalploeg gaan, zou de televisie hier vier weken lang dagelijks aandacht aan schenken.

Mijns inziens gaat het hier om een belangrijke aanvulling van de sportbeleving. Ondanks het feit dat ze heel mooi in beeld kunnen worden gebracht, komen heel wat intensief beoefende kijksporten als volleybal en turnen op televisie amper aan bod.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, ik wil een bedenking maken. De heer Stassen spreekt hier over de Final Four. Dat hij die term Final Four gebruikt, betekent toch dat deze term ons inlichtingen verschaft. Ik spreek me niet uit over de duur van de uitzending, want die zal ongetwijfeld te maken hebben met overwegingen als de kijkdichtheid. Ik ben er wel van overtuigd dat bepaalde sporten meer succes zullen krijgen als er meer aandacht aan wordt besteed op televisie.

Het beleid zou misschien ook in meer opleiding moeten voorzien voor mensen die zich met de sport bezig houden. In Vlaanderen zetten tienduizend mensen zich vrijwillig in om de sport te promoten. Wat ik nu ga zeggen, zal mij ongetwijfeld door velen kwalijk worden genomen, maar het moet mij toch van het hart. Binnen ons economisch bestel voelen die tienduizend zich allemaal geroepen om kleine beheerders te worden en Michel Verschuere na te apen. Ze denken dat ze op hun niveau hetzelfde moeten bereiken als Michel Verschuere. Op die manier bewijzen zij de sport echter geen dienst. Het beleid moet begeleidend en opvoedend optreden om een wijziging in de mentaliteit teweeg te brengen.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Ik denk dat we een onderscheid moeten maken tussen kijksporten en minder populaire sporten. Minder populaire sporten zijn wat de heer Stassen als voorbeeld aanhaalde, en ik heb de indruk dat de VRT daar wel aandacht aan besteedt.

Kijksporten zijn sporten waarbij de beoefenaar meer kijkt dan iets doet. Zo ken ik er twee : het hengelen en de duivensport. Het is niet eenvoudig die sporten in beeld te brengen en daar een boeiend verslag over te maken.

De voorzitter : U vergeet de vinkeniers.

De heer André Denys : Inderdaad. Men moet van deze sporten geen rechtstreekse uitzendingen brengen, want daar zou niemand naar kijken. Men zou er wel aandacht aan kunnen besteden in een soort van human-interestprogramma, zoals dat op de BBC gebeurt.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Ik probeer mij altijd in te leven in parlementaire debatten, en ik probeer daar steeds het goede uit te halen. Maar de heer Denys moet mij toch eens uitleggen hoe we de mensen kunnen motiveren om naar duiven te kijken die in de lucht vliegen. Hoe denkt hij dat te doen ?

De heer André Denys : Een aantal mensen is zeker geïnteresseerd om te weten hoe men op het weduwschap speelt. Men kan de uitleg daarover eventueel combineren met het vermelden van een aantal wetenswaardigheden over de sport. Op die manier kan de interesse toch worden gewekt. Ik vind dat aan die kijksporten op een degelijke manier aandacht moet worden besteed.

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Om toch een bijdrage te leveren aan dit debat en de economische belangen van onze kuststreek te verdedigen, wil ik het volgende kwijt. In Engeland is er een sport waarbij twee afgerichte honden een kudde schapen in een perk trachten te drijven. Er gebeurt daar eigenlijk zo goed als niets, maar het is een boeiende kijksport. We hebben dat ook eens geprobeerd op een van onze uitgestrekte stranden. Die honden waren gedesoriënteerd, en er was geen pers op afgekomen. Daarom hebt u daar nooit iets van gehoord.

De heer Vermeiren zei dat er teveel Verschuereus onder ons zijn. Gelukkig is er maar één Verschuereus.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Op basis van mijn contacten met schoolpedagogen en mijn eigen ervaring stel ik vast dat onze jongeren er ernstig op achteruitgaan. Dat zal niet worden verholpen door hen naar de duiven en de schapen te doen kijken. Ik wil geen afbreuk doen aan het belang van dergelijke initiatieven, maar ik denk dat de initiatieven die nodig zijn zich op een ander vlak situeren.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, we zouden de bevoegde commissie eens kunnen uitnodigen in het World Pigeon Center in Hoeselt. Met 2.000 duiven is dat de grootste duiventil ter wereld. Daar kan men via internet en kleine camera's de duiven volgen op hun vlucht.

De heer Francis Vermeiren : Dat is alweer economisch !

Minister Johan Sauwens : De heer Ramon ontwikkelde een belangrijke stelling. Er is inderdaad sprake van een enorme commercialisering. Door de verscheidenheid van de media worden een aantal sporten die voorheen onbekend waren, plots populair. Zo hebben darts en snooker ons bereikt via de televisie. Sinds VTM het voetbalcontract heeft binnengehaald, is de VRT zich opnieuw meer gaan richten op het wielrennen en het veldrijden. Dat leidt tot enorme successen, zoals die van de Vlaamse Wielerveek en de Ronde van Vlaanderen. De overheid moet zich daar niet al te veel mee bemoeien. Ze moet bijsturen : de excessen in de topsport afremmen en ervoor zorgen dat er een gezonde sportende basis is. Zo is de senioren sport een positieve ontwikkeling : het is goed dat steeds meer senioren de jaagpaden langs rivieren en kanalen gaan opzoeken, en zoveel mogelijk gaan fietsen. Deze aspecten moeten we positief stimuleren. Wanneer er dan sprake is van een zekere mate van commercialiteit, dan vind ik dat meegenomen. Dat is niet het probleem. We moeten ervoor zorgen dat mensen van jongs af een gezonde sportattitude hebben. Wat dat betreft is er een probleem. De heer Denys heeft gelijk wanneer hij zegt dat dit onze topprioriteit moet zijn. Voor het overige moet de overheid zich vrij bescheiden opstellen in dat hele sportgebeuren.

De heer Francis Vermeiren : Sportopvoeding, dat moet er komen.

De heer Frans Ramon : Mijn opmerking was positief bedoeld. De jongeren met wie we gisteren debatteerden, vroegen ook een ruim sportaanbod in de school en in sportclubs. Mensen leren kennismaken met nieuwe sporten kan een heel positieve stimulans zijn. Als bepaalde sporten te weinig in de media komen omdat ze op dat ogenblik economisch gezien niet belangrijk zijn, dan moeten we daarin kunnen bijsturen.

Dan nog even iets over sport en groen. De groei van het ecologische bewustzijn heeft de vraag naar sportbeleving in de natuur en stille sportvormen doen toenemen. Wat in de beleidsnota staat is terecht : niet elk stukje natuur kan als recreatiegebied worden ingekleurd, laat staan dat milieubelastende of geluidshinderende sporten overal zouden kunnen. Het zoeken naar evenwichten wordt inderdaad een uitdaging. We hopen dat het overleg waarin men tracht milieu, ruimtelijke ordening en sport te integreren tot positieve resultaten zal leiden.

Over de socialiserende functie van sport is al heel veel gezegd. Voor de integratie van migranten in het Vlaams maatschappelijk leven kan sport een belangrijk middel zijn. Misschien kan de minister van Sport, in overleg met de minister van Welzijn, ook terzake een belangrijke aanzet geven. Buitenlandse sporters, die best geen goedkope arbeidskrachten zijn, kunnen voor alle jongeren in Vlaanderen een voorbeeldrol vervullen.

Ik besluit met de belangrijkheid van de gemeente. Ook daar hebben een aantal sprekers al naar verwezen. De gemeente, de deelgemeente en de wijk zijn erg belangrijk voor de ondersteuning van de sporter. Dit geldt zowel voor het verstrekken van informatie als voor het toegankelijk maken van allerlei vormen van sport, ook voor gehandicapten. Daarnaast geldt dit eveneens op het gebied van het voorzien in de nodige infrastructuur.

In de beleidsnota wordt terecht gepleit voor een samenwerking tussen de plaatselijke clubs, scholen en sporters. De gemeente moet daarin een belangrijke rol vervullen. Het is wel belangrijk dat de gemeenten over de nodige middelen beschikken om de coördinatie van het lokale sportgebeuren op een degelijke manier te kunnen uitvoeren. Over de rol van het bovenlokale niveau heeft men het ook al gehad. In de ondersteuning van de gemeenten speelt dat niveau een belangrijke rol. Wat dat be-

treft, vinden we in de beleidsnota jammer genoeg te weinig terug.

Tot slot wil ik verwijzen naar een aantal interessante perspectieven. Zo is er de toename van het aantal erkende en gesubsidieerde sportdiensten. Vervolgens is er het decretale initiatief om recreatieve sporten te ondersteunen. Er zijn ook de stimulanzen die de overheid wil bieden om het sportaanbod op het werk te verbeteren. Dan is er de tewerkstelling van zaalwachters, waardoor de openstelling van bestaande sportinfrastructuur zou worden aangemoedigd. Er is de mogelijke creatie van een sportinfrastructuurfonds. Er is ook de kwaliteitsvolle ondersteuning van het sportbeleid via wetenschappelijk onderzoek. Ten slotte is er het anticiperend beleid inzake de strijd tegen het dopinggebruik.

Mijnheer de minister, de Agalev-fractie wil ook in de sport de lat hoog leggen. We zullen u af en toe eens in de wind zetten, maar we hopen alvast samen in koers te blijven. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb al in grote mate geantwoord op een aantal bedenkingen van de heer Coens en de heer Denys. Mijnheer Ramon, ik hoop dat ik ook regelmatig in het wiel mag zitten. De rit is immers lang. We zullen zorgen dat we over voldoende uithoudingsvermogen beschikken. Het parlement – het grote peloton – zal een zeer belangrijke rol spelen om op tijd de eindstreep te bereiken.

Mijnheer Coens, het uit de vorige legislatuur daterende strategisch plan voor sportend Vlaanderen vormt inderdaad mee de basis van wat nu voorligt. Ik heb dat al verschillende keren gezegd. Ik heb er geen enkel probleem mee om dat te erkennen. We moeten dat echter niet blijven herhalen. In ieder geval spreekt het voor zich dat continuïteit nodig is om tot een goed beleid te komen. In de vorige legislatuur heeft men het voorbereidende werk verricht. Wij zullen het nu in de praktijk moeten waarmaken. Daar zijn we volop mee bezig. De bedoeling van het sportparticipatieonderzoek is te komen tot een soort effectmeting. Dat mag geen enkel probleem zijn.

Inzake het decreet op de subsidiëring van de sportfederaties klopt het wel dat dit tamelijk laat komt. Er was op een bepaald moment zelfs sprake van de zaak uit te stellen. Ik heb dat uiteindelijk niet gedaan omdat de balans toch aan de positieve kant

Sauwens

doorhelde. Het gaat hier natuurlijk om een niet zo eenvoudige kwestie. We moeten het decreet in de toekomst durven te evalueren. Op een aantal kleine punten zullen we het ook moeten bijschaven. De toepassing van het decreet is immers niet zo eenvoudig.

Hoe dan ook, de uitvoeringsbesluiten zijn er en de federaties zijn verwittigd. Voor een aantal federaties komt er een opvangnet. Het gaat dan om federaties die in de strikte zin van het woord misschien geen sportfederaties zijn, maar die in het geheel van de openlucht recreatie toch wel een functie vervullen. Ik denk ook aan de problematiek van de universitaire sportfederatie. We zullen daar een debat over moeten voeren. Ook in dit verband is er de mogelijkheid van een decretaal initiatief.

De heer Van Nieuwkerke stelt de vraag of deze aangelegenheid bij sport dan wel bij cultuur in de brede zin van het woord thuishoort. Dat is een begrijpelijke vraag, maar hier is het geen essentiële vraag. Het komt er vooral op aan om hier het debat te voeren. Op die manier kunnen we nagaan of we tot een decretaal opvangnet komen of naar een apart decreet op de recreatiesport.

Waarom moet het decreet op de gemeentelijke sportdiensten worden aangepast? Deze vraag is al aan bod gekomen. De heer Van Dijck heeft er al op gewezen dat we op dit moment niet volledig onze doelgroepen en onze doelstellingen kunnen bereiken. Er moeten meer middelen komen en minder administratieve formaliteiten. Dan zullen alle gemeenten wel geïnteresseerd zijn. De inventarisatie van de sportinfrastructuur zal eind juni klaar zijn om dan overgemaakt te worden aan het parlement. De heer Van Dijck vroeg of de splitsing van de sportbonden niet ten koste zal gaan van degenen die reeds lang toegetroten zijn. Er zullen meer middelen moeten zijn, anders wordt de spoeling inderdaad erg dun.

De heer Van Dijck heeft eveneens gewezen op het veelvuldig gebruik van Engelse termen. Ik zal erop letten het Vlaamse sportlandschap, na de Flanders Sports Arena in Gent, wat te vernederlandsen.

De heer Van Nieuwkerke heeft gevraagd naar de sportcel. Die is er sinds deze week. Twee personen, in de afdeling jeugd en sport, zullen zich met sport bezighouden in de Vlaamse administratie. We bouwen op die manier een beetje voort op een beslissing uit de vorige legislatuur. Ik hoop voor het zommerreces nog vier A-functies aan te werven. Een

eerste taak van die mensen is de minister rechtstreeks bij te staan in de coördinatie van wat er momenteel een beetje verspreid bij ligt, bij Bloso, bij Medisch Verantwoord Sporten, maar ook op internationaal vlak. De grote reorganisatie binnen de Vlaamse administratie zal een betere definitie van deze kleine cel mogelijk maken. We lopen een beetje vooruit op wat de regering, ook op andere terreinen, beslist heeft, namelijk om te zorgen voor een splitsing tussen beleidsvoorbereiding en -controle enerzijds en beleidsuitvoering anderzijds.

Er bestaan witte vlekken in de infrastructuur. We stellen vast dat enkele sportinvesteringen in sommige gemeenten door de organisatie van het gemeentelijk investeringsfonds wat achterblijven. Het is belangrijk dat we de kaart van Vlaanderen kunnen bekijken op zoek naar die witte vlekken. We kunnen die dan wat bijsturen, zonder dat wij die investeringen evenwel overnemen. De goedwerkende gemeenten zouden in dat geval gestraft worden en dat kan niet de bedoeling zijn. We zullen, met of zonder Bloso, enkel een infrastructuur uitbouwen waar een internationale uitstraling kan worden gerealiseerd. Dat is bijvoorbeeld het geval voor Topsport Vlaanderen.

Zoals de heer Van Dijck aangaf, willen wij de integratiekracht van sport mee inschakelen en dus een wat nadrukkelijker Vlaams sportbeleid organiseren, ook in Brussel. Sportpromotie moet reëel zijn. Topsport kan daar een functie in vervullen. De heer Strackx en andere hebben daar terecht op gewezen.

De Vlaamse Dopingraad is vandaag geïnstalleerd. Vroeger is er een oefening geweest waarbij er een aantal adviesraden zijn afgeschaft in de sector van welzijn en volksgezondheid. Ze zijn opgenomen in de Vlaamse Gezondheidsraad. Deze minister van Sport heeft echter nood aan meer rechtstreeks advies, omdat de ontwikkelingen inzake doping en dopingmethodes zo snel evolueren dat wij de lange weg niet meer kunnen volgen. Die lange weg passeert de werkgroep Medisch Verantwoord Sporten en de Vlaamse Dopingraad om dan pas, via de minister, de commissies of het parlement te bereiken. We hebben rechtstreeks advies nodig. Dit is een informele adviesraad die mij rechtstreeks helpt bij mijn initiële standpuntbepaling.

De dopingraad is samengesteld uit een zevental mensen. Hieronder bevinden zich dokter Debruyne namens de vereniging voor Vlaamse sportgeneeskunde, professor Bogaerts en professor Bouckaert die voorzitter is. Met Renno Roeland en Chris Goossens zijn er sportartsen uit het veld aan-

Sauwens

wezig. Ook Johnny Maarschalk als docent sportrecht en professor Liessens van de KUL hebben heel wat kennis ter zake. De Dopingraad is samengesteld uit een maximale verzameling van expertise op het terrein en is in staat om het beleid zo snel mogelijk te adviseren.

De provinciale sportdiensten vervullen duidelijk een heel belangrijke rol.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : In verband met de bestrijding van doping hebben we tijdens de vorige zittingsperiode een resolutie goedgekeurd, die twee grote krachtlijnen bevatte. De eerste was de heroprichting van de antidopingscommissie. Het thema dreigde immers in de grote Vlaamse Gezondheidsraad te verzuipen.

De tweede krachtlijn was dat er een afspraak moest worden gemaakt tussen de administratie die de controles doet enerzijds, en de parketten anderzijds. Tijdens een hoorzitting werden we voor het eerst geconfronteerd met een afspiegeling van het College van Procureurs. Zij pleitten niet voor opnieuw penalisieren, maar voor het maken van afspraken, omdat die een verlengstuk zouden kunnen zijn voor een efficiënter optreden van de administratie. Ik heb dat echter niet teruggevonden in uw beleidsnota. Hoe wordt die krachtlijn van de resolutie uitgevoerd ?

Minister Johan Sauwens : Uw opmerking is heel terecht. Er zijn op dit moment vier prioriteiten voor de Vlaamse Dopingraad. De eerste is advies geven over het actualiseren van de lijst van de verboden producten. Daarvoor zullen drempelnormen worden ingevoerd. Dat houdt onder andere verband met de discussie over effedrine of het gebruik van cannabis, al heeft dat dan niets te maken met sport.

Een tweede prioriteit vormen de procedures en methodes voor staalafname. Daarover worden heel wat discussies gevoerd. Ten derde, zullen we een aantal vaste controleartsen aanduiden, in plaats van de lange lijst van artsen die nu tegelijk werkzaam zijn in een praktijk en als controlearts.

De vierde prioriteit is het gesprek met procureur-generaal Schins over de vervolging van de vastgestelde misdrijven. Het repressieve element mag zeker niet worden veronachtzaamd. Het is de bedoeling om het veld hierin te betrekken. Daarnaast

willen we het aantal controles optrekken en ze gericht maken. Daarover willen we een gesprek voeren met de administratie Medisch Verantwoord Sporten.

De heer André Denys : Mijnheer de minister, wat bedoelt u met vaste controleartsen ? Het inzetten van controleartsen, die geen ambtenaren zijn, maakte hen in het verleden tot rechter en partij tegelijk. De controleartsen hadden een privé-praktijk, waar sommige sportlui naartoe gingen om zich te laten controleren. Ik ben geen voorstander van meer ambtenaren, maar in de resolutie hebben we ervoor gepleit om artsen als ambtenaren aan te duiden, zodat ze alleen nog dat doen. Denkt u nog aan die mogelijkheid ?

Minister Johan Sauwens : Ja, juist om die vermenig van rechter en partij te vermijden. Zelfs al treden ze heel objectief op, we moeten iedere zweem van verdenking wegnemen.

Mijnheer Ramon, u ziet de individualisering van de maatschappij ook vertaald in de individualisering van de sport. We kunnen dat betreuren. Het wordt zelfs weerspiegeld in de topsport. We zijn alleen nog goed in individuele sporten, zoals judo en zwemmen. We zullen op de Olympische Spelen aan geen enkele ploegsport deelnemen. Dat is inderdaad een weerspiegeling van het fenomeen van individualisering. De overheid moet zoeken naar een formule om teamsporten te stimuleren.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Ik heb dit vermeld opdat we een extra impuls zouden geven, precies omwille van die vaststelling dat we niet meer deelnemen aan de teamsporten.

Minister Johan Sauwens : Het betoog van de heer Vermeiren was prachtig. We beschikken inderdaad over een enorm netwerk van vrijwilligers. Het aantal bestuursleden en medewerkers van sportclubs in Vlaanderen wordt geraamd op 180.000. Dat is een enorm kapitaal. Het gaat om erg gemotiveerde mensen. We moeten ervoor zorgen dat we dit kapitaal aan mensen kunnen behouden en laten groeien. Het beseft groeit dat meer met kortlopende engagementen moet worden gewerkt. De overheid moet deze mensen, die een enorm zware last dragen, stimuleren door te zorgen voor een betere begeleiding. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Vermeiren, door de heer Strackx en door de heer Coens en mevrouw Merckx werden tot besluit van de behandeling van deze beleidsnota met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten uiterlijk donderdag 6 april 2000 om 17 uur zijn ingediend.

De bespreking is gesloten.

Wij zullen op woensdag 26 april 2000 om 16 uur de hoofdelijke stemmingen over de moties en de beleidsnota houden.

De vergadering wordt geschorst.

- *De vergadering wordt geschorst om 16.05 uur.*
- *De vergadering wordt hervat om 16.16 uur.*

BELEIDSNOTA Binnenlandse Aangelegenheden 1999-2004, ingediend door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport – 158 (1999-2000) – Nr. 1

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de beleidsnota Binnenlandse Aangelegenheden 1999-2004, ingediend door de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

De bespreking is geopend.

De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de hier voorliggende beleidsnota bevat heel wat bekende elementen. De meeste ervan werden tijdens de voorbije legislatuur reeds ter sprake gebracht. De nota kan in die zin worden beschouwd als het voortzetten van het beleid van het verleden.

Een beleidsnota moet echter vooral een blik op de toekomst werpen. Er moet worden aangegeven welke accenten de regering de komende jaren zal leggen. Op dat vlak blijven we echter in de kou staan. De beleidsnota is vooral een verzameling

van algemene intenties waar zowat iedereen achter kan staan. Het is reeds voldoende gezegd bij de bespreking van vorige beleidsnota's, maar ook in deze nota is de grote vernieuwing, de met veel tromgeroffel aangekondigde trendbreuk, niet terug te vinden.

Over de aspecten die wel vernieuwend zijn, zoals de aangekondigde hervorming van het Gemeentefonds en het Investeringsfonds, krijgen we niet meer uitleg dan wat ook in het regeerakkoord staat. Het is jammer te moeten vaststellen dat op basis van deze beleidsnota niet kan worden uitgemaakt waar de echte prioriteiten liggen of welke aspecten de regering bij voorrang zal aanpakken.

De beleidsnota is voor een zeer groot gedeelte opgebouwd rond de vraag tot regionalisering van de gemeente- en de provinciewet. De eis tot de volledige uitvoering van het Sint-Michielsakkoord wordt reeds verschillende jaren door zowat elke Vlaamse politieke partij naar voren geschoven. Tot op heden is er echter niets in huis gekomen van die uitvoering. Het valt af te wachten of de Costa daar enige verandering in zal brengen. Nu stellen we een stand-still vast van de conferentie. De recente commentaren en het aangekondigde initiatief van de federale premier beogen een doorbraak op het vlak van de regionalisering van de gemeente- en provinciewet tegen het einde van het jaar. Het blijft afwachten.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer Van der Poorten, u realiseert zich toch dat de vorige federale regering ons een moeilijke erfenis heeft nagelaten. De mogelijkheden voor het federaliseren van de gemeente- en provinciewet zijn gering. Een aantal artikels van de Grondwet kunnen immers niet worden herzien. U moet de hand in eigen boezem steken en wat meer bescheidenheid aan de dag leggen

De heer Mark Van der Poorten : Mijnheer Stassen, ik zei dat elke Vlaamse partij hier vragende partij voor is. Ik beschouw dit niet als kritiek op een of andere partij, maar als een vaststelling die ik persoonlijk betreurt ten overstaan van een goede organisatie van het binnenlands bestuur. Daartoe is de regionalisering een absolute noodzaak. Bijna iedereen in dit parlement is het daarover eens. Intussen blijft het echter bij vrome wensen.

De onderhandelingen met de Franstaligen zullen allesbehalve eenvoudig zijn. Zij zullen alles in het werk stellen om zoveel mogelijk voordelen voor de Franstaligen, onder meer in de Vlaamse Rand, uit

Van der Poorten

de brand te slepen. De Vlaamse partijen kunnen een regionalisering zonder de Vlaamse Rand en zonder waarborgen voor de Vlamingen in Brussel niet aanvaarden.

De heer Francis Vermeiren : De heer Van der Poorten is een bijzonder minzaam man met enorm veel gezond verstand. Ik heb dat gedurende vele jaren ervaren in de commissie voor Binnenlandse Zaken. Stiekem steunde hij me als ik daarop aandrong. Het is juist dat er vooruitgang moet worden geboekt. Vanuit zijn positieve kritiek en zijn ervaring noteer ik dat hij meer hoop heeft voor de toekomst dan in het verleden het geval was. Dat is het positieve in zijn boodschap.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, ik wil de heren Stassen en Vermeiren erop wijzen dat we, zoals de paus, naar Jeruzalem zijn gegaan. We hebben schuld bekend voor alle zonden die we in het verleden hebben begaan. We hebben de biecht gesproken. Ik weet niet of onze zonden vergeven zijn, maar in elk geval hebben we collectief schuld bekend. Nu is het aan de huidige meerderheid.

Minister Sauwens, alle beloften in het regeerakkoord in verband met staats Hervorming moeten nu door uw regering worden vervuld. Nu moet u zich bewijzen. U mag niet altijd over ons beginnen. We hebben gebiecht, en zitten voor vijf jaar op het boetebankje. We zullen zien wat de VLD over vijf jaar heeft bereikt. Agalev is niet geïnteresseerd in de regionalisering van de gemeente- en provinciewet. De SP interesseert zich hier ook niet voor, maar doet enkel mee omdat de VLD dat wil. De VLD doet dat enkel omdat ze aan haar Vlaams imago wil werken. Mijnheer Vermeiren, u zult het nu moeten bewijzen. Wij zien echter niets van al die grote Vlaamse stellingen.

De heer Francis Vermeiren : Mijn goede vriend, de heer Van Rompuy, ontroert me. Hij zal voortaan door het leven gaan als grote boeteling.

De heer Mark Van der Poorten : Mijnheer Vermeiren, ook u hebt hier destijds sterk op aangedrongen.

De heer Francis Vermeiren : Over vijf jaar zullen we de resultaten zien.

De heer Mark Van der Poorten : In de politiek gaat het wel vaker zoals in het liedje 'Maar de kat kwam weer'. Ik wilde enkel benadrukken dat dit een

open vraag blijft, en dat er geen perspectief wordt geboden voor de vervulling van ons aller wens om op korte termijn een eigen degelijk binnenlands bestuur te ontwikkelen.

Het streven naar een doelmatig en klantgericht bestuur wordt in de beleidsnota prominent vooropgesteld. Is er iemand te vinden die het daarmee niet eens is? Elke politieke verantwoordelijke kan hiermee instemmen, maar het is natuurlijk niet voldoende om dergelijke stellingname alleen maar met veel overtuiging te poneren. Kwestie is dat een regering die dergelijk streven expliciet vooropstelt, ook de nodige maatregelen dient te nemen opdat dit ook werkelijkheid kan worden. Typerend hiervoor is de leesbaarheid, of beter het gebrek daaraan, van de brieven die naar de burger worden verstuurd. Vaak is een hele verzameling staatsbladen nodig om een of ander bericht van de overheid te kunnen begrijpen. De terminologie is vaak onduidelijk en de bereikbaarheid van de behandelende ambtenaar is meer theorie dan praktijk.

De uitbouw van een eerste loket bij de gemeenten past binnen een dergelijk streven. Voor de klantvriendelijkheid is dit ten eerste aan te bevelen. De uitbouw van de gemeenten tot eerste aanspreekpunt voor de burger werd ook door de CVP al herhaaldelijk naar voren gebracht. Wie vragen heeft aan de overheid, moet daarvoor terecht kunnen bij de gemeente. Ook hier blijft echter de vraag hoe zoiets in de praktijk kan worden georganiseerd. Zo een loket mag geen bron van frustraties worden. De burger mag niet de indruk krijgen dat hij aan dat loket op al zijn vragen onmiddellijk een antwoord zal krijgen. Bovendien zullen de gemeenten als eersten met de vinger worden gewezen als iets niet naar behoren functioneert. Dat moet absoluut worden vermeden. Waarom kunnen er, gezien het grote gebrek aan voldoende gekwalificeerd personeel in de gemeentebesturen, bijvoorbeeld geen zittingen van gewestelijke ambtenaren worden georganiseerd? Een geïntegreerd loket kan evenmin betekenen dat de gemeente op alle mogelijke vragen een pasklaar antwoord heeft. Dat is onmogelijk, en het is raadzaam om dergelijke verwachtingen niet te creëren. Dat kan wel betekenen dat de gemeente een ingangspoort wordt naar de andere overheden.

De minister laat weten dat de uitbouw van een geïntegreerd loket niet los mag worden gezien van de uitbouw van een sociaal huis. Het is momenteel echter ver van duidelijk welke weg met dit sociaal huis zal worden ingeslagen. Wat is de uiteindelijke bedoeling ervan? Stuur de minister aan op integratie, of zal het OCMW apart blijven fungeren als

Van der Poorten

functioneel gedecentraliseerd bestuursorgaan ? Wat is er volgens de minister mis met de huidige werking van de OCMW's ? Wat schort er volgens hem aan de verhouding tussen gemeente en OCMW ?

Als de gemeenten als volwaardige eerstelijnsverheid worden ingeschakeld, moet de minister daar de nodige financiële middelen voor uittrekken. Laat het iedereen duidelijk zijn dat de volledige indexering van het Gemeentefonds niet zal volstaan. Er zal een ingrijpende wijziging van de financiering – lees verhoging – moeten gebeuren. Het ontbreekt aan een duidelijk standpunt over de toekomst van het SIF als financieringsbron van het lokale beleid.

De rol van eerstelijnsverheid kan niet zonder gevolgen blijven voor het personeel. Als gemeenten geacht worden een eerstelijnsrol te vervullen, moeten ze daartoe in staat zijn en bereikbaar zijn buiten de normale werkuren. Trouwens, zowat alle Vlaamse gemeentebesturen zijn momenteel reeds bereikbaar buiten de normale diensturen. Bij een eventuele uitbreiding moet rekening worden gehouden met een mogelijke meerkost. Als politiediensten zaterdagvergoedingen ontvangen, moeten andere personeelsleden van de gemeente die op zaterdag werken, ook worden uitbetaald. Dat houdt in dat de rigiditeit van het statuut moet worden doorbroken. Het statuut zegt bijvoorbeeld dat 's avonds werken overuren zijn. Op die manier wordt dat een zeer dure operatie voor de gemeenten. Heeft de minister enig idee hoe dat financieel kan worden opgevangen ? Hoe zullen dergelijke plannen uiteindelijk worden gefinancierd ?

In het kader van de financiële mogelijkheden van de lokale besturen wil ik hier ook de aandacht vestigen op de aangekondigde hervorming van het Gemeentefonds en het Investeringsfonds. De minister laat weten de verdelingscriteria van deze fondsen te zullen herbekijken op basis van een aantal principes. Mijnheer de minister, hier raakt u een zeer delicaat punt aan. Over de werking van wat we gemakkelijks halve de grote fondsen kunnen noemen, valt ongetwijfeld heel wat te zeggen en iedereen zal daar wel zijn eigen idee over hebben.

Het valt ten eerste te betwijfelen of de regering in deze enig resultaat zal boeken. Waar ze tot op heden wel in geslaagd is, is in het creëren van heel wat vragen en ongerustheid bij de lokale besturen. Ook de VVSG stelt zich de vraag of dit tot grote verschuivingen zal leiden, tenzij het totale bedrag

aanzienlijk zou stijgen. Deze discussie over de verdelingscriteria was overigens voorheen al gebaseerd op zeer delicate evenwichten. Het laat zich dan ook voorspellen dat wijzigingen van de fondsen allerlei tegenstellingen zullen teweegbrengen tussen de verschillende gemeenten.

Hoe zal deze aangekondigde wijziging gebeuren ? Kunt u daar een bepaalde termijn aan koppelen ? Hoe ziet u dit gebeuren op basis van criteria die niet eens klaar en duidelijk te definiëren zijn ? Dit is dezelfde discussie als over het SIF tijdens de vorige legislatuur. Hoe ziet u trouwens de verdere evolutie van de gemeentelijke financiën ? Momenteel worden de gemeenten toch wel bijzonder sterk geconfronteerd met een aantal taakstellingen : de invullingen van de CAO's voor het personeel, de politiehervorming, de liberalisering van de energiesector die aan de dividenden knaagt, de regularisering van de nepstatuten. Hoe zullen de gemeenten al die financiële lasten kunnen dragen ? Dit is een grote bekommernis voor de toekomst en daarom willen we die vraag hier pertinent stellen.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Het is niet mijn gewoonte om naar het verleden te verwijzen, omdat ik dit een ongezond gebruik vind. Ik ben het niet 100 procent eens met de heer Van der Poorten als hij stelt dat iedereen op hetzelfde niveau moet staan. Iemand die een taak opneemt en aanvaardt en haar desiderata kent, moet ook weten hoe die wordt uitgeoefend. Ik vrees dat velen mij dit niet in dank zullen afnemen. Als ik 's morgens begin te werken, weet ik dat mijn werk kan uitlopen. Het gaat niet op iedereen op gelijke voet te zetten, want dat doet denken aan een vorm van demagogie en dit is zeker niet op u van toepassing.

De heer Kelchtermans lag aan de basis van al die beslissingen. Ik herinner me nog de vergaderingen die hij her en der in mijn arrondissement organiseerde en waarvoor hij onmiddellijk werd teruggefloten toen hij bij monde van zijn kabinetschef zei dat dit voor Antwerpen niet van toepassing was. Ondertussen is deze zaak een eigen leven gaan leiden en zijn die CAO's in realiteit omgezet. Ze zijn echter ook retroactief en hebben veel uitbetalingen meegebracht. Het is correct dat de heer Van der Poorten stelt dat we hiermee rekening moeten houden. We moeten evenwel ook de gemeentelijke autonomie respecteren. We hebben altijd dezelfde taal gesproken in dit verband. We moeten leren de beslissingen over te laten aan de gemeenten. Mijns

Vermeiren

inziens heeft de minister daaromtrent beginnende principes ingevoerd in de laatste maanden.

Men moet de steden en gemeenten zelf op een gezonde wijze laten oordelen over wat kan en niet kan en niet bestendig opleggen wat moet. Het zijn al deze verplichtingen die de gemeenten lam leggen. De beslissingen worden genomen op het hoogste niveau, want dat moeten ze zelf niet betalen. Daar komt het uiteindelijk op aan. Ik vermoed dat u niet tegen de liberalisering van de energiesector bent, of tegen het feit dat elektriciteit goedkoper zou worden, of tegen goedkopere watervoorziening? U bent er toch ook niet tegen als men probeert een normalisering in te voeren voor bepaalde moeilijke werkuren, gekoppeld aan een behoorlijke vergoeding? We moeten ophouden met dat betuttelend optreden en in de mate van de financiële mogelijkheden van een stad en een gemeente diegenen die verantwoordelijkheid dragen ook beslissingen laten nemen. Bent u het hiermee eens?

De heer Mark Van der Poorten : Mijnheer Vermeiren, u legt me zaken in de mond die ik niet heb gezegd. Ik heb niet beweerd dat men iedereen op een gelijk niveau moet plaatsen. Ik wou enkel zeggen dat volgens het statuut op het administratief personeel men voor een aantal functies tot en met de medewerker – de vroegere opsteller – niet anders kan dan de gepresteerde uren tijdens het weekend en op zaterdag als overuren te beschouwen. Dat is een statutaire maatregel waar men niet onderuit kan, ook al beschikt men eventueel over autonomie op andere domeinen.

De heer Francis Vermeiren : Ik ben het roerend met u eens. Het personeelsstatuut is het gevolg van de CAO-Kelchtermans, waarin de taken van de mensen worden opgedeeld. De examens worden ook op die basis georganiseerd. Dat is verkeerd. We moeten daar vanaf. De minister heeft in het verleden hetzelfde gezegd. Hij zal daar dan ook werk van maken. Ik vind die elementen trouwens ook terug in de beleidsnota.

De heer Mark Van der Poorten : We moeten inderdaad niet teruggrijpen naar het verleden. Deze zaken komen ook voort uit regelgevingen die op andere domeinen of niveaus ontstaan. Ik wil enkel aantonen wat de gemeenten te wachten staat door de invoering van de IPZ's, die via de hervorming van de politie en de rijkswacht zullen ontstaan. Hetzelfde geldt voor de door de minister van

Werkgelegenheid in dit parlement aankondigde regularisering van de nepstatuten.

Als men in de politiek stenen wil verleggen, moet men eerst kijken welke beestjes er onder die stenen zitten. Men moet weten wat de consequenties zijn voor de gemeenten. We vinden het wenselijk om een opdracht te geven aan de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur om te proberen al deze effecten in te schatten waarmee de gemeenten in de nabije toekomst rekening mee zullen moeten houden. Mijnheer Vermeiren, indien u me niet had onderbroken, dan had ik u dit duidelijk kunnen maken.

De heer Francis Vermeiren : We zitten op dezelfde golflengte.

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, er moet me iets van het hart. Ik sluit me aan bij hetgeen de heer Vermeiren heeft gezegd. Hij zei dat we de gemeenten zelf moeten laten oordelen over wat al dan niet kan. Dat is zeer belangrijk. Dat is fundamenteel. Wat heeft de overheid sinds het bestaan van ons land en van de Gemeentewet van 1836 ten opzichte van de lagere besturen voortdurend gedaan? Ze heeft meer en meer regels opgelegd. Vandaag zitten we opgescheept met een ondoorzichtelijke bureaucratie in alle administraties en op alle bestuursniveaus.

Mijnheer de minister, ik wil u niet belasten met een speciale opdracht. Ik zeg ook niet dat de minister van Binnenlandse Aangelegenheden dit probleem zomaar kan oplossen. Het is een zwaar karwei. U kunt dat niet alleen aan.

Ik vraag me af waar we staan met de gemeentelijke autonomie. Mijnheer Vermeiren, dit sluit onmiddellijk aan bij uw fundamentele vraagstelling. Over welke manoeuvreerruimte beschikken onze gemeenten op dit ogenblik? In hoeverre kunnen ze nog creatief zijn? Na het betalen van de personeelskosten is het grootste deel van het budget op. Mijnheer de minister, ik hoop dat u hiervoor een – gedeeltelijke – oplossing zult bieden. Ik zal hieraan voor de volle 100 percent meewerken.

De heer Mark Van der Poorten : Ik zal straks iets zeggen over wat de heer Moreau hier heeft gezegd. Maar eerst wil ik de heer Vermeiren toch zeggen dat men met een wierookvat iemand ook de kop kan inslaan. Vleierij is als eau de cologne : men mag er wel eens aan ruiken, maar nooit van drinken. *(Gelach)*

Van der Poorten

Het stroomlijnen en vereenvoudigen van de wetgeving, onder meer vanuit diverse sectoren, met betrekking tot de lokale besturen is uiterst belangrijk. Die doelstelling komt tegemoet aan de verzuchtingen van verschillende partijen en lokale besturen. Tot vandaag heeft elke minister die eigen regelgeving over de lokale besturen uitwerkte, daaraan ook meteen een eigen toezicht gekoppeld. Het keurslijf is daardoor almaar strakker komen te zitten. Geen enkel lokaal bestuur heeft bezwaren tegen een verdere vereenvoudiging en versoepeling van het administratief toezicht.

Maar in de beleidsnota wordt niets gezegd over het toezicht op basis van de notie 'algemeen belang'. Die toezichtsbasis wordt door vele besturen als problematisch ervaren. Elke maatregel van een lokaal bestuur kan op grond van die notie van tafel worden geveegd. Is het bijgevolg niet aangewezen om die basis klaar en duidelijk te definiëren? Zo kunnen bij voorbaat alle misverstanden uit de wereld worden geholpen.

In de beleidsnota stelt de minister dat er een decreetale regeling van de principes en de voorwaarden van de samenwerking tussen de gemeenten moet totstandkomen. We hebben het nu over de problematiek van de intercommunales. Op vele banken wordt erkend dat een nieuw decreet noodzakelijk is. Welke krachtlijnen moeten in dat decreet worden verwerkt? Daarover zullen de meningen uiteen lopen. Over de grote principes is men het vlug eens, maar over de concrete uitwerking bestaan verschillende meningen. Idealiter moet de gemeente kunnen kiezen uit een breed gamma van samenwerkingsvormen. De oprichting van een klassieke intercommunale is niet voor alles het ideale instrument. Velen zullen het daarover met me eens zijn.

Ook de idee dat er voldoende terugkoppeling naar de gemeenten moet gebeuren, kunnen we onderschrijven. Maar we willen daaraan toevoegen dat de oorzaak waarom dit tot op heden onvoldoende is gebeurd, grotendeels berust bij de mensen die de gemeenten in die intercommunales hebben afgevaardigd. Die afgevaardigden kunnen initiatieven nemen om de gemeenteraad in te lichten. In de beleidsnota stelt de minister dat financiële ondersteuning van experimenten nieuwe samenwerkingsvormen kan stimuleren en de voordelen ervan bij een breder publiek kenbaar kan maken. Ik wijs erop dat er dan goed moet worden nagedacht over welke projecten men zal steunen.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : In duidelijke taal uitgedrukt, zegt de heer Van der Poorten dat de afgevaardigden van de gemeenten in de intercommunales onvoldoende waard zijn. Ik druk me nog voorzichtig uit.

– *De heer André Denys, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Betekent dit dat u tezelfdertijd zegt dat de gegeven leiding niet beantwoordt aan de norm, of dat de afgevaardigden misbruik maken van hun situatie? Ik denk dat u gelijk hebt. Ik onderschrijf wat u zegt. Maar hoe moeten we dat oplossen?

De heer Mark Van der Poorten : Op lokaal vlak moet de afvaardiging in de communales in handen worden gelegd van diegenen die terzake echt verantwoordelijkheid dragen. Zij kunnen met de nodige deskundigheid de belangen van hun gemeente het best verdedigen. Vaak gebeurt de toewijzing op lokaal vlak om de spreiding van de machten en de verdeling van postjes en mandaten te bevorderen. Van dit model moet worden afgestapt. Deskundigheid moet hier primeren. Van de intergemeentelijke samenwerking naar het beleid op provinciaal niveau is geen grote stap. Hoe ziet de minister de verhouding tussen de intergemeentelijke werking en de werking op provinciaal niveau? Hoe ziet hij deze evolutie?

Er wordt gezegd dat de provincies een dienstbare rol voor de Vlaamse deelstaat en voor de gemeenten moeten spelen. Hiermee stelt de minister zich op de lijn van het CBO-rapport en niet op de lijn die zijn partij hieromtrent had ingenomen. Onze fractie is voorstander van een open belangensfeer. De taken die een belang vertegenwoordigen dat zich boven het lokale vlak afspeelt, en een afweging van belangen inhouden, dienen te worden toevertrouwd aan een verkozen provinciaal bestuur.

De minister hanteert het principe van de subsidiariteit. De centrale overheid moet zich op het intermediaire niveau terughoudend opstellen en zich richten op haar kerntaken. Wij delen dit uitgangspunt. De gedecentraliseerde besturen moeten over de nodige ruimte beschikken om het beleid concreet in te vullen naargelang de noden. Essentiële voorwaarde hiervoor is dat een poging wordt ondernomen om de kerntaken van de verschillende besturen vast te leggen. Dit vragen wij reeds twee jaar. Dergelijke afbakening bestaat tot op heden

Van der Poorten

niet. Wij pleiten ervoor om hieromtrent een debat op te zetten.

Ik besluit met het probleem van de sectorale akkoorden. Dit probleem werd reeds meermalen in de verf gezet. De werkgevers, met name de gedecentraliseerde besturen, moeten zelf met hun werknemers kunnen onderhandelen. Op dit moment wordt onderhandeld met een bestuursniveau dat zelf de factuur niet hoeft te betalen. Zo een situatie stuit op heel veel ongenoegen en moeilijkheden. Wij vragen klaarheid over de wijze waarop mensen die in een nepstatuut werken, in statutair dienstverband kunnen geraken. Op dat vlak is de verklaring van de minister te eenzijdig. Het moet duidelijk zijn dat de gemeenten de kosten van dergelijke regularisatie niet kunnen dragen. Wij verwachten hierover op zeer korte termijn een antwoord van de minister. *(Applaus bij de CVP)*

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden werd de laatste jaren zeer positief werk geleverd. Ik zal nu het woord voeren en mevrouw De Maght zal straks nog op een aantal details ingaan.

Ik wil de heer Van der Poorten en de CVP aan de tand voelen. Hij heeft het boetekleed van de heer Van Rompuy aangetrokken. De heer Van der Poorten heeft gedurende een half uur een opsomming gegeven van al wat gedurende jaren is mis gelopen. De minister zal ontzettend veel werk hebben om de voorgestelde veranderingen door te voeren. In zijn beleidsnota heeft hij er nochtans werk van gemaakt.

Het laatste argument van de heer Van der Poorten is belangrijk. Dit is belangrijk omdat we allen kunnen vaststellen dat vele mandaten door nepstatuten zijn ingevuld. Ik hou overigens niet van de term nepstatuut, aangezien dit in mijn ogen afbreuk doet aan de waarde van de mensen die op deze manier zijn tewerkgesteld. Uit het decreet-Kelchtermans is een personeelsstatuut voortgekomen. Ik vraag me dan ook af hoe men de nepstatuten, de gesco's en de tijdelijken wil bestendigen.

Mijnheer Van der Poorten, u hebt gezegd dat de minister dit moet regulariseren. De heer Kelchtermans heeft er binnen zijn CAO – overigens niet geheel onterecht – voor gezorgd dat de werknemers

in kwestie eerst een examen moeten afleggen en vervolgens bij de aanstelling van personeelsleden tevens de eerste van het examen moeten zijn. De gemeenteraad moet een geheime stemming organiseren over de motivering. Indien men niet de beste kandidaat kiest, moet de motivering deze beslissing verantwoorden.

Het is heel moedig om te stellen dat men al die mensen moet regulariseren, maar ik vraag me af hoe dit kan. De heer Kelchtermans heeft ons geen mogelijkheid tot regularisatie gelaten. Als men a zegt, moet men ook b zeggen. Ik vraag u dan ook hoe u dit probleem denkt op te lossen.

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Mijnheer Vermeiren, ik heb dat niet bedoeld. Minister Landuyt heeft de regularisering van de nepstatuten aangekondigd, ook bij de lokale besturen. Mijn vraag was erop gericht te weten te komen hoe dit zou gebeuren.

De heer Francis Vermeiren : Minister Landuyt heeft de problemen geïnventariseerd die door anderen zijn geschapen. Die anderen zijn u overigens welbekend. Minister Landuyt heeft hierover een verklaring afgelegd. U stelt nu echter dat hij alle problemen moet oplossen. Ik zou van u dan ook graag horen hoe we ze moeten oplossen.

Mijn oplossing is gemakkelijk. Indien men bepaalde statuten wil aanpassen, moet men de wet volgen. In het kader van de NPC moet men examens organiseren en de mensen in functie van hun bekwaamheden bevorderen en benoemen. Andere oplossingen zie ik niet. Wat houdt uw vraag aan de minister nu eigenlijk net in ?

De heer Mark Van der Poorten : Ik vraag hoe men dit zal doen, gezien de financiële consequenties voor de gemeenten.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Minister Landuyt heeft gezegd dat hij in een eerste fase de DAC'ers wil regulariseren, onder meer in de non-profitsector. In een tweede fase wil hij van de gesco's statutair benoemde personeelsleden maken.

De minister heeft dit hier beloofd. Wij hebben altijd gesteld dat dit veel geld zou kosten. Wij hebben ook steeds de vraag gesteld wie dit zou betalen.

Van Rompuy

Deze vraag is enkel relevant indien men een dergelijke belofte doet. Wij hebben die belofte echter nooit gedaan.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer Van Rompuy, u neemt de hand van de minister vast en u loopt met hem door het leven. U wil dat de minister het probleem nu oplost.

De heer Eric Van Rompuy : De heer Kelchtermans heeft die regularisering nooit beloofd, maar de huidige minister wel. Die belofte staat ook in het regeeringsprogramma. Wij stellen gewoon de vraag wie dit zal betalen en hoe dit zal gebeuren. De vragen waarom er niets gebeurt en hoeveel dit alles zal kosten zijn toch niet oneerbaar ? U verwijt ons dat wij de regularisatie nooit hebben doorgevoerd. Wij hebben ze echter nooit beloofd. (*Opmerkingen van de heer Mark Van der Poorten*)

De heer Francis Vermeiren : Het is niet mijn bedoeling u hier iets te verwijten. De voorzitter heeft me gedwongen het woord te nemen. Ik wil de heer Van der Poorten enkel vragen hoe hij het probleem van de nepstatuten denkt op te lossen.

De heer Joachim Coens : De vraag is of een dergelijke regularisering ten koste van de gemeentebegrotingen zal gaan of niet. Dit was ook de vraag van de heer Van der Poorten. Ik heb op deze vraag nog steeds geen antwoord gehoord.

De heer Francis Vermeiren : Ik kan enkel vaststellen dat u zelf niet weet hoe u het probleem moet aanpakken. Vanuit een liberale ingesteldheid lijkt het me echter niet zo moeilijk. Als men naar een correcte toestand en naar een NPC-cultuur streeft, dan moet men examens organiseren en moet men de beste kandidaat laten primeren. Men moet alleszins van de nepstatuten afstappen, want ze bieden geen oplossing.

Ik zou van de twee minuten die mij nog resten gebruik willen maken om de situatie te schetsen waarin de gemeenten zich op dit ogenblik bevinden. Zij zitten opgescheept met verplichtingen die zij niet kunnen invullen. Voor de stagecontracten vindt men bijvoorbeeld geen stagiairs. Voor de mensen die loopbaanonderbreking aanvragen, wat men niet kan weigeren, vindt men geen vervanging. In een kleine gemeente gaat het om tientallen mensen en in een grote om enkele honderden. De inspecteurs moeten de gemeenten voortdurend vragen hoe men die onderbrekingen invult en moeten dreigen met straffen, met het afnemen van sub-

sidies en met het sturen van deurwaarders als dat niet gebeurt.

Ik zou dus naar oplossingen zoeken en dat gebeurt ook in de beleidsnota. De minister klaagt die toestand aan. Die kan natuurlijk niet op korte termijn worden opgelost, maar we moeten er werk van maken. Dat moeten we best op een andere manier doen als we werk willen maken van de discussie die hier wordt gevoerd.

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Mijnheer de voorzitter, toen ik het woord vroeg was dat om nog even terug te komen op het vorige item dat de heer Vermeiren behandelde.

Ik wou hem antwoorden dat hij daar niets hoeft achter te zoeken. Wij hebben alleen maar terecht een problematiek aangehaald die naar aanleiding van een verklaring van minister Landuyt veel vragen heeft doen ontstaan. In het debat over de regeeringsverklaring heb ik gezegd dat men zoiets niet enkel kan aankondigen, men moet ook een antwoord zoeken op de vraag hoe men dat zal betalen.

De mensen die momenteel in een nepstatuut zitten en zo een verklaring horen denken natuurlijk onmiddellijk dat ze van de ene dag op de andere in het normale statuut zullen terechtkomen. Hoe wil de minister die mensen in het reguliere werkcircuit op gemeentelijk en provinciaal niveau opnemen ? Ik ben het met u eens dat dit via een examen moet gebeuren. Dat heb ik bij het debat over de regeeringsverklaring ook gezegd, maar ik heb dat nog niet gehoord uit de mond van de minister.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : U spreekt terecht over de moeilijke vervanging van loopbaanonderbrekingen. Ik vraag me dan wel af waarom u er akkoord mee ging om nu nog startbanen te creëren die ook een invloed hebben op de gemeentes.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Ik zal eerst antwoorden op de vragen van de heer Van der Poorten.

Hij heeft gelijk als hij zegt dat de problematiek van de nepstatuten moet worden opgelost. De huidige

Vermeiren

toestand is immers onhoudbaar. Als minister Landuyt samen met de regering zegt dat we daar komaf mee moeten maken – meer heeft hij niet gezegd – heeft hij gelijk. Het wordt een bijzondere taak voor de minister van Binnenlandse Aangelegenheden en voor minister Landuyt. Dus als u het probleem aan de orde stelt moet u het eerlijk stellen. Het is onmogelijk een snelle oplossing te bieden voor een probleem dat gedurende jaren is gegroeid.

Iedereen die hier zit is er zich van bewust dat deze toestand onhoudbaar is geworden. Men heeft verplichtingen, mogelijkheden en rechten gecreëerd die we niet langer kunnen invullen en die onze steden en gemeenten onbestuurbaar maken. Als minister Landuyt zegt dat wij in deze problematiek vooruit moeten, dan heeft hij gelijk. Ik heb wat dat betreft vertrouwen in de regering.

U haalt er een ander probleem bij, mevrouw Van Cleuvenbergen. We moeten inderdaad de totaliteit bekijken en we moeten er in de toekomst werk maken. Ik hoop dat de minister daar een positieve respons op zal krijgen. Ook daar zullen we moeten nagaan wie dat zal betalen en hoe dat moet gebeuren.

Men moet er echter mee ophouden ervan uit te gaan dat een oplossing noodzakelijkerwijze geld moet kosten. Wie deel wil uitmaken van de actieve welvaartsstaat, moet zijn bijdrage leveren. Ik wik mijn woorden : men moet ophouden te denken dat een maatschappij hoofdzakelijk bestaat uit geven en niet uit nemen. Er moet kennis, werkkraft en kwaliteit zijn, en dat moet behoorlijk worden verloon. Als dat gebeurt, zal er een oplossing worden gevonden, en anders niet. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Mevrouw De Lobel heeft het woord.

Mevrouw Hilde De Lobel (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, in de inleiding van uw beleidsnota Binnenlandse Aangelegenheden lezen we : ‘De missie van het beleidsdomein Binnenlandse Aangelegenheden is dan ook : zorgen voor een kwalitatief hoogstaand overheidsbestuur waarin lokale overheden in harmonie met het deelstatelijk niveau hun taken vervullen ten bate van de bevolking.’ Verder lezen we : ‘Vlaanderen en de lokale besturen moeten samen vanuit een verschillende verantwoordelijkheid zorgen voor een maximale kwaliteit van het bestuur.’

Dat zijn erg mooie zinnen : welk zinnig mens zou ze niet onderschrijven ? Maar voor deze bevoegdheid bent u helaas zo al niet een machteloos, dan toch een gehandicapt minister. En u weet dat : u schrijft het herhaaldelijk zelf in uw beleidsnota. Op pagina 4 schrijft u : ‘De huidige bevoegdheidsverdeling tussen de federale en de Vlaamse overheid belemmert de ontwikkeling van een samenhangend overheidsbeleid.’ Op pagina 5 staat te lezen : ‘Deze afzonderlijke regelgevende bevoegdheden van de federale en de deelstaatsoverheid leiden tot een ongecoördineerde ontwikkeling van het binnenlandse bestuur.’

Op bladzijde 10 pleit u voor een maximale afstemming tussen en een integratie van het OCMW en de gemeenten. Daarbij luidt het : ‘Om deze doelstelling maximaal te bereiken is een spoedige regionalisering van de organieke gemeentewetgeving noodzakelijk.’ Op pagina 12 staat dan weer : ‘Deze bevoegdheidsoverdracht is een conditio sine qua non om te komen tot een optimale organisatie van het binnenlands bestuur.’ Op pagina 23 staat te lezen over het personeelsbeleid : ‘De Vlaamse regering beschikt op dit ogenblik nog niet over de juridische bevoegdheid om dit ten volle te verwezenlijken. Zolang de regionalisering van de organieke gemeente- en provinciewetgeving wordt uitgesteld, bestaat er een juridisch vacuüm.’

Mocht mijn spreektijd niet beperkt zijn, zou ik nog een hele tijd kunnen doorgaan met het aanhalen van dergelijke voorbeelden : u herhaalt dit immers in bijna elk hoofdstuk en op bijna elke bladzijde. En u hebt overschot van gelijk. Bij alle goede wil die hier ten aanzien van de lokale besturen aan de dag wordt gelegd, bij alle opbouwende en hoopgevende voorstellen, bij elke bespreking van dit onderwerp in de commissie, stuiten wij steeds weer op diezelfde muur. Telkens weer moeten we vaststellen dat we niet of onvoldoende bevoegd zijn om echt iets ten gronde te veranderen.

Ik citeer nogmaals : ‘De regionalisering van de wetgeving op de lokale besturen is dan ook een absolute noodzaak voor een optimale bestuurlijke organisatie in Vlaanderen.’ Dat komt wel tien keer in uw beleidsbrief voor en ik ben daar bijzonder blij om. Ik hoop dat dit expliciete herhalen ook opvalt daar waar het moet aankomen.

Bij de meervoudige regeringsvorming na de laatste verkiezingen heeft Vlaanderen omwille van persoonlijke ambities van kandidaat-ministers zijn voornaamste troef – de 2,45 miljard frank die Wallonië nodig had voor het onderwijs en die alleen uit Vlaanderen konden komen – zomaar uit handen

De Lobel

gegeven, in ruil voor de mistige belofte van de bereidheid om over de rest verder te willen praten. Wat dat in de praktijk betekent, hebt u ons vorige week in de commissie gezegd. Uw federale collega van Binnenlandse Zaken wil u niet eens ontvangen. Hij laat u als een bedelende hond aan de deur staan. U moet de minister-president inschakelen om misschien te worden gehoord. Dat is waarschijnlijk wat de Franstaligen bedoelen met de bereidheid om verder te praten.

Hoe dan ook, gedane zaken nemen nu eenmaal geen keer. Onze troefkaart van 2,45 miljard frank zijn we kwijt. U moet roeien met de povere riemen die de onderhandelaars van toen u hebben gelaten. Daarbij hoort waarschijnlijk ook het steeds maar herhalen van wat eigenlijk al lang had moeten zijn. Hoe pover dat als machtsmiddel ook is, ik ben blij dat u dat tenminste doet. Daarmee steekt u positief af tegen sommige van uw collega's en andere Vlaamse onderhandelaars, die naar mijn smaak de regionalisering van de organieke gemeentewetgeving iets te vaak vergeten in de discussie over de Vlaamse prioriteiten.

Ik heb de heer Vankrunkelsven op televisie trouwens horen vertellen dat de Franstaligen alweer met nieuwe financiële eisen klaarstaan. Ze hebben intussen immers gemerkt dat het bedrag van 2,45 miljard frank lang niet genoeg is om hun bodemloze put te vullen. Volgens de heer Vankrunkelsven opent dat nieuwe onderhandelingskansen voor Vlaanderen. Ik hoop dat hij daar niet mee bedoelt dat Vlaanderen andermaal bereid is om te betalen voor wat al lang had moeten zijn. Met de onderhandelingscultuur van de Vlamingen in het recente verleden ben ik daar echter niet erg gerust in.

Binnen de beperkte grenzen van uw bevoegdheid neemt u zich voor te streven naar het opbouwen van een doelmatige bestuurlijke organisatie en het versterken van de lokale democratie en bestuurskracht. In dat verband wil ik kort stilstaan bij de interlokale samenwerking. Meer bepaald wil ik het hebben over de rol van de intercommunales en de provincies.

Ik begin met de intercommunales. De commissie voor Bestuurlijke Organisatie heeft in het bestaande stelsel een aantal zwakheden blootgelegd. Zo is er de te geringe inspraak van de gemeenten in het beleid van de intercommunales. Er is de overdreven concentratie van de macht door te brede doelstellingen. Er is het gevaar voor belangenvermen-

ging door de cumulatie van mandaten. Ten slotte is er ook de betwistbare rol van de provincies.

Niet expliciet genoemd maar ongetwijfeld mee aan de basis liggend van veel van deze scheeftrekkingen, is het gegeven dat in veel gemeenten mandaten in intercommunales zijn verworven tot niets meer dan een troostprijs voor raadsleden van de meerderheid die naast een schepenambt grijpen. Sinds de wettelijke beperking van de uitgekeerde zitpenningen, uit die troostprijs zich vooral in goedverzorgde dienstreizen, liefst naar exotische oorden. U kent dat wel. Bestuurders van de intercommunale voor watervoorzieningen trekken naar Zuid-Amerika om vast te stellen dat het water ook daar van boven naar beneden uit de kraan loopt.

In bijna geen enkele gemeente die ik ken, is het gebruikelijk dat afgevaardigden in de intercommunales in de gemeenteraad verslag uitbrengen van de werking van de intercommunale en hun rol daarin. De handelingen van de gemeenteraad beperken zich bijna altijd tot twee zaken. Enerzijds zijn er de rimpelloze verkiezingen van de gemandateerden. De verdeling van de zitjes maakt immers deel uit van een bestuursovereenkomst, en het invullen van de namen wordt volledig overgelaten aan de rechtzittende partijen. Anderzijds is er het haast even klakkeloos jaarlijks kennis nemen van rekeningen en dividenden.

Op die manier mag het ons natuurlijk niet verwonderen dat het intercommunaal beleid een aangelegenheid wordt waarop het lokaal bestuur inderdaad geen enkele vat meer heeft. De oorzaak daarvoor ligt niet alleen in de overconcentratie van de doelstellingen, maar ook in de al te grote inhoudelijke desinteresse van vele vertegenwoordigers van het lokaal bestuur.

In uw beleidsnota zegt u dat mandatarissen in intercommunales hun taak onafhankelijk en zonder tijdsdruk moeten kunnen vervullen, en dat dit ook een behoorlijke vergoeding vergt. Mijnheer de minister, ik wil wel, maar dat vergt mijns inziens nog veel meer het inzicht dat zo een mandaat ook een aspect taak omvat, en niet alleen een aspect lucratieve vrijetijdsbesteding. In de jongste hoorzitting in de commissie zei ook de VVSG dat sommige lokale besturen vandaag de dag hier nogal wat desinteresse voor vertonen en wel eens wat meer mogen verlangen van hun gemandateerden. Het CBO-advies heeft het ook over de betwistbare rol van de provincies in de intercommunales. In uw beleidsnota stelt u dat we deze moeten afbouwen.

De Lobel

Dat brengt me bij de taakverdeling tussen de lokale niveaus, het gemeentelijke en het provinciale. Terrecht stelt u dat een zo onbepaald beginsel als het belang van het bestuursniveau geen basis kan zijn voor concurrentie met het gemeentelijk niveau. Het kan mijns inziens evenmin een basis zijn voor het kunstmatig instandhouden van een bepaald niveau omdat het er nu eenmaal is.

De provincies zijn oude eerbiedwaardige instellingen uit de vorige eeuw die niet meer beantwoorden aan de huidige staatsinrichting. De oude provinciale bevoegdheden zijn uitgehold, overgenomen door de Vlaamse Gemeenschap of tenminste aanzienlijk in belang vermindert. De provinciale overheden weren zich hier natuurlijk tegen, maar hoe meer ik mij in deze problematiek verdiep, hoe minder steekhoudende argumenten ik hoor. Alle aangevoerde argumenten zijn terug te brengen tot dat ene non-argument, namelijk 'ze bestaan nu eenmaal, dus we zullen ze ook maar iets te doen geven'.

De voorzitter : De heer Schepens heeft het woord.

De heer Cis Schepens : Mevrouw, ik zou u er toch op willen wijzen dat zonder de provincies een aantal voorzieningen zoals wegen en hoogspanningslijnen er niet zouden zijn, waardoor een aantal economieën niet hadden kunnen ontstaan. Ik denk dan aan monumenten en landschappen. De provincies staan op dat vlak in vele gevallen verder dan het Vlaams Gewest.

De voorzitter : Mevrouw De Lobel heeft het woord.

Mevrouw Hilde De Lobel : Mijnheer Schepens, dat zou juist zijn als er alleen provincies zouden bestaan en niets anders. U voert geen argumenten aan om aan te tonen dat dit niet op een ander niveau kan gebeuren. Ik heb dat in de commissie vergeleken met een dameshandtas. Elke vrouw heeft een handtas nodig, maar elke vrouw heeft ook de neiging om deze vol te proppen met onnutte dingen. We sleuren de voor deze tijden veel te pompeuze provinciebesturen mee als enorme handtassen. Er gaan, alle subsidiariteitsprincipes ten spijt, voortdurend stemmen op om ze vol te proppen met taken die beter op een ander niveau gedaan kunnen worden. Zoals elke vrouw een handtas nodig heeft, hebben we wel degelijk een intermediair niveau nodig. Het huidige niveau is ons inziens echter te groot en te plomp.

In dat verband zou ik graag de suggestie opnemen die in de hoorzitting werd gedaan door de directeur van de VVSG, namelijk het idee van kleinere bestuurlijke entiteiten, ongeveer ten grootte van wat men in Duitsland kent als een Kreis. Zo een Kreis kent, anders dan onze intercommunales, wel degelijk een rechtstreeks verkozen bestuur. Van een democratisch deficit is er dus geen sprake. Het gaat om sociologische entiteiten van 100.000 tot 250.000 bewoners, te vergelijken met streken bij ons als Meetjesland, Haspengouw en Hageland.

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mevrouw De Lobel, u zegt dat men de provinciebesturen wil overladen met een aantal taken. Ik vraag me af welke. Ik vind in de beleidsnota geen overladen agenda terug voor de provincies.

Het niveau van de Duitse Kreis is een leuk voorbeeld. Laat ons echter ook eens kijken naar de bevoegdheden ervan : dan zijn we snel uitgepraat. U zegt ook dat er meer doorzichtigheid van bestuur moet komen bij de intercommunales. Wat leest u over de bestuurlijke organisatie van een Kreis ? Een gesprek daarover is snel uitgeput.

De fundamentele vraag is inderdaad of we een intermediair niveau nodig hebben, en welk bestaand beleidsniveau op basis van het subsidiariteitsbeginsel, het meest geschikt is om dat te organiseren.

Mevrouw Hilde De Lobel : We hebben inderdaad een intermediair niveau nodig. Ik heb echter niet gezegd dat in de beleidsnota van de minister een overvloed aan taken aan de provincies wordt toegewezen. We konden dat vernemen tijdens de hoorzitting van de Vereniging van Vlaamse Provincies.

Het grote verschil tussen de Kreisen en onze intercommunales is dat de Kreisen wel degelijk een verkozen bestuur hebben, zodat er geen democratisch deficit is. Zo een streekbestuur – als ik het zo mag noemen – zou een organisch geheel zijn op een werkbaarder schaal dan de huidige provincies, die in onze ogen te log en te groot zijn. De realisatie van dit idee is zeker nog niet voor morgen. Er is ten minste een federalisering voor nodig van de organieke wetten op de lokale besturen. Toch kan erover worden nagedacht.

Mijnheer de minister, u was niet aanwezig op de hoorzitting toen dat idee naar voren werd gebracht. U hoefde daar ook niet te zijn, maar toch is

De Lobel

het jammer. Ik zou u willen vragen het idee niet zomaar van tafel te vegen, en er bij gelegenheid eens een ministeriële beschouwing aan te wijden. Ik kijk uit naar uw visie hierop, al verwacht ik nog geen antwoord tijdens dit debat.

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Ik was wel aanwezig op de hoorzitting met de VVP. De VVP bedoelde met moderne streekbesturen zeker niet wat u bedoelt.

De voorzitter : Het reglement bepaalt dat de ministers het woord niet mogen voeren tijdens hoorzittingen.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, ik volg steeds de debatten in het parlement, zo niet rechtstreeks door mijn aanwezigheid, dan wel via mijn medewerkers. Zij hebben ook de hoorzittingen met de VVSG en de VVP gevolgd.

Mevrouw Hilde De Lobel : Mijn opmerking was niet bedoeld als een verwijt. Overigens hebben enkele leden van de meerderheid opgemerkt dat het debat en het geformuleerde idee zo interessant waren, dat het jammer was dat u er niet bij was. U hoeft er verder niets achter te zoeken.

De voorzitter : Het doel van een hoorzitting is precies dat het parlement een idee krijgt van groepen buiten het parlement, zonder interventie of druk van de regering.

Mevrouw Hilde De Lobel : Mijnheer de minister, ik kan uw beleid niet bespreken, zonder ook even stil te staan bij het administratief modewoord geïntegreerd loket. Ook in uw beleidsnota Ambtenarenzaken duikt het onvermijdelijk op. Ik heb helemaal niets tegen zo een uniek loket, of het nu een fysieke of digitale variant is. Ik meen integendeel dat er een potentiële verhoging van de dienstverlening aan de bevolking in zit.

Het wordt echter al te veel als een wondermiddel naar voren geschoven, alsof het bij toverslag alle problemen tussen de burger en de administratie zou kunnen oplossen. Als we daar van uitgaan, en vooral als we dat aan de bevolking voorspiegelen, valt een enorme kater te vrezzen. Vooreerst zal het jaren van begeleiding, reorganisatie, voorbereiding en mentaliteitswijziging vergen voor zulke loketten

überhaupt mogelijk worden, laat staan dat ze optimaal functioneren.

Bovendien vrees ik dat we op lokaal bestuursniveau toch nog altijd over twee, drie, of meer unieke loketten zullen moeten spreken, enerzijds een loket voor ondernemers, de partners van de overheid in alle mogelijke overheidsopdrachten en zakelijke belangen, anderzijds een loket voor de individuele burger, met zijn heel persoonlijke relatie tot het meest dichtbij bestuursniveau. Allicht zal ook het Sociaal Huis niet geheel los van, maar ook niet geheel geïntegreerd met het uniek loket kunnen worden verwezenlijkt.

Hoe beloftevol het ook klinkt, het uniek loket is het vaagste en minst uitgewerkte deel van uw beleidsnota. Het komt dan ook over als een stukje proza dat bestaat uit mooie woorden die een zeer vage lading dekken. Niemand heeft een min of meer afgelijnd antwoord op de vraag hoe alles in de praktijk zal worden omgezet.

Mijnheer de minister, een beleidsnota is als een nieuwjaarsbrief : een epistel vol goede voornemens. De punten worden pas aan de meet uitgedeeld. Toch wil ik u nu reeds enkele punten toekennen op basis van die nieuwjaarsbrief. Het gaat om enkele voorlopig goede en enkele minder goede punten.

U krijgt minder goede punten omdat u in uw beleidsnota met geen woord rept over de districtsraden. Nochtans worden die in Antwerpen in oktober voor het eerst rechtstreeks verkozen. De nota vormde de uitgelezen gelegenheid om de krijtlijnen te trekken van dit nieuwe bestuursniveau waarover nog ongelooflijke onzekerheid en verwarring bestaat. Als Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden hebt u een unieke kans gemist om in het organisatorische vacuüm te springen dat ontstond door de totale desinteresse van de federale overheid.

U krijgt voorlopig goede punten voor de straffe zinnen die u neerpande in het hoofdstuk 'De Vlaamse Rand en Voeren'. Ik citeer uit uw nota : 'Het administratief toezicht in de Vlaamse Rand en Voeren zal kordaat en nauwgezet worden uitgevoerd', 'Het Vlaams karakter van deze gemeenten staat niet ter discussie' en 'De omzendbrieven over de toepassing van de vigerende wetten blijven onverkort van kracht. Inwoners uit de faciliteitengemeenten moeten derhalve telkens opnieuw een vraag aan het bestuur richten indien ze een Frans-talig formulier wensen.' Dat zijn uw woorden uit de beleidsnota. Ik verzeker u dat we uw daden en uw

De Lobel

beleid zeer nauwgezet zullen toetsen aan die woorden. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer Herman De Loor (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil het graag nog even hebben over de loopbaanonderbreking. Ik kreeg daarnet de indruk dat men liet uitschijnen dat de destijds genomen beslissing om mensen hun loopbaan te laten onderbreken, verkeerd was. Ik spreek dat tegen. Het was een heel goede maatregel waarmee in de eerste plaats werd getracht om de werkloosheid in te dijken. Dat is ook gebeurd, want heel veel werklozen konden dankzij de maatregel aan de slag. De maatregel heeft ongetwijfeld ook gezorgd voor meer welzijn in heel wat gezinnen.

Onze samenleving wordt steeds complexer, onder meer door de toenemende mondialisering. De besluitvorming wordt almaar ingewikkelder en technischer. Ook het aantal besluitvormingsinstanties neemt toe door de Europese eenmaking en de staatshervorming. Beleid en besluitvorming worden een zaak voor experts. Wie niet deskundig is, kan niet meepraten en haakt af.

De indruk ontstaat dat alles boven de hoofden van de mensen wordt beslist, wat leidt tot onverschilligheid en het wantrouwen voedt. Tussen beleidvoerders en burgers ontstaat een kloof. Daarover werd de laatste jaren al heel wat gezegd en geschreven.

Vandaag maken we dit proces op vele terreinen mee. We hopen met het subsidiariteitsbeginsel tegen deze evolutie te kunnen ingaan. Totnogtoe werd wel veel lippendienst bewezen aan het beginsel, maar in de praktijk worden de ondergeschikte besturen nog steeds in grote mate gedirigeerd bij het maken van beleidskeuzes en betutteld bij het beleidvoeren.

In tegenstelling tot het geïnstitutionaliseerd sociaal overleg, is het overleg met de lokale besturen nog veel te weinig gestructureerd en juridisch onderbouwd. Ik benadruk dat dit niets te maken heeft met wie de beleidsvoerders zijn, maar wel met een mentaliteitsverandering. Het subsidiariteitsbeginsel houdt inderdaad in dat de bevoegdheden worden uitgeoefend op het niveau dat zo dicht mogelijk bij de burger is gesitueerd. Dit betekent echter ook dat het lokale niveau over voldoende en deskundig personeel beschikt. Mijnheer de minister, in uw beleidsnota pleit u hier sterk voor. U hebt het over

deskundig personeel voor de uitbouw van een geïntegreerd loket voor de burger, en over deskundige lokale informatieambtenaren als spilfiguren in de overheidsvoorlichting. U hebt het ook over deskundig personeel dat kan omgaan met klachten en bezwaren ingevolge inspraak, overleg en betrokkenheid van de burger bij het bestuur, en over deskundig personeel voor een kwaliteitsvol management van de lokale besturen.

Bij deze prachtige opties rijst evenwel de vraag of onze kleine gemeenten, waar ons Vlaanderenland nog rijk aan is, voldoende gekwalificeerd personeel kunnen aantrekken en of dat financieel wel haalbaar is. Voor de gemeenten is het niet vanzelfsprekend om een hooggekwalificeerde milieuambtenaar, een verkeersdeskundige, een informatieambtenaar, een stedenbouwkundige, een huisvestingsambtenaar en een systeemanalist te vinden. De problemen situeren zich op het vlak van de vooropleiding, de communicatievaardigheden, een interessant professioneel perspectief en de doorstromingsmogelijkheden.

Er kan worden geopteerd voor intergemeentelijke samenwerking, zoals dit in Vlaanderen op reeds tal van beleidsterreinen het geval is. Toch zou ik een lans willen breken voor een nieuwe fusieoperatie. Ik heb het hier ook al over gehad in de commissie. Ik bedoel wel geen fusieoperatie zoals we die in 1976 op grote schaal hebben gekend, maar een op vrijwillige basis. We mogen niet vergeten dat nog steeds een derde van de Vlaamse gemeenten geen 10.000 inwoners heeft. Het is duidelijk dat dergelijke gemeenten geen hoog gekwalificeerd personeel kunnen aanwerven.

Mijnheer de minister, ik wil in verband met de fusies een suggestie doen : start de onderhandelingen en besprekingen in de Vlaamse Ardennen en betrek daar naast de betrokken gemeenten ook de provincie bij. De gemeente Horebeke heeft amper 1.900 inwoners. Ik verwijt het gemeentebestuur niets, want de mensen die er de touwtjes in handen hebben doen hun uiterste best. Het is echter evident dat een gemeentebestuur van zo een kleine gemeente niet kan tegemoetkomen aan de verlangens van de bevolking. Laat de Vlaamse Ardennen dus de rol van een modelgemeente vervullen, en probeer om op vrijwillige basis tot een fusie te komen. Op die manier kan worden tegemoetgekomen aan de terechte verlangens van de bevolking.

Om de bestuurskracht en de deskundigheid van onze gemeenten te versterken, opteer ik voor fusies in plaats van samenwerking op bepaalde vlakken. Bij fusies is het democratisch gehalte van de

De Loor

besluitvorming sterker dan bij samenwerking. Ik weet dat niet alleen het aantal inwoners bepalend is om de bestuurskracht van een gemeente te meten, maar het is er toch een belangrijk element van.

De voorzitter : U had het over de Vlaamse Ardennen. Dacht u misschien aan Zwalm en Horebeke ?

De heer Herman De Loor : Inderdaad, maar er zijn nog andere gemeenten.

Ik ben me ervan bewust ik een zeer gevoelige snaar raak als ik pleit voor fusies van gemeenten, daarom doe ik het ook op eigen initiatief en niet in consensus met mijn partij-instanties. Dat gaat eigenlijk een beetje tegen mijn natuur in, want ik ben een partijman. Maar iedereen mag wel eens een slippertje maken, als het maar met goede intenties is.

Het is zeker niet mijn bedoeling elke gemeentelijke samenwerking de kop in te drukken, hoegenaamd niet ! Dat zou niet getuigen van realiteitszin. Ik weet dat sommige vraagstukken, waarvan de reikwijdte de gemeentegrenzen overstijgt, beter worden opgelost via intergemeentelijke samenwerking. Ook bepaalde vormen van toezicht gebeuren beter op een iets afstandelijker niveau. Het milieu-toezicht bijvoorbeeld kan men aan een intercommunale milieudienst toevertrouwen omdat de afstand tot de burger of het bedrijf iets groter is en een onafhankelijk optreden vergemakkelijkt.

Zowel in het regeerakkoord als in de regeringsverklaring staat dat de Vlaamse overheid de lokale en regionale besturen wil behandelen als volwaardige autonome partners, en dat bij de bestuursopbouw het beginsel van de subsidiariteit maximaal wordt toegepast. Men wil opdrachten en bevoegdheden maximaal toevertrouwen aan verkozen raden. De provincies zijn daarbij het aangewezen bestuursniveau om de subregionale behoeften te beantwoorden. Voor ons zijn de provincies een essentiële en noodzakelijke intermediaire bestuursvorm in een driedelige opbouw van het bestuur van Vlaanderen. Ze vormen een onmisbare schakel tussen de gemeenten enerzijds en de Vlaamse en federale overheid anderzijds. Ze zijn het aangewezen direct verkozen bestuursniveau voor bovenlokale noden.

Kernopdracht van de Vlaamse provincies moet een integrale en gebiedsgerichte beleidsvoering worden. Het provinciaal belang vormt daarbij het uitgangspunt. We menen dat uw beleidsintenties hier

enigszins haaks op staan en dringen daarom aan op een herziening en bijsturing van uw nota. U wilt de provincies immers een gesloten taakstelling opdringen en hun rol in de intercommunales geleidelijk aan afbouwen. Tegelijk neemt u geen enkel initiatief om af te stappen van de toewijzing van bovenlokale bevoegdheden aan structuren die niet beantwoorden aan de vereisten van democratische legitimering en zo het primaat van de politiek te herstellen.

Dit is echter geen garantie dat bovenlokale bevoegdheden en taken niet meer worden toegewezen aan intercommunales of functionele hulpstructuren. Te veel bovenlokale taken en bevoegdheden werden in het verleden toegewezen aan organisaties en instellingen die niet rechtstreeks door de burger werden verkozen. Denken we maar aan de streekplatforms en aan de intercommunales met een algemene opdracht zoals streekontwikkeling, milieuzorg of sociaal beleid. We vragen de Vlaamse overheid om consequent te zijn in haar opvattingen inzake bestuurlijke ordening. We pleiten er dan ook voor de Vlaamse initiatieven, streekplatforms, subregionale tewerkstellingscomités, intercommunales met gebiedsgerichte doelstellingen, onder te brengen onder de werking van de Vlaamse provinciebesturen. De bovenlokale taken die met sturing en planning te maken hebben, behoren immers toe aan een democratisch verkozen niveau zodat het voor de burger herkenbaar is wie verantwoordelijkheid draagt.

De voorzitter : De heer Holemans heeft het woord.

De heer Dirk Holemans (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer de minister, ik zal proberen niet te veel in herhaling te vallen. Mijn fractie vindt deze beleidsnota zeer degelijk. Ik wil drie zaken naar voren schuiven die Agalev belangrijk acht.

Het eerste punt betreft het orde op zaken stellen in de bestuurlijke orde in Vlaanderen. We spraken reeds over gemeenten, over provincies, over Vlaanderen, over de verschillende vormen van gemeentelijke samenwerking. We hadden het over de specifieke problematiek van wildgroei aan VZW's die sommige gemeenten opzetten, omdat ze binnen het huidige keurslijf moeilijk creatieve organisaties aan het werk kunnen laten.

Eveneens gekend is de problematiek van de intercommunales waar er sprake is van een heel groot democratisch deficit. Het grote voorbeeld, openbaarheid van bestuur, is gekend, maar het is – zelfs als gemeenteraadslid – moeilijk om documenten

Holemans

van een intercommunale te pakken te krijgen. Er zal dus zeker geen goede band zijn tussen het gemeentelijke beleid en dat van de intercommunale. Dit verwijst onmiddellijk naar de te grote rol van de privé-partners in de gemengde intercommunales. Hier moet eindelijk werk van worden gemaakt. De algemene krijtlijnen van het CBO-rapport zijn interessant om terug stof te kunnen bieden.

Daarnaast verwacht ik één en ander van de Hoge Raad van Binnenlands Bestuur. Die is al een tijdje geleden opgericht. Ik denk dat we toch stilaan zicht moeten krijgen waar deze raad mee bezig is. Er is inderdaad een toezegging geweest dat we deze raad in de commissie mogen ontvangen. Voor de gemeenten steunen we de idee van een geïntegreerd loket.

Bovendien, ik heb dit reeds met een aantal vragen in de commissie benadrukt, moet er aandacht zijn voor de toenemende rol van ICT. We zien dat tal van gemeenten eigen initiatieven nemen. Vlaanderen moet hier eigenlijk een coördinerende rol spelen zodat de gemeenten een gelijkwaardige basisdienst kunnen verlenen aan hun burgers. Zo krijgen we niet te maken met gemeenten met verschillende digitale snelheden.

Terecht wordt in de beleidsnota aandacht besteed aan de verkiezingen van 8 oktober. De vorming van lokale mandatarissen moet worden versterkt. Dat is één van de weinige zaken die we vanuit Vlaanderen in de wetgeving kunnen doen. Er kan verder worden gewerkt aan de toegankelijkheid van documenten. Het valt niet mee om als raadslid een begroting te moeten lezen en er een goed debat over te moeten voeren. In die zin wil ik bepleiten dat er misschien, naast het SIF-plan, ook een impuls naar de gemeenten kan gaan om een soort democratieplan te ontwikkelen. Gemeenten kunnen dan eindelijk voor zichzelf op papier zetten hoe zij van plan zijn het intern democratisch gehalte van hun gemeente te versterken en de band met de burger verder aan te halen. Zij zijn op die manier verplicht iets anders te doen dan het overnemen van – zij het zinvolle – initiatieven van andere niveaus. Een ombudsdienst is nuttig, maar men moet hieromtrent ook een echt beleidsplan ontwikkelen en dat niet overlaten aan ad-hoc ideeën.

Een laatste punt betreft de financiering van de gemeenten. Ik denk inderdaad dat in de beleidsnota terecht staat dat de financiering, onder meer via gemeente- en investeringsfonds opnieuw moet worden bekeken. De positie van de diverse – grote

re of wat kleinere – centrumsteden is daarbij zeer belangrijk. Deze steden zitten opgezadeld met een dubbel probleem : enerzijds vormen ze een vangnet voor de zwakkeren in de samenleving en anderzijds krijgen ze te maken met het fenomeen van de stadsvlucht. Mensen met een groter inkomen gaan elders wonen. De steden hebben hierdoor een geringe draagkracht terwijl ze toch heel wat opdrachten vervullen voor de omliggende gemeenten.

In de commissie heb ik voorbeelden aangehaald uit de regio Gent. De Gentse bibliotheek dreigt bijvoorbeeld het slachtoffer te worden van haar eigen succes. Meer dan 50 percent van de gebruikers zijn niet-Gentenaars. Een ander voorbeeld is dat Sint-Martens-Latem, als rijke gemeente, maar drie politieagenten heeft. Er is dus een enorme wanverhouding tussen de taken die steden vervullen en de financiële draagkracht. We steunen dan ook de idee om de financiering in functie van de noden en taken van de centrumsteden te herbekijken.

Mijnheer de minister, u hebt ook een initiatief genomen voor vormen van intergemeentelijke samenwerking in intercommunales. Kunt u dat meer concreet uitleggen en er ook een duidelijke timing op zetten zodat we er onze werking in het parlement op kunnen afstemmen ? (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, vorige week pleitte een vertegenwoordigster van de Vlaamse scholierenkoepel tijdens een hoorzitting over de herwaardering van de lerarenopleiding ervoor de leerstof te toetsen aan de realiteit. Ik zal een poging ondernemen.

Jacob Van Maerlant, de vader 'Dietscher dichteren algader' verontschuldigde zich in een brief aan de Utrechtse minderbroeders, zijn opdrachtgevers, voor het feit dat er in zijn Rijmbijbel Vlaams taaleigen en Vlaamse redewendingen voorkwamen. Hij deed dat met een beroemd geworden zinsnede : 'ende omdat ic Vlaminc ben'. Het was voor hem dan ook logisch dat hij zich in dat idioom uitdrukte. Er was in de dertiende eeuw nog geen sprake van een eenheidstaal.

Voor de leden van de Utrechtse kloostergemeenschap zal het taaleigen van Van Maerlant wel wat vreemd in de oren hebben geklonken. Ik bedoel dit letterlijk. De schaarse boeken werden inderdaad nog voorgelezen. Het is niet steeds verkeerd om in

De Cock

de tijd terug te gaan en zo een vergelijking te onderbouwen.

Vandaag zijn onze lokale besturen onderhevig aan een ander soort spraakverwarring. De ene keer moeten ze zich met federale pluimen tooien, een andere keer moeten ze zich in een Vlaams plunje steken. Van Maerlant kon nog onverbloemd zeggen dat hij zich zou voordoen zoals hij was. De lokale besturen kunnen dat tot op vandaag niet.

Voor de burger is niet de beleids- of de bevoegdheidsdiscussie maar wel de kwaliteit van de dienstverlening, de vlotte bereikbaarheid en de toegankelijkheid van belang. Herkenbaarheid vereist echter homogene bevoegdheden. En daar wringt het schoentje : de motor van de bestuurlijke vernieuwing kan pas op kruissnelheid komen, indien in de onderhandelingen over de institutionele vernieuwing de noodzakelijke organieke wetgeving voor de gemeenten en provincies wordt geregionaliseerd. Voor een optimale bestuurlijke organisatie in Vlaanderen is dit een *conditio sine qua non*.

– *De heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

Tijdens de vorige legislatuur werd in de commissie voor Staatshervorming een voorstel van resolutie geformuleerd. Het betrof een totaalconcept over de te nemen stappen in de staatshervorming. Doordat de diverse partijen niet in dezelfde mate de problematiek benaderden, werd het concept opgesplitst in vijf aparte voorstellen. Op die manier kwam er een voorstel van resolutie tot stand inzake de meer coherente bevoegdheidspakketten in de volgende staatshervorming. De organisatie van de lokale en provinciale besturen zou een bevoegdheid van de deelstaten worden, zoals was bepaald in het Sint-Michielsakkoord. De resolutie werd op 3 maart 1999 door de meerderheid in het Vlaams Parlement goedgekeurd.

In het Sint-Michielsakkoord is sprake van de regionalisering van de gemeentewet en de invoering van het gemeentedecreet. Er is afgesproken om artikel 108 van de grondwet in herziening te stellen. Er zou een werkgroep worden opgericht om de regionalisering van de organieke wetgeving inzake provincies en gemeenten door te voeren. Dat gedeelte van het Sint-Michielsakkoord is tot op heden dode letter gebleven.

De beleidsnota staat of valt met de uitvoering van de regionalisering zoals bepaald in het Sint-Mi-

chielsakkoord. Onze fractie beklemtoont daarom het belang van de onderhandelingen over de institutionele vernieuwing, als belangrijkste hefboom voor een verdere staatshervorming. In de vorige zittingsperiode was een meerderheid van het Vlaams Parlement voorstander van de regionalisering van lokale besturen. In de Costa moet die doelstelling worden verdedigd. De minister heeft in zijn toespraak van 27 oktober 1999 de eis voor coherente bevoegdheidspakketten en een eigen fiscaliteit geformuleerd.

Onze fractie wil meewerken aan de totstandkoming van het gemeentedecreet. Dat moet een modern instrument van Vlaamse bestuurlijke organisatie worden. De gemeenten moeten de nodige middelen en regelgevingsinstrumenten krijgen om hun dienende taak tegenover de bevolking ten volle te kunnen waarmaken. Daarbij moet het uitgangspunt een goed functionerende samenleving van de 21ste eeuw zijn. Het mag dus geen kopie zijn van de huidige wetgeving. Er moet worden nagedacht over een nieuw soort van burgemeester en een ander soort van schepencollege. De gemeenten moeten over een ruime autonomie beschikken.

De werking van de OCMW's lijdt onder een democratisch deficit. Dat democratisch deficit moet worden afgebouwd. Een van de mogelijkheden om dat te doen, is de betere integratie van de OCMW's in de werking van de gemeenten. In de laatste paragraaf van bladzijde 10 van de beleidsnota is er sprake van 'in nauw overleg'.

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Op wat steunt u zich om te zeggen dat de OCMW-werking lijdt onder een democratisch deficit ?

De heer Dirk De Cock : U weet dat de vertegenwoordigers niet rechtstreeks maar onrechtstreeks worden verkozen. Ook de openbaarheid van de OCMW-werking laat te wensen over. Ik heb het nu niet over vertrouwelijke dossiers.

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Vreest u niet dat de openbare behandeling van welzijnsdossier door rechtstreeks verkozenen de integriteit van personen kan aantasten, en het vertrouwelijk karakter van persoonlijke dossiers kan schaden ?

De heer Dirk De Cock : Dat soort van dossiers moet tijdens geheime zittingen worden afgewerkt.

De voorzitter : Mevrouw De Lobel heeft het woord.

Mevrouw Hilde De Lobel : Het argument van de heer Van der Poorten krijgt men steeds opnieuw te horen. Niemand pleit ervoor om welzijnsdossiers openbaar te maken. Maar men kan toch niet verdedigen dat de begroting van het OCMW achter gesloten deuren wordt besproken ? Dat gaat toch over het beleid van het OCMW ?

De heer Eric Van Rompuy : De OCMW-begroting wordt toch voorgelegd aan de gemeenteraad, die de toelagen goedkeurt ?

De heer Dirk De Cock : De goedkeuring van de begroting en de rekening en het samenkomen van het Overlegcomité zijn de enige toetsing.

De voorzitter : Mevrouw De Maght heeft het woord.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht : Het is vreemd dat de OCMW-wet voorschrijft dat de voorzitter van het OCMW naar de gemeenteraad komt voor de discussie over de begroting, maar niet voor deze over de rekening. Nochtans is de rekening het uitgelezen instrument om verantwoording af te leggen over wat men heeft gedaan. Inzake de begroting bestaat er een vorm van semi-openheid maar de voorzitter van het OCMW moet de rekening niet verdedigen. In feite moet het college de verdediging op zich nemen van dat document. Ze moet het goedkeuren of er akte van nemen. Dit zou nu al identiek moeten verlopen, met openheid. Gemeenten en OCMW's kunnen heel veel dingen samen doen. Vroeger bestond de verplichting om aan de begroting een document met schaalvoordelen toe te voegen. Deze verplichting is nu afgeschaft, terwijl dit juist een middel was om gemeenten en OCMW's tot samenwerking te verplichten. De laatste wijziging van de OCMW-wet heeft dit afgeschaft. Het zou beter zijn voor de openheid en de doorzichtigheid – met alle respect voor de privacy van de dossiers die in besloten vergadering worden besproken – dit meer democratisch te structureren.

Mevrouw Hilde De Lobel : Het klopt dat de voorzitter zijn begroting kon verdedigen in de gemeenteraad, maar men mag niet weten wat de bijdrage was van de diverse fracties in de OCMW-raad, noch de wijze van stemming. Een OCMW beslist in een besloten vergadering bijvoorbeeld een opvang-

centrum voor asielzoekers te openen. Er komt reactie tegen. De OCMW-raadsleden hebben zelfs verbod om tegen hun achterban hun standpunt duidelijk te maken. In de praktijk wordt dit wel soepel toegepast, maar volgens de OCMW-wet mag het stemgedrag over beleidsbeslissingen niet bekend worden gemaakt. Dit is een archaïsche situatie.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, toen ik in mijn beleidsnota stelde dat de samenwerking en zelfs de integratie tussen de gemeenten en de OCMW's opnieuw moet worden bekeken, heeft dit te maken met een aantal argumenten die zonet naar voren werden gebracht. Ik wil er twee elementen aan toevoegen. Een aantal sociale diensten zoals kinderopvang zijn uitgebouwd door de gemeenten, andere door het OCMW. Er moet dus eenduidigheid komen, maar een belangrijk punt is dat nu de modale burger wordt opgevangen in de gemeente en de burger met een sterretje zich tot het OCMW mag wenden. Op termijn mag geen onderscheid meer worden gemaakt tussen twee soorten burgers. We moeten een uniek loket introduceren dat de verwijzing naar sociale dienstverlening opvangt zonder dat de burger van bij de beginfase op een stigmatiserende wijze wordt aangeduid.

We moeten het debat aangaan over deze situatie die historisch is gegroeid. De aanloop tot de verkiezingen is misschien geen ideaal moment, maar het debat moet zeker in de loop van deze zittingsperiode plaats vinden. Het aanduiden van de kerntaken moet tot op het lokale niveau worden doorgezet.

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Welke timing heeft de minister hiervoor voor ogen ? De duur van de zittingsperiode is nog behoorlijk lang.

Minister Johan Sauwens : Mijn reserve betrof enkel de opportuniteit van het moment, namelijk de gemeenteraadsverkiezingen. Daarna zal het klimaat ongetwijfeld sereen zijn en kunnen we dit debat voeren.

De heer Dirk De Cock : Op pagina 10 van zijn beleidsnota schrijft de minister dat hij in nauw overleg met zijn collega van Welzijn zal onderzoeken hoe een maximale afstemming en integratie van beide besturen tot stand kan komen. Onze fractie is vragende partij om dit democratisch deficit weg te werken. Op dit ogenblik staan de OCMW's reeds onder toezicht van de Vlaamse overheid en

De Cock

ressorteert de gemeentewetgeving nog steeds onder de federale overheid. Onze fractie pleit ervoor dat beide onder het toezicht zouden komen van het departement Binnenlandse Aangelegenheden van de Vlaamse overheid. Door coherente bevoegdheidspakketten op het niveau van de gewesten kan een eenvormig en vernieuwend beleid worden gevoerd.

Een niet te onderschatten ondersteuning van de democratie is het aangekondigde professioneel instrument van selectie en werving. We moeten echter niet vernieuwen om te vernieuwen. Vernieuwing moet voor burgers een substantiële meerwaarde inhouden en moet aan de noden van de 21ste eeuw zijn aangepast. Onderhandelingen op het veld zijn hier onontbeerlijk. De opleiding van de nieuwe mandatarissen is één van die vernieuwingen. Tevens richt het verbeterd lokaal personeelsbeleid zich op het beter inpassen van de personeelsleden in het geheel van de gemeentelijke dienstverlening.

In het licht van deze discussie moeten we ook de taken van de provincies duidelijker afbakenen. Uit de beleidsnota blijkt dat de overheid de provinciale gouvernementen meer in de Vlaamse administratie Binnenlandse Aangelegenheden zal incorporeren. In de afsprakennota tussen de Vlaamse regering en de provincies van 1 juni 1999 is men tot een politiek akkoord gekomen. Dit akkoord moet op termijn tot een pact tussen beide partners leiden. Het is de bedoeling om de Vlaamse bevolking op basis van het beginsel van de subsidiariteit en van de goede omgangsvormen tussen partners, het best mogelijke bestuur te bieden.

Het provinciebestuur wordt als het onontbeerlijk intermediair niveau beschouwd. Het geeft een concrete invulling aan de algemene lijnen van de Vlaamse overheid. Op dit vlak zijn onze belangrijkste eisen een homogeen bevoegdheidspakket, de versterking van de rol van de provincieraad als rechtstreeks verkozen orgaan, de permanente vorming van mandatarissen en een eigen fiscaliteit voor de Vlaamse Gemeenschap.

De uitvoering van deze afsprakennota moet nog worden gerealiseerd. Onze fractie juicht toe dat de minister tot een duidelijk afgelijnd en toegewezen takenpakket wil komen. Dit pakket zal de provincies als bovengemeentelijke structuren worden toebedeeld. We vinden het dan ook interessant om de afsprakennota tussen de Vlaamse regering en de provincies even opnieuw te bekijken. Voor ons is

de onontbeerlijkheid van de intermediaire functie van de provincies tussen het gemeentelijke en het Vlaamse niveau, immers niet vanzelfsprekend.

De interlokale samenwerking zou de bestuurskracht van de lokale overheden kunnen versterken. Indien ze afzonderlijk over onvoldoende capaciteit of financiële draagkracht beschikken om complexe problemen te beheersen, biedt samenwerking de kleinere gemeenten bijzondere kansen. De VU&ID-fractie is uitgesproken vragende partij om hierover spoedig tot een politieke besluitvorming te komen en om de principes en de kwaliteiten van de samenwerking tussen de gemeenten in Vlaanderen vast te leggen. De intergemeentelijke samenwerking in Vlaanderen wordt op dit ogenblik nog door de wet van 22 december 1986 beheerst.

Ook inzake de intercommunale samenwerking hebben we nood aan een uitgebreide en aangepaste regelgeving. Het spreekt vanzelf dat de lokale behoeften en wensen hierbij centraal staan. Het decreet op de interlokale samenwerking is een uitvoering van het pact dat de Vlaamse regering met de lokale besturen heeft gesloten. Nu het voorbereidend onderzoek is afgerond, wachten we op een initiatief om de politieke besluitvorming op te starten. Het is misschien niet verkeerd om inzake die interlokale samenwerking nog een opening te laten voor een publiek-privé-samenwerking.

Ook als basisniveau van onze democratie is de gemeente belangrijk. De gemeenten vormen de kleinste democratische kring en bevinden zich het dichtst bij de bevolking. Omwille van hun lage drempel kunnen ze voor de Vlaming tot het eerste aanspreekpunt van de overheid uitgroeien. Inwoners die zich tot een overheid willen wenden, moeten dit ook buiten de kantooruren via de gemeenten kunnen doen. De uitbouw van het geïntegreerd loket brengt een klantvriendelijke aanpak een stap dichterbij.

De bevoegdheden van de gemeenten moeten zeker ook betrekking hebben op hun territoriaal belang. Een uniek loket vereist een uitgebreide samenwerking tussen Vlaanderen en zijn lokale besturen. Om die rol te kunnen vervullen, hebben de gemeenten nood aan voldoende en aan deskundig personeel. Het is daarom ook een goede zaak dat een volledige indexering van het Gemeentefonds de bestuurskracht van de gemeenten vanaf 2000 zal versterken.

De burger zal ook via een virtueel aanspreekpunt een dossier kunnen inleiden. Dit dossier zal hierna

De Cock

automatisch op een geïntegreerde wijze worden behandeld. Een dergelijk digitaal aanspreekpunt moet in elk geval op het gemeentelijk niveau beschikbaar zijn. Bij dit complexe initiatief worden de verschillende overheden elkaars partner. De eerste stappen in het realisatieproces van een dergelijk virtueel loket worden door middelen van de Vlaamse begroting 2000 begeleid.

Het beleidsdomein Binnenlandse Aangelegenheden zal een voortrekkersrol vervullen bij het totstandkomen van de koepelstructuur van internet. De lokale besturen krijgen de mogelijkheid om zich bij de informatienetwerken van de Vlaamse overheid aan te sluiten. De lokale besturen zullen vanaf de aanvang bij dit initiatief worden betrokken. De uitbouw van een geïntegreerd loket kan niet worden losgekoppeld van de uitbouw van een sociaal huis. Hierover moet men in de Vlaamse regering nog het nodige overleg plegen.

Ik zal het nu hebben over een betere informatieverstrekking aan de burger. Het pact met de lokale besturen wordt uitgediept omdat de Vlaamse regering en de lokale besturen hun informatieambtenaren samenbrengen in een digitaal netwerk. De informatie van de Vlaamse overheid zal digitaal beschikbaar worden. De lokale besturen hebben zich geëngageerd om de informatie van de Vlaamse overheid te verspreiden via de meest efficiënte communicatiekanalen. Belangrijke informatie komt in het gemeentelijk informatieblad. Om de lokale informatieambtenaren hiervoor op te leiden zal de Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten en de vormingscel van Binnenlandse Aangelegenheden nog een diepgaand opleidingspakket moeten aanbieden.

Een opmerkelijk aandachtspunt is ook dat de samenwerking met de gemeenten uit Centraal- en Oost-Europa wordt aangemoedigd. Op die manier kunnen de culturen van het avondland een tegenwicht vormen voor een al te grote Angelsaksische invloed.

Ten slotte blijven de omzendbrieven van de vorige minister van Binnenlandse Aangelegenheden onverminderd van kracht. De inwoners van de faciliteitengemeenten die hun administratieve afwikkeling in het Frans willen, moeten dit telkens opnieuw aanvragen.

Dames en heren, ik ben binnen de mij toegemeten tijd gebleven. De Van Maerlant van vandaag schrijft zijn teksten niet meer op wastafeltjes ten

behoefte van scribenten, maar staat digitaal in verbinding met zijn medewerkers. De uitbouw van een volwaardig digitaal platform tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen is de grootste uitdaging uit de beleidsnota Binnenlandse Aangelegenheden. Maar het is misschien een nog grotere uitdaging om dat deel van de bevolking dat nog niet vertrouwd is met de informaticasnelweg, niet in de kou te laten staan en inzake dienstverlening evenwaardig te benaderen. Op die manier zal er op dat vlak geen duale maatschappij ontstaan. Deze bekommernis willen we hier uitspreken. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Mevrouw De Maght heeft het woord.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wij zijn zeer verheugd deze beleidsnota Binnenlandse Aangelegenheden te kunnen goedkeuren. De uitgangspunten die de minister in deze nota als basis neemt, namelijk een zichtbare vernieuwing voor de burger tot stand brengen en de kwaliteit van het lokaal bestuur verbeteren en zijn bestuurskracht vergroten, zijn immers al jaren een prioriteit van de VLD. Ik wil graag even stilstaan bij een aantal knelpunten die ons inziens bijzondere aandacht verdienen.

Ten eerste is er de uitbouw van de eenloketfunctie, waardoor de burger zich voor al zijn problemen – en dus niet alleen zijn administratieve – tot één instantie kan wenden. Dat moet leiden tot een klantvriendelijke overheid. Het moet echter duidelijk zijn dat een dergelijke klantvriendelijkheid moet worden gekoppeld aan een vereenvoudiging van de regelgeving, want anders zullen er nog veel mensen wegblijven. Deze vereenvoudiging moet door elke minister binnen zijn beleidsbevoegdheid op korte termijn worden uitgewerkt.

Klantvriendelijkheid is bovendien iets dat niet alleen te maken heeft met de interne organisatie van de procedures, maar ook met de attitude van de betrokken ambtenaren en diensten. Mensen mogen niet van het kastje naar de muur worden gestuurd. Een telefonische permanentie en een gemotiveerde en constructieve houding, zowel intern als extern, en andere voorstellen zijn hiervoor nodig. Het zal dan ook noodzakelijk zijn om de opleidingen die nu reeds worden gegeven, kwalitatief en kwantitatief te evalueren en bij te sturen. Bovendien menen wij dat deze klantvriendelijkheid ruimer moet worden gezien en slechts een onderdeel is van de responsiviteit van besturen, wat betekent dat de overheid goed werkt omwille van haar

De Maght-Aelbrecht

kennis en interactie met haar omgeving. Concreet moet dit betekenen dat de maatregelen die door de regering zullen worden genomen, niet alleen moeten worden getoetst aan het aspect vereenvoudigde regelgeving, maar ook aan hun responsieve waarde.

Bij deze eenloketfunctie is, zoals gezegd, een zeer belangrijke rol weggelegd voor de gemeenten. Het zal dan ook noodzakelijk zijn om de gemeentebesturen samen te brengen, hen te begeleiden en ook daadwerkelijk te helpen. De introductie van één loket kan trouwens pas volledig tot zijn recht komen wanneer de herstructurering van de Vlaamse administratie en de deregulering zullen zijn doorgevoerd.

We vragen dus dat prioriteit wordt verleend aan de uitvoering van die bestuurlijke vernieuwingsactie. Ook inzake het opnieuw organiseren van de taken van zogenaamde ondergeschikte besturen als provincies, gemeenten en OCMW's, is er nog veel werk aan de winkel. Het is immers duidelijk dat de bevoegdheden en het takenpakket van deze organen toe zijn aan herziening en herverdeling. Eveneens is het duidelijk dat er een behoefte bestaat aan een intergemeentelijk niveau. De VLD vraagt dat de prioriteit zou gaan naar een dergelijk kern-takendebat, waarbij de Hoge Raad voor Binnenvlands Bestuur het louter ventileren van klachten moet overstijgen.

Bovendien moeten we een democratisch deficit vaststellen op het vlak van de intercommunale organisatie. Net als anderen vragen we dus dat er spoedig werk wordt gemaakt van een nieuw decreet betreffende de intercommunales, waarbij tevens in een wettelijke basis wordt voorzien voor soepele vormen van intergemeentelijke en privé-publieke samenwerking. Daarbij aansluitend is het noodzakelijk dat de gemeentelijke bestuurskracht wordt versterkt. De gemeenten mogen niet meer, zoals in het verleden, worden beschouwd als een uitvoerend orgaan voor het gewestelijke beleid, zonder dat hiertoe de nodige middelen werden verstrekt. We moeten trachten naar een stelsel te evolveren waarbij het Vlaamse beleid de richtlijn is, waarop gemeenten naar eigen vermogen en prioriteiten kunnen inspelen en voor beloond worden, zonder in een strak keurslijf te zitten.

Zonder geld kan men niet koken, ook niet in de gemeenten. Daarom zal het noodzakelijk zijn om de verdelingscriteria van het Gemeentefonds opnieuw te bekijken op basis van een aantal principes. Deze

principes zijn onder meer : meer aandacht voor het objectieve belastingsvermogen ; het valoriseren van de centrumfuncties ; de bestuurskracht van de gemeenten ; de rol van het Gemeentefonds ; en de evolutie van een aantal nieuwe uitdagingen en taken die aan de gemeenten werden opgedragen, die ze ook zelf willen opnemen.

De vraag rijst echter of we niet verder kunnen gaan dan dat, mijnheer de minister. Is het niet mogelijk bij deze evaluatie een aantal andere geldstromen die van het Vlaamse niveau naar de gemeenten lopen, te betrekken ? Immers, naast het Gemeentefonds bestaan er nog diverse andere fondsen van waaruit, al dan niet met een tegenprestatie van de gemeenten, geld naar die gemeenten vloeit : het Investeringsfonds, het Sociaal Impulsfonds, de uitkeringen in het kader van het gemeentelijk onderwijs, de tegemoetkomingen in het kader van de gemeentelijke milieuconvenants of mobiliteitsconvenants, enzovoort. Het opvolgen van al deze afzonderlijke fondsen en uitkeringen is zeer arbeidsintensief, zowel voor de Vlaamse administratie als voor de gemeenten zelf. Het klinkt misschien vreemd, maar een coördinatie van al deze middelen zou wellicht besparend kunnen werken en zou vooral overzichtelijker en doorzichtiger zijn. Misschien kan ook hierover worden nagedacht.

Dan is er uiteraard nog het Pact met de Vlaamse gemeenten en OCMW's, dat moet worden geëvalueerd en op termijn moet uitmonden in iets anders. Prioritair voor de VLD is een duidelijk decretaal kader voor het convenantsbeleid, de aanpassing van het decreet houdende de intercommunales, de aanpassing van het decretale kader voor samenwerking met privé-organisaties, en de vereenvoudiging en harmonisering van het administratief toezicht in overeenstemming met het principe van de gemeentelijke autonomie. Dat is een erg belangrijk principe, dat een grote verantwoordelijkheid met zich meebrengt, die de gemeentelijke verkozenen ook moeten willen en durven dragen. Want soms schernt men er ook wat te veel mee. Daarbij moet een voorbereidende proeve van Vlaams gemeentedecreet met een breed maatschappelijk debat zeker mogelijk zijn. Samenspraak en overleg met OCMW's en gemeenten, niet naast elkaar maar samen, is dus duidelijk een must.

Mijnheer de minister, onze fractie is verheugd. We vinden immers een groot aantal van onze prioriteiten uit het verleden en het heden terug in uw beleidsnota. Het spreekt voor zich dat we de nota zullen steunen, maar we vragen ook om snel werk te maken van de concrete invulling van de aangehaalde initiatieven. We bieden u in ieder geval onze

De Maght-Aelbrecht

dank en onze medewerking aan. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, de techniek van de beleidsnota's houdt een zekere vaagheid in. Het is uiteraard de bedoeling om dit alles in de nabije toekomst concreter te maken. We hebben ook duidelijk de procedure van de strategische planning gehanteerd. We hebben dus eerst onze missie en onze doelstellingen geformuleerd. De beleidsbrieven zullen dit alles concreter moeten invullen. Dit neemt niet weg dat ik toch al een aantal concrete aanzetten heb gegeven, onder meer naar aanleiding van de bespreking van de begroting voor het jaar 2000. Het zou dus toch al duidelijk moeten zijn dat we vast van plan zijn de gemeentelijke autonomie tot haar recht te laten komen.

Als minister van Binnenlandse Aangelegenheden en van Ambtenarenzaken heb ik er op een bepaald moment zelfs aan gedacht om één beleidsnota te schrijven. Op dit moment zou dat echter nogal voorbarig zijn. In de loop van de komende jaren zal misschien blijken dat het wel kan. Hoe dan ook, op dit moment hebben we de mogelijkheid om het volledige bestuurlijke apparaat van Vlaanderen te stroomlijnen. Eerst is er het formuleren van de doelstellingen, vervolgens moeten we het kerntakendebat voeren. Daarna kunnen we de verantwoordelijkheden bepalen. Als we de kloof met de burger willen dichten, zal een en ander onder meer vanuit het lokale niveau moeten worden opgebouwd.

Het gaat hier om een unieke kans, maar tegelijkertijd is dit uiteraard ook een enorme uitdaging. Ik kan vandaag onmogelijk reeds een antwoord geven op alle vragen. Wel heb ik de ambitie om de doelstellingen samen met het parlement en samen met de mensen op het terrein waar te maken. Ik wil er echt voor gaan. We zullen elkaar in de loop van de komende maanden dus nog heel veel zien.

We zijn inderdaad nog wat gehandicapt door het feit dat de regionalisering van de gemeente- en de provinciewet er niet komt. Ze komt zelfs niet op de politieke agenda. Sommige Vlaamse onderhandelaars in de Costa zijn blijkbaar de mening toegedaan dat ze zich niet te hard mogen opstellen omdat het om een groot pakket gaat dat heel wat gevoelige aspecten omvat. Alles welbeschouwd gaat het hier nochtans om een communautair vrij

neutrale operatie. Er zijn misschien wel een aantal gevoeligheden over de zes faciliteitengemeenten rond Brussel en omtrent Voeren, maar toch lijkt het me weinig zinvol om nog langer te wachten.

We zijn ook enigszins gehandicapt omdat de grondwetsherziening heel weinig mogelijk maakt. Toch kunnen er wel degelijk een aantal zaken gebeuren. In het algemeen kunnen we dus wel al een aantal ideeën naar voren schuiven inzake de organisatie van het lokale niveau. Het is echter niet altijd eenvoudig om die ideeën ook onmiddellijk hard te maken.

Intussen werken we natuurlijk voort. Professor Maes en zijn medewerkers werken voort aan hun Proeve tot Gemeentedecreet. Dat is een vrij wetenschappelijke oefening. Ik meng me uiteraard niet in hun werk. Dat is immers ook niet de taak van het politieke niveau. Het werkstuk van de professor en zijn medewerkers zal dienen als een reflectiedocument om de politieke beleidsdiscussie te voeren.

De Proeve tot Gemeentedecreet zal inderdaad een aantal noodzakelijke bestuurlijke vernieuwingen mogelijk maken. De rapportering zal in het voorjaar van 2001 gebeuren. Ik heb erop aangedrongen dat dit niet op de lange baan wordt geschoven. We moeten dit zo snel mogelijk hebben. Ik hoop ook dat er intussen zo snel mogelijk duidelijkheid komt binnen de Costa of ergens anders over de vraag of de gemeente- en de provinciewet kunnen worden geregionaliseerd.

Ik wil er ook op wijzen dat het jaarlijkse colloquium van het bestuur Binnenlandse Aangelegenheden in april en mei van volgend jaar de Proeve tot Gemeentedecreet als onderwerp zal hebben. We kunnen daar vandaag dus wel al een timing op plaatsen.

Wat de nepstatuten betreft, kan de factuur niet zomaar worden doorgeschoven naar de gemeenten. Er kondigen zich een aantal dalende ontvangsten aan, terwijl enkele uitgaven stijgen.

In een aantal gebieden worden met betrekking tot de sluiting een aantal grenzen bereikt waarmee men deze gemeentebegrotingen uiteindelijk rond krijgt, voornamelijk in een aantal landelijke gebieden. Men zal deze grenzen niet nog verder kunnen forceren. Indien Vlaanderen dit partnership met de gemeenten ernstig neemt, moet men de gemeente bij het uitschrijven van het prijskaartje, op een correcte manier tegemoetkomen.

Sauwens

De nepstatuten vormen eveneens een belangrijk thema. De gesco's zorgen voor een aparte problematiek. Er is een technische werkgroep gestart die deze groep moet onderzoeken. Ik wil meer duidelijkheid, bijvoorbeeld over de werknemerscategorieën. Bepaalde verhoudingen kunnen van belang zijn, zowel voor geslacht, leeftijdsgroep, opleiding, plaats van tewerkstelling, enzovoort.

Men moet de problematiek van de contractuelen in de gemeentebesturen mee betrekken in de regeling van de gesco's. Ik wil het juiste aantal contractuelen kennen, evenals de kostprijs om hen statutair te maken. Dat is immers de bedoeling. Wel moet het een soepeler statuut zijn. U kent de problematiek. In het kader van de volgende ronde zullen we daarover onderhandelen.

Er zijn projectgesco's en contingentgesco's. Daaruit volgt een subsidiëring op jaarbasis van 440.000 frank en 230.000 frank. U kent de twee systemen. De werkgeversbijdragen zijn echter ook belangrijk. Wie gaat die betalen bij regularisatie? Het prijskaartje is dus niet zo eenvoudig op te maken. Het is immers een complexe problematiek. In 2000 zullen we hieromtrent geen definitieve stappen zetten. We zullen alles voorbereiden zodat de gemeenten niet geconfronteerd worden met extra uitgaven in 2000. We zullen het tijdig melden indien dat voor 2001 het geval zou zijn en op welke manier we kunnen tegemoetkomen aan de terechte financiële vragen die dan gesteld zullen worden.

Deze regularisatie heeft ook invloed op de pensioenproblematiek. De meeste kleine besturen zijn aangesloten bij de RSZPPO. Een aantal steden hebben hun eigen pensioenfonds. Ik heb de cijfergegevens hierover vandaag ontvangen. Ik kan u verzekeren dat we dit dossier binnen de technische werkgroep voorbereiden en het met de nodige behoedzaamheid aanpakken. Ik wil hier vandaag geen enkele datum aan verbinden, aangezien ik niet weet over welke federale middelen we op termijn zullen kunnen beschikken om dit waar te maken.

Daarnaast worden we ook geconfronteerd met de problematiek van de fondsen, meer bepaald van het Gemeentefonds. Hierover is een evaluatie nodig. We zullen die evenwichtsoefening alleen kunnen maken als we de middelen voor de gemeenten in het algemeen wat kunnen optrekken. Dat kan door het samenbrengen van een aantal middelen. Ik moet behoedzaam te werk gaan en rekening houden met de ministers Vogels en An-

ciaux, maar ik denk bijvoorbeeld aan SIF-geld, en het Investeringsfonds.

Ik was destijds zelf een groot voorstander van het Gemeentelijk Investeringsfonds, omdat het de gemeenten de autonomie verleende om zelf prioriteiten te leggen. Vroeger moest men voor elk project bij de bevoegde minister gaan bedelen om enkele miljoenen frank aan subsidies. Wie het best de weg kende, en het dichtst bij de centrale macht stond, kwam het vlugst aan de beurt. Op basis van objectieve criteria werd dan aan de gemeenten een bedrag toegekend. Ze konden dat zelf verzamelen door middel van de trekkingsrechten en ze kregen een vrij grote vrijheid om die middelen te verdelen.

We stelden vast dat de gemeenten dat elk naar eigen inzichten deden. Bijvoorbeeld voor waterzuivering werden miljarden frank geïnvesteerd. Op de kaart van Vlaanderen zagen we echter dat de gemeentelijke riolering niet overal in hetzelfde tempo werd aangelegd. Daarom moesten correcties worden aangebracht, opnieuw met hoge percentages aan subsidies. Ook inzake sportinfrastructuur bleven er witte vlekken op de kaart.

Ik ben het ermee eens dat het debat niet enkel over het Gemeentefonds mag worden gevoerd. Dit moet samen worden bekeken met het Sociaal Impulffonds, de grote kredieten voor sociale huisvesting, en het convenantsbeleid inzake milieu en mobiliteit. Als we over een grotere massa spreken, zijn bepaalde verfijningen mogelijk. Ik kan u vandaag echter niet zeggen in welke richting die moeten evolueren.

Er wordt gesproken over het welvaartsvast maken van de overheidsmiddelen. In de loop van de volgende jaren zouden we ervoor moeten zorgen dat ook de inkomsten van de gemeenten welvaartsvast worden gemaakt. Door het partnership worden er immers – terecht – in toenemende mate taken aan hen toegewezen. Het Gemeentefonds groeit nu al met iets meer dan de pure inflatiecijfers. We moeten echter ook een deel van de ontvangsten die voortvloeien uit de gunstige conjunctuur, kunnen doorschuiven naar de gemeenten. Om de gemeentelijke financiën op lange termijn gezond houden, is een algemene benadering nodig.

De heren Vermeiren, Moreau, en anderen uitten hun bekommernis over betutteling, overdreven regelgeving, enzovoort. Ik wil daar twee opmerkingen bij maken. Men is daar inderdaad veel te ver in gegaan. Vanuit een pure facetbenadering in het verleden, wilde men met het Vlaamse centrale 'beter weten' tot in de kleinste details regelen wat

Sauwens

er in de Vlaamse dorpen en woonkernen moet gebeuren.

We kunnen echter niet worden ontkennen dat de vervuiling van het grondwater, het oppervlaktewater, de bodem, enzovoort, behalve een modern thema's, ook bijzonder acute problemen zijn. Daarom is staatsoptreden nodig. De gemeenten moeten daarop aansluiten. De problemen worden het eerst opgevangen aan de gemeentelijke loketten. Het complexer worden van het beleid in het algemeen vertaalt zich ook naar het gemeentelijk niveau.

Tot een correctie werd, mee dankzij de inspanningen voor het pact met de gemeenten, al in de vorige regeerperiode een eerste aanzet gegeven. De diagnose werd toen al gesteld. Het werd wel wat vlug vlug geregeld voor de verkiezingen, maar het debat over gemeentelijke autonomie en subsidiariteit dat gedurende maanden werd gevoerd met de VVSG en de VVP, heeft toch geleid tot een eerste aanzet, met het opnieuw responsabiliseren en ernstig nemen van de gemeenten als resultaat. De afschaffing van het goedkeuringstoezicht op begrotingen is daarvan een voorbeeld. De gemeenten beseffen nu pas dat ze terzake over een grote autonomie en snelle procedures beschikken. De administratie probeert de nieuwe richtlijnen zo goed mogelijk toe te passen.

We steunen de gemeenten niet enkel met mooie woorden in de beleidsnota. We volgen het principe van de 100-percentindexering van het gemeentefonds. Vorig jaar namen we een 75-percentmaatregel. Misschien lijkt dit wat mager, maar op jaarbasis gaat het over honderden miljoen frank, en na enkele jaren over één miljard frank. De gemeenten kunnen bovendien autonoom beschikken over de nieuwe opbrengsten van de Dexia-operatie. We nemen de gemeenten ernstig en we wensen door te gaan met het responsabiliseren van het gemeentelijk niveau.

Het klopt dat het actieplan ter vereenvoudiging van de regelgeving nodig is. Ik heb dit plan reeds aangekondigd en ben nu bezig met de voorbereiding ervan. We zullen een aantal coördinatie-oefeningen doen inzake de omzendbrieven, de belastingen, het investeringsfonds en het algemeen toezicht. Het is de bedoeling de regelgeving zo veel mogelijk te vereenvoudigen en de overbodige regels te schrappen. Ik probeer om voor de zomer al een eerste voorstel klaar te hebben. Ik verzeker u dat dit geen loze woorden zijn, want ik zal op korte

termijn duidelijkheid verschaffen over de regelgeving die onder mijn toezicht valt.

Over het 'toezicht algemeen belang' zullen we nog een debat voeren. Dit toezicht is een soort stok achter de deur waarmee we indien nodig toch kunnen ingrijpen. Noch de provinciale gouverneurs, noch de ministers maken misbruik van dit toezicht. We handelen correct. Het gebruik van dit toezicht zal trouwens niet worden bepaald in een decreet of een omzendbrief.

Ik wil het nog even hebben over de provincies, het intermediair niveau, de intercommunales en over het debat over hun kerntaken. Ten eerste werd de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur geïnstalleerd. We zijn nu bezig met de uitbouw van het secretariaat. De raad heeft immers nood aan een goede secretariële ondersteuning. De raad zal het debat over de kerntaken moeten sturen op een wetenschappelijke basis, maar ook vanuit hun betrokkenheid. Ik verwacht heel veel van de raad. Het parlement kan volgens de decreten altijd vragen stellen aan de Hoge Raad. U kunt dus initiatief nemen. U hoeft niet te wachten op een initiatief van de regering. Ik zal u de nodige technische steun geven voor het stellen van een vraag aan de raad.

Momenteel bezoek ik alle Vlaamse provincies. Ik moet nog naar West-Vlaanderen en Limburg gaan om me te laten inlichten over de manier waarop deze provincies momenteel hun provinciale opdracht waarmaken. Dat is heel verhelderend. De provincies bewijzen immers op verschillende terreinen dat ze de witte vlekken mee hebben ingevuld en sterk ondersteunend werken ten aanzien van de gemeenten.

De afsprakennota met de provincies is een politiek akkoord tussen de Vlaamse regering en de provincies, waarbij beide partners zich engageren om gezamenlijk te overleggen, en samen te werken om het overheidsbeleid in Vlaanderen doelmatiger en democratischer uit te bouwen ten behoeve van de Vlaamse burger. Dat is de norm. De norm mag niet zijn welke nieuwe bevoegdheden de provincies hebben gekregen. Als ze die krijgen, gebeurt dat immers ten koste van de gemeenten of het Vlaamse niveau. Binnen dit spanningsveld zal het debat moeten worden gevoerd.

Ikzelf pleit voor een geconcentreerde bestuurskracht en voor bestuurlijke verantwoordelijkheid. Het heeft geen enkele zin om te veel op te splitsen om wie dan ook ter wille te zijn. De provincies moeten hun toegevoegde waarde bewijzen op die punten waar de schaalvoordelen maximaal spelen.

Sauwens

Op het ogenblik dat een en ander concreet wordt, zal dit duidelijker worden. De Vlaamse regering en het Vlaams Parlement hebben onder meer met het decreet op de ruimtelijke ordening heel duidelijke lijnen uitgezet. Een aantal taken worden duidelijk toegewezen aan de provincies. Ze krijgen daardoor een zeer belangrijke maatschappelijke verantwoordelijkheid toegeschoven.

Als de gemeenten als volwaardige partner naar voren worden geschoven, en men een constant spanningsveld wil opbouwen voor de democratie, een subsidiariteit van onderuit, is het niet vanzelfsprekend dat men nu al beweert dat de provincies bijna identiek als de gemeenten moeten worden behandeld in het debat over de kerntaken. Dit staat ook haaks op het CBO-rapport, waarin wordt gesproken van een gesloten taakstelling. Ik wil dit debat rationeel voeren. De provincies moeten niet per se worden ontmanteld. Ik heb destijds nog mee geschreven aan teksten waarin de wens werd uitgedrukt voor meer transparantie in het Vlaamse bestuursapparaat. Ik verwijs naar het document 'Vlaanderen-Europa 2002' uit het begin van de jaren negentig, dat heeft geleid tot een reactie van de provinciebesturen. De VVP heeft zich ontwikkeld tot een bijzonder goed georganiseerde lobbygroep.

Het parlement en de regering moeten op een nuchtere en zakelijke wijze het kerntakendebat voeren en nagaan op welke terreinen het intermediaire niveau van de provincies een toegevoegde waarde heeft. Dat zijn de terreinen waar de afstand tussen Vlaanderen en de 308 Vlaamse gemeenten veel te groot is, en de provincies de subsidiariteit en het provinciaal belang mee vertalen tot op een ander niveau. Wat dat betreft, ben ik niet vooringenomen. Ik ben zeker bereid het gesprek te voeren. Ik wil wel niet onder druk staan van om het even wie.

We moeten hier onmiddellijk de rol van de intercommunales in betrekken. De jaarverslagen zouden bijvoorbeeld door de gemeentelijk afgevaardigden kunnen worden toegelicht in de gemeenteraad. Nog voor het zomerreces zal ik zeker met een voorontwerp van decreet over de intercommunales naar de regering stappen.

Ik ben ook bereid het debat over de fusie van gemeenten aan te gaan. Het idee van federaties of conglomeraties van steden en gemeenten dat in het Egmontpact werd ontwikkeld, was niet zo stom. De idee van samenwerking tussen gemeenten kreeg concreet vorm. Op het vlak van de ruimtelijke or-

dening krijgen de lokale besturen bijvoorbeeld een grotere autonomie en verantwoordelijkheid. Op die basis zal dan ook de organisatie moeten gebeuren. Een deel van de vaste kosten die daarvoor nodig zullen zijn, liggen voor een aantal gemeenten te hoog. We moeten het debat over de fusie dan ook openen.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Ik heb er niets op tegen om te debatteren over een eventuele fusie. Het verwondert me dat u ervan uitgaat dat een fusie sowieso kostenverlagend werkt. Het was de bedoeling om de samenwerking en de diensten aan de bevolking te verbeteren. Niemand zal kunnen ontkennen dat de fusie veel geld heeft gekost, aan de overheid én aan de burger.

Minister Johan Sauwens : Ik wijs het debat niet bij voorbaat af. We moeten een open debat voeren over de intergemeentelijke samenwerking, de werking van de intercommunales en de idee van de fusies. Dat laatste is hier vandaag erg expliciet aan de orde gesteld. We moeten de zaken grondig, en vanuit alle hoeken bekijken. We moeten een inventaris opmaken van de maatschappelijke doelstellingen, en nadenken over hoe we ze het best kunnen bereiken.

Ik denk dat ik daarmee in vrij grote lijnen de meeste ideeën geschetst heb die hier vandaag ontwikkeld zijn. Ik heb niet op alles een antwoord. Er zijn een heel aantal vragen die in de beleidsnota en zeker in de beleidsbrieven opnieuw een antwoord zullen krijgen.

De idee van het gemeentelijk democratieplan van de heer Holemans vind ik erg goed. Het is in de begroting opgenomen. De regering heeft op mijn voorstel goedkeuring verleend aan een ondersteunende actie die wij vanaf volgende week voeren. Het thema daarvan is dat men met democratie moet beginnen in de eigen gemeente. Ik ga niet vanuit het centrale Vlaamse niveau de rol van de politieke fracties en groepen op gemeentelijk niveau overnemen. We moeten positief leren denken over gemeentelijke verantwoordelijkheid. We moeten programma's mee bediscussiëren en voorstellen doen aan de verantwoordelijken. We moeten mee het debat aanzwengelen vanuit de verschillende raden. Het debat handelt over de kwaliteit van het gemeentebeleid, over subsidiariteit en over responsabiliteit. Het moet mee worden gedragen door de versterking van de bestuurskwaliteit via de personen die we daarvoor nodig hebben.

Sauwens

Op dit ogenblik is er in een aantal gemeenten en sommige steden sprake van een democratisch deficit en van een gebrekkige besluitvorming. Hiervoor is het eeuwige gehuil om meer centen – ik ben nu heel brutaal – geen oplossing. In ons antwoord moeten we ervoor zorgen dat betere mensen zich kandidaat stellen en verantwoordelijkheid opnemen in de colleges van burgemeester en schepenen. Dat is de oefening van de nieuwe politieke cultuur. Het hele decumuldebat moet ook vanuit dat oogpunt worden bekeken. Laat ons samen zorgen voor beter opgeleide mensen. We weten dat Vlaanderen dit alleen niet kan, maar dat het mee moet worden gedragen vanuit de actie aan de basis. Ik hoop dat dit lukt.

Ik wil niet terugkeren naar de dertiende eeuw, maar het Vlaanderen van vandaag is in grote mate de verworvenheid van die vrije steden en gemeenten. Deze vrijheden en rechtstreekse democratie zijn zelfs vandaag nog direct voelbaar in die steden en gemeenten. De minste misstap wordt onmiddellijk bestraft door de interpellatie, de lokale pers of de gemeenteraad. Daar leeft de democratie nog.

Ik denk niet dat wij dit vanuit het centrale Vlaamse niveau moeten regelen tot in de kleinste details. We moeten echter wel het kader aanreiken waarbij wij een aantal historisch gegroeide toestanden in vraag moeten durven stellen, en de positieve elementen die er duidelijk aanwezig zijn maximaal blijven vrijwaren. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door mevrouw Guns en de heren De Loor, Holemans en De Cock werd tot besluit

van de behandeling van deze beleidsnota een met redenen omklede motie ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Door mevrouw De Lobel en de heer Van Goethem, door de heer Van Baelen en door de heer Van der Poorten werden met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten uiterlijk donderdag 6 april 2000 om 17 uur zijn ingediend.

De bespreking is gesloten.

Wij zullen op woensdag 26 april 2000 om 16 uur de hoofdelijke stemmingen over de moties en de beleidsnota houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 10 uur en 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.42 uur.*
